

TREBALL FINAL DE GRAU

El sufragi femení al Regne Unit a través de la traducció de textos jurídics

Mireia Prats i Regadera

4t curs

Tutora: Pilar Godayol Nogué

Grau en Traducció i Interpretació

Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes

Universitat de Vic – Universitat Central de Catalunya

Barcelona, setembre 2019

---

*“We have to free half of the human race, the women,
so that they can help to free the other half”*

Emmeline Pankhurst

Continguts

Resum	7
Abstract	7
1. Introducció	8
1.1 Justificació.....	9
1.2 Procés d'elaboració del treball.....	10
1.3 Objectius	11
2 Marc Teòric.....	12
2.1 Introducció.....	12
2.1.1 La lluita pel vot femení als Estats Units.....	14
2.1.2 Generalitats sobre el moviment sufragista	15
2.2 El sufragisme femení al Regne Unit	16
2.2.1 Cronologia de la lluita pel vot femení al Regne Unit	22
2.3 La lluita pel dret al vot femení a l'Estat espanyol	23
2.4 Les dones i el vot a Catalunya.....	26
2.5 Cronologia del dret al vot femení arreu del món	28
2.4 Anàlisi dels textos.....	29
2.4.1 Women's Disabilities Removal Bill, 1872 (TO1)	30

2.4.2 Prisoners (Temporary Discharge for Ill-health) Act, 1913 (TO2).....	31
2.4.3 Representation of the People Act, 1918 (TO3).....	31
2.4.4 Representation of the People (Equal Franchise) Act, 1928 (TO4).....	32
3 Textos originals.....	33
3.1 Women’s Disabilities Removal Bill (1872).....	33
3.1.1 Text original	33
3.1.2 Transcripció	35
3.2 Prisoners (Temporary Discharge for Ill-health) Act, 1913	37
3.2.1 Text original	37
3.2.2 Transcripció	38
3.3 Representation of the People Act, 1918	40
3.3.1 Text original	40
3.3.2 Transcripció	42
3.4 Representation of the People (Equal Franchise) Act, 1928	45
3.4.1 Text original	45
3.4.2 Transcripció	49
4 Traduccions	54
4.1 Projecte de llei per eliminar els greuges contra les dones, 1872	55
4.2 Llei de presos (alliberament temporal per problemes de salut), 1913.....	57
4.3 Llei de representació del poble, 1918	59
4.4 Llei de representació del poble (sufragi igualitari), 1928	61

5 Comentari traductològic	65
5.1 Els procediments de traducció.....	65
5.1.1 El manlleu	66
5.1.2 El calc	67
5.1.3 Traducció paraula per paraula	68
5.1.4 La transposició.....	69
5.1.5 Modulació	69
5.1.6 L'equivalència	69
5.1.7 L'adaptació	70
5.1.8 L'amplificació i la condensació	71
5.1.9 La compensació i l'omissió	71
5.2 Aspectes lèxics i semàntics	71
5.3 Aspectes morfosintàctics.....	74
5.4 Aspectes convencionals	77
6 Conclusions	82
7 Bibliografia.....	85
9 Annexos.....	89
9.1 Abreviatures utilitzades	89
9.1.1 Definicions	89
9.1.2 Context	89
9.2 Fitxes terminològiques.....	90

9.3 Textos paral·lels	122
9.3.1 Llei orgànica 5/1985, de 19 de juny, del règim electoral general (fragments)	122
9.3.2 Constitució o Estatut Interior de Catalunya (1933) (fragments)	131

Resum

Aquest treball de final de grau inclou la traducció de quatre textos jurídics sobre el sufragisme britànic que ens en permeten explicar la seva història des dels inicis fins a l'obtenció del vot femení sense restriccions el 1928. Les fases del treball engloben tot el procés traductològic. En primer lloc, s'ha dut a terme una recerca de textos històrics. En segon lloc, s'ha fet la recerca teòrica sobre la història del sufragisme i la tipologia de textos que s'han traduït. En tercer lloc, s'ha dut a terme un buidatge terminològic dels textos i l'elaboració de les fitxes terminològiques amb els termes d'especialitat escollits. En quart lloc, s'ha continuat amb la lectura i l'anàlisi dels textos originals, la recerca de textos paral·lels i la traducció. Finalment, s'han detallat els problemes de traducció que s'han hagut d'afrontar i se n'han justificat les solucions adoptades.

Paraules clau: traducció jurídica, sufragisme, sufragisme britànic, dret a vot, feminisme.

Abstract

This final paper includes the translation of four legal texts on British suffragism affording the understanding of its history from the beginning until the passing of the Representation of the People Act in 1928. The phases of this paper cover all stages of the translating process. In the first phase research of historical texts was accomplished. In the second phase, theoretical research on the history of suffragism and the typology of texts that have been translated was performed. In the third phase, extraction of terminology and preparation of records of the most significant specialized vocabulary of choice was executed. The fourth phase is the continuation of reading and analysis of original texts and search for parallel texts and their translation. The final phase consists of a commentary on the translation aiming to explain in detail both the issues that we had to deal with, and to justify the solutions adopted.

Keywords: legal translation, suffragism, British suffragism, voting rights, feminism.

1. Introducció

Aquest treball se centra en la traducció de quatre textos jurídics que ens permeten explicar la història del sufragisme britànic des dels seus inicis, al segle XIX, fins a la consecució del seu objectiu principal: el dret a vot sense restriccions de les dones, que va arribar l'any 1928 amb la Llei de representació del poble (sufragi igualitari) de 1928 [*Representation of the People (Equal Franchise) Act, 1928*].

Si seguim el fil cronològic dels textos que s'han traduït, en primer lloc trobem el Projecte de Llei anomenat Supressió dels greuges contra les dones (*Women's Disabilities Removal*) de 1872. Es tracta d'un text presentat aquell mateix any, que reclamava el dret a vot per a les dones. Com veurem més endavant, de demandes d'aquest tipus se'n van fer contínuament des del 1851, any en el qual Anne Knight, abolicionista i socialista utòpica, presentava la primera petició en favor del sufragi femení al Regne Unit.¹

A continuació, trobem la Llei de presos (alliberament temporal per problemes de salut) de 1913 [*Prisoners (Temporary Discharge for Ill-health) Act, 1913*]. Aquesta llei permetia alliberar de forma temporal les sufragistes que eren tancades a la presó per reclamar els seus drets i que, un cop recloses, es declaraven en vaga de fam. Aquestes dones, tot sovint, eren alimentades a la força de forma brutal i inhumana, com relaten alguns dels testimonis de l'època.² Tot això, els provocava greus problemes de salut i, amb aquesta llei, l'estat evitava la seva mort a la presó i la possibilitat de convertir-les en màrtirs de la causa. De fet, la llei va ser batejada popularment com a Llei del gat i el ratolí (*The Cat and the Mouse Act*) per la similitud amb el macabre joc dels gats amb les seves preses.

Finalment, trobem les dues lleis que materialitzen el fet que les dones puguin exercir el seu dret a vot al Regne Unit. Són les anomenades Lleis de representació del poble (*Representation of the People Acts*) de 1918 i 1928. La primera, només permetia el vot a dones que complissin certs requisits i, la segona, ja els concedeix el sufragi igualitari a totes.

Així doncs, aquests textos legals, que s'inscriuen dins el que s'ha denominat la primera onada del feminisme, ens permeten resseguir els passos de la dura lluita que durant

---

¹ Simón-Martín, 2014, 43.

² <https://www.bbc.com/mundo/noticias-43912083> (citada a la bibliografia)

molts anys van haver de dur a terme les dones al Regne Unit per tal d'aconseguir el seu dret a vot. Una lluita que no s'atura, perquè no oblidem que encara hi ha països, com Aràbia Saudita o l'Estat Vaticà, en els quals les dones no tenen dret a vot.³ En aquesta primera onada feminista, que es desenvolupa entre finals del segle XIX i principis del segle XX, la lluita de les dones es va centrar en reconquerir l'accés formal tant a l'espai polític i a la ciutadania, com a l'esfera pública, mitjançant l'educació i el treball assalariat qualificat.⁴ A més, el moviment feminista ha anat assumint noves reivindicacions en les seves successives onades, com poden ser el drets sexuals, la llibertat al propi cos, la fi de les violències masclistes o la fi de l'esclatxa salarial entre homes i dones, entre moltes d'altres. Per exemple, durant la segona onada, que va tenir lloc entre 1960 i 1970, les reivindicacions de les dones es van centrar en la llibertat sexual, el dret de la dona a decidir sobre el seu propi cos i la igualtat, no només legal sinó també real. Entre els anys 80 i 90 del segle passat s'inicia la tercera onada feminista. Ja inscrita dins el que anomenem societat globalitzada, aquesta onada qüestiona certs paradigmes presents en períodes anteriors com poden ser el concepte de gènere, i incorpora els discursos post-colonials que denuncien l'hegemonia del feminisme euroamericà.⁵ Malauradament, la lluita feminista avui dia segueix sent necessària i no sembla que tingui un final proper i és que, acabar amb el patriarcat, no sembla feina fàcil ni ràpida.

1.1 Justificació

L'elaboració d'aquest treball respon a dos interessos principals: per una banda, el de dur a terme un treball que posi un punt i final als estudis de Traducció i Interpretació que s'han cursat al llarg d'aquests darrers anys a la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya i, per altra banda, la voluntat d'aconseguir l'habilitació com a traductora jurada de la Generalitat de Catalunya en la combinació de llengües anglès – català. Per tal d'aconseguir-ho, calia realitzar un treball final de grau de temàtica jurídica, a més de cursar les assignatures Traducció Jurídica i Econòmica B-A I, II i III dins la carrera.

A l'hora d'escollir la matèria del treball, es van cercar temes que tinguessin cert interès a nivell personal, tenint en compte que s'havien de dedicar moltes hores a la seva elaboració. Així doncs, i a causa d'un especial interès personal en temes de gènere, es van buscar temes relacionats amb aquest àmbit. El sufragisme femení al Regne Unit va

---

³ <https://www.social.cat/documents/triptic-mapa-de-la-vergonya.pdf>

⁴ González García, 214, 234.

⁵ Barrancos, 2018, 17.

semblar molt adequat, perquè permetia dur a terme la traducció de textos jurídics i, al mateix temps, obria la porta a investigar a nivell teòric sobre els inicis del moviment feminista i, sobre una lluita en particular, la del dret a vot a Gran Bretanya, que es podia extrapolar també a la lluita que es va dur a terme a l'estat espanyol i a Catalunya.

1.2 Procés d'elaboració del treball

Un cop triat el tema, va començar la recerca de textos per traduir. Vam aconseguir trobar quina havia estat la primera llei que permetia el vot femení al Regne Unit (va resultar que n'eren dues, ja que la primera només el permetia a certes dones). Com que va ser impossible trobar els textos a Internet, el gener de 2017 es va contactar amb l'arxiu del Parlament Britànic. A partir d'aquí, es va prendre la decisió de no traduir les lleis senceres, per un tema de llargària dels textos (especialment de la del 1918), i que era preferible centrar-nos en els fragments que fan referència al vot femení. A més, es van voler complementar aquestes dues lleis amb altres textos jurídics que permetessin anar més enrere en el temps i resseguir els passos de la lluita pel dret al vot femení al Regne Unit des dels seus inicis. Cercant textos històrics dins el que és la història del sufragisme britànic, vam trobar el Projecte de Llei Supressió dels greuges contra les dones (*Women's Disabilities Removal*) de 1872 i la Llei de presos (alliberament temporal per problemes de salut) de 1913 [*Prisoners (Temporary Discharge for Ill-health, 1913) Act*] que, finalment, s'han inclòs al treball. Així doncs, el mes de juny de 2017 es va tornar a contactar amb els arxius del Parlament Britànic per aconseguir aquests altres documents.

Amb els textos ja triats, es va desenvolupar tota la part teòrica del treball, on s'explica el sufragisme britànic i l'equivalent lluita pel vot de les dones espanyoles i catalanes. També es fa una introducció general al moviment sufragista i s'inclou un quadre cronològic on es pot visualitzar l'assoliment del vot femení al llarg dels anys arreu del món.

Posteriorment, va començar el buidatge terminològic per localitzar 30 termes que servissin per elaborar les fitxes terminològiques. A partir d'aquí, utilitzant el programa Trados Multiterm, es van crear les fitxes terminològiques que es troben als annexos d'aquest treball.

A continuació, es van començar a elaborar les traduccions dels quatre textos i el comentari terminològic que conformen la part pràctica d'aquest treball.

Finalment, es va elaborar la bibliografia, els textos introductoris (com aquest mateix), el resum inicial i és fa fer una acurada revisió final de tot el treball.

1.3 Objectius

L'objectiu principal d'aquesta memòria és el d'aplicar tot el que hem après mentre cursàvem el Grau en Traducció i Interpretació per tal d'elaborar un treball que demostrï que s'han assolit els coneixements i competències necessàries per dur a terme una traducció acurada d'un text jurídic, a més d'elaborar tot un cos teòric que posi en context les traduccions. Per fer aquesta feina, ha resultat imprescindible haver cursat les assignatures de Traducció Jurídica i Econòmica B – A I, II i III, tot i que també han estat cabdals altres assignatures com les de Llengua A (català) i B (anglès) I, II i III, Teoria i Pràctica de la Traducció B – A, així com altres assignatures més metodològiques com Terminologia o Documentació Aplicada a la Traducció.

D'altra banda, com ja s'ha explicat a la introducció, l'objectiu també és l'assoliment de les competències adequades per poder demanar l'habilitació com a traductora jurada de la Generalitat de Catalunya en la combinació lingüística anglès – català.

Pel que fa als objectius específics són els següents:

1. Elaborar una traducció jurídica solvent, amb resultats professionals com si fos un encàrrec de traducció real que acompleixi els requisits de qualitat i precisió que requereix la traducció jurídica.
2. Elaborar fitxes terminològiques a partir de la tria dels termes d'especialitat més característics que apareixen en els textos traduïts.
3. Dur a terme una reflexió sobre el procés de traducció i defensar les opcions triades en cada cas.
4. Resseguir la història del sufragisme britànic a través de diversos textos jurídics i comparar aquesta lluita amb la que es va dur a terme a l'estat espanyol i a Catalunya.
5. Dur a terme un estudi sobre les lleis com a text paradigmàtic del llenguatge jurídic anglès (en aquest cas, concretament, de l'anglès britànic).

2 Marc Teòric

En aquest apartat es desenvolupa la part teòrica del treball que ha servit de base i context per a la posterior traducció dels textos jurídics. Comença amb una breu introducció al moviment sufragista en general. A continuació, el focus es centra en la història del sufragisme femení al Regne Unit i en la història de la lluita pel dret a vot a l'estat espanyol i a Catalunya. Segueix un quadre cronològic que permet observar l'evolució del guany del vot femení en diversos països d'arreu del món. Finalment, es fa una breu explicació i contextualització dels textos que es tradueixen a la part pràctica del treball.

Per elaborar aquesta part teòrica s'han utilitzat diverses fonts que apareixen a la bibliografia final, però cal esmentar especialment les següents obres que també es citen a la bibliografia: *Sufragismo y feminismo en Europa y América (1789-1948)* (Matilla, 2018), *Les dones també fem democràcia* (Carré i Llinàs, 2008), *Seneca Falls. Un siglo y medio del Movimiento Internacional de Mujeres y de lucha por el sufragio femenino en España* (Nash i Álvarez, 2002) i *The British Women's Suffrage Campaign 1866-1928* (Smith, 2007).

2.1 Introducció

Abans d'endinsar-nos en la història del moviment sufragista, caldria aclarir que, tot i que la mobilització a favor del dret femení ha estat un dels eixos més importants del moviment feminista, no podem equiparar sufragisme i feminisme,⁶ si bé és cert que el sufragisme va ser la corrent principal del feminisme en els països desenvolupats entre la meitat del segle XIX i la meitat del segle XX.⁷ De fet, no tot el sufragisme és feminista; en diverses ocasions els moviments conservadors han defensat el sufragi per a les dones només amb finalitats electoralistes, sense incloure cap millora pel que fa a altres drets.⁸

---

⁶ S'atribueix la invenció de la paraula "feminisme" al socialista utòpic Fourier (1772-1837), però no hi ha evidència del seu ús fins al 1870. És al voltant d'aquesta data que Hubertine Auclert, fundadora de la primera societat francesa per al sufragi femení, s'atribueix la seva invenció i, sigui cert o no, és una de les primeres persones en difondre el seu ús (Matilla, 2018, 12-13; Nash i Álvarez, 2002, 38).

⁷ Nash i Álvarez, 2002, 27.

⁸ Matilla, 2018, 18.

Podem situar l'inici del moviment sufragista organitzat cap a mitjans del segle XIX, però ja un segle abans, trobem exemples de dones que reivindiquen els seus drets quan s'obre el període de les revolucions liberals arreu d'Europa. Les primeres que ho van fer va ser durant la Revolució Francesa. Olympe de Gouges (1748-1793) exemplifica aquesta lluita pels drets de les dones en un context en el qual es comença a construir una nova societat que sorgeix de la caiguda de l'antic règim. De fet, és una nova societat que planteja com a objectiu fonamental la consecució de la igualtat jurídica, de les llibertats i dels drets polítics, però que no inclou a les dones com a ciutadanes de ple dret.⁹

Olympe de Gauges, el 1791, redacta la *Declaració de drets de la dona i la ciutadana*, text dirigit a la reina Maria Antonieta, que encara no havia perdut el cap, en resposta a la *Declaració de drets de l'home i ciutadà* redactada el 1789. Aquesta obra transposava a les dones els drets que s'havien reconegut als homes: el dret a vot, a exercir càrrecs públics, a parlar en públic sobre assumptes cívics, a la igualtat d'honors públics, a la propietat privada, a l'educació... Olympe, a més, insistia en el fet que la exclusió de les dones dels drets polítics era la culpable de la corrupció. Però aquestes reivindicacions no eren compartides pels líders revolucionaris i, durant l'època del terror, va ser considerada enemiga de la revolució i va ser empresonada i guillotinata el 1793. El Codi civil de Napoleó (1804) que va recollir els principals avenços aconseguits durant la revolució va negar a les dones els drets civils aconseguits per als homes i va imposar lleis discriminatòries envers les dones.

Una altra de les precursoras del moviment sufragista és Mary Wollstonecraft (1759-1797). La seva figura i la seva obra *Vindicació dels drets de les dones* (1792) sol assenyalar-se com el punt de partida del feminisme anglès i, fins i tot, del feminisme angloamericà radical. En aquest text fundacional del feminisme, l'autora reclamava la plena igualtat de drets per a totes les dones: drets polítics, civils, divorci o la mateixa educació per a nois i noies. Segurament, en el text no es parla explícitament del vot femení perquè a Anglaterra, en aquell moment, no s'estava duent a terme cap discussió sobre el sistema electoral.

---

⁹ Nash i Álvarez, 2002, 28.

2.1.1 La lluita pel vot femení als Estats Units

Un país que mereix especial atenció com a cas paradigmàtic pel que fa a la lluita del sufragi femení és els Estats Units. El 1848, coincidint amb la publicació d'*El Manifest Comunista*, un grup de 300 dones i 40 homes es reuneixen durant dos dies en un congrés feminista a un poble de l'Estat de Nova York anomenat Seneca Falls. En aquest marc, Lucretia Mott (1793-1880) i Elisabeth Cady Stanton (1817-1902) van redactar el document *Declaració de sentiments i resolucions de Seneca Falls*, popularment conegut com a *Manifest de Seneca Falls* seguint el model de la Declaració d'independència dels Estats Units, aprovada el 19 de juliol de 1848. Aquest manifest, tot i ser molt menys conegut que el de Karl Marx citat anteriorment, és considerat per alguns autors com el text fundacional del feminisme com a moviment social. La *Declaració de Seneca Falls* consta de dotze decisions que van ser llegides en públic, onze de les quals es van aprovar per unanimitat. És interessant fer notar que la única que no va seguir aquest patró va ser la que es referia al sufragi femení que no va aconseguir aquesta unanimitat entre tots els participants. La decisió deia així: "DECIDIM: Que és deure de les dones d'aquest país assegurar-se el sagrat dret del vot".¹⁰

Les dones dels Estats Units havien estat treballant per a la construcció d'un nou país i l'abolició de l'esclavitud durant molts anys. La decepció va arribar el 1865, quan els polítics republicans van decidir posar en primer lloc el sufragi dels homes negres i deixar el sufragi femení per una altra ocasió. Curiosament, les primeres dones nord-americanes que van poder votar van ser les de Wyoming, el 1869, i no va ser pas perquè s'assumís una reclamació de les dones, sinó per una qüestió pràctica.¹¹

Les lleis americanes no van permetre el vot de les dones sense restriccions fins al 1920 amb l'aprovació de la dinovena esmena a la Constitució dels Estats Units que estipula que, ni els Estats Units ni el govern federal, poden denegar-li el vot a un ciutadà a causa del seu sexe:

---

¹⁰ Citat a Carré i Llinàs, 2008, 37.

¹¹ El 1869 el petit territori de Wyoming volia formar part de la confederació americana però no havia pogut adreçar la petició a Washington perquè només tenia 5.000 habitants masculins i no va poder recollir les signatures necessàries pel tràmit. Així doncs, Mrs. Morris va proposar a l'Assemblea Legislativa de Wyoming d'afegir l'electorat femení per tal d'arribar a les signatures necessàries (Carré i Llinàs, 2008, 39-40).

The right of citizens of the United States to vote shall not be denied or abridged by the United States or by any State on account of sex. Congress shall have power to enforce this article by appropriate legislation.¹²

Però la història no s'acaba aquí. Perquè el dret al sufragi femení els va ser negat a les dones negres fins l'any 1965, quan gràcies a la lluita duta a terme pel moviment pels drets civils americans, es va aconseguir el dret a vot per a totes les persones negres.

2.1.2 Generalitats sobre el moviment sufragista

Segons Maria José Matilla¹³ podem dividir la lluita pel sufragi femení en tres períodes:

1. Una primera època que aniria de 1848 fins a 1871. La data d'inici la marca la Declaració de Seneca Falls a Estats Units de la qual hem parlat en l'apartat anterior.
2. Una segona època que es desenvoluparia fins a la primera guerra mundial i en la qual podem parlar d'una clara identificació entre feminisme i sufragisme.
3. Una tercera època en la qual es recullen els fruits de tots els anys de lluites prèvies i que arribaria fins a la postguerra de la Segona Guerra Mundial.

Aquesta mateixa autora, identifica algunes característiques compartides entre països a l'hora d'anar ampliant el sufragi a les dones:

- El vot s'estén de forma gradual, començant per les eleccions municipals, àmbit que s'entén com una prolongació de l'àmbit domèstic.
- Està associat, sobretot en països anglosaxons, a moviments de reforma social.
- A gairebé tots els països es manifesten dues posicions entre qui defensa el sufragi femení: per una banda, els qui ho defensen com un qüestió de justícia, de coherència amb el principi democràtic i, per l'altra, els qui ho fan amb una visió utilitarista ja que creuen que el vot de les dones pot afavorir les seves posicions polítiques.

---

¹² http://hrlibrary.umn.edu/education/all_amendments_usconst.htm

¹³ Matilla, 2018, 20-21.

L'assoliment del sufragi femení és una lluita que s'inicia cap a finals del segle XIX i va avançant a través dels anys i els països, però encara no s'ha acabat. Com ja hem comentat anteriorment, hi ha països que encara no reconeixen el dret a vot de les dones.

2.2 El sufragisme femení al Regne Unit

El cas britànic, així com també l'americà, és un referent bàsic del sufragisme femení, tant pel que fa a la seva durada com per la importància de les seves accions i de les seves reflexions teòriques. Va ser un moviment que no es va limitar a les dones burgeses, sinó que va incorporar dones treballadores a la seva lluita. A més, no s'acontenta amb demanar reformes superficials, sinó que qüestiona els valors de gènere vigents, així com la separació existent entre l'esfera privada (femenina) i l'esfera pública (masculina).

Al Regne Unit, el moviment sufragista s'assentava en una llarga tradició d'igualitarisme en l'escenari polític del liberalisme anglès. Tot i això, la demanda del vot femení va despertar una oposició implacable fins passada la Primera Guerra Mundial. De fet, aquesta oposició va unir tots els partits polítics, des dels conservadors als laboristes, passant pels liberals.¹⁴

Es considera que la lluita per aconseguir el vot femení al Regne Unit s'inicia cap al 1860, quan comencen a aparèixer els primers grups sufragistes. L'any 1866, els polítics liberals John Stuart Mill i Henry Fawcett presenten al Parlament una petició per obtenir el vot sense definició de sexe, petició que van signar 1499 dones. És a partir del fracàs d'aquesta iniciativa que sorgeix el sufragisme com a moviment social. A partir de 1867 es comencen a crear societats sufragistes a Londres, Manchester, Edimburg, Birmingham i Bristol que seran l'embrió de la futura NUWSS, *National Union of Women's Suffrage Societies* (Unió nacional de societats sufragistes de dones).

Durant la dècada de 1870, les sufragistes aconseguen que es presenti anualment al Parlament una proposta en favor del sufragi femení, amb l'excepció de 1875. D'aquesta manera, tot i que no aconseguen el seu objectiu, permeten que sigui un tema sempre present i considerat com a pendent.

---

¹⁴ Nash, 2004, 114.

Cap a 1880 es concentren en fer pressió en el debat sobre la nova llei de reforma electoral que, finalment, només ampliarà el vot als homes de classes mitges i baixes, i a alguns treballadors, però no permetrà votar les dones. Després d'aquest fracàs, les sufragistes van seguir fent pressió parlamentària presentant propostes específiques de sufragi femení anualment des de 1885 fins a finals de la dècada.

L'any 1897, setze agrupacions sufragistes es federen i es crea la NUWSS, *National Union of Women's Suffrage Societies* (Unió nacional de societats sufragistes de dones) sota la direcció de Millicent Garret Fawcett (1847-1929).

Aquest grup és representatiu de la tendència més moderada que dominarà el moviment sufragista en la seva primera etapa. És l'anomenat sufragisme "constitucionalista" o sufragisme moderat que desenvolupa les seves accions dins l'ordre i la legalitat vigents. Perquè ens fem una mica la idea de la seva importància, l'any 1910 ja eren 119 les societats que en formaven part i, el 1914, n'eren 449 i comptava amb més de 100.000 persones entre afiliades i simpatitzants.¹⁵

Entre les seves accions destaquen els mítings, les campanyes d'educació, sensibilització i propaganda, l'organització de caravanes per difondre les seves idees pels pobles, l'elaboració i distribució de cartells, fulls volants o insígnies, les conferències, obres de teatre o la difusió de literatura feminista i sufragista, així com la pressió als candidats de qualsevol partit per tal que es comprometessin amb el sufragi femení. Les sufragistes són molt conscients de la importància que té cridar l'atenció del públic per tal de fer arribar el seu missatge tan lluny com sigui possible, tot i que seran les sufragistes radicals les que dominin a la perfecció la cultura de l'espectacle.

Amb el canvi de segle, i després de gairebé 50 anys de lluita per aconseguir el vot femení de forma legal i prudent, algunes dones veuen la necessitat de començar a canviar les tàctiques i adoptar mètodes molt més actius. També passen a concentrar tots els seus esforços en una sola qüestió: l'obtenció del vot. De fet, el vot, que durant tant de temps s'havia vist com un mitjà, es va acabar convertint gairebé en una finalitat.¹⁶

Com dèiem, veient la manca de resultats que estava aconseguint l'estratègia moderada, es produeix una escissió radical al moviment sufragista que crea, al 1913, la WSPU,

---

¹⁵ Matilla, 2018, 101.

¹⁶ González, 2009, 65.

Women's Social and Political Union (Unió política i social de dones). El seu nucli es gesta a Manchester, lloc de residència de la fundadora, Emmeline Pankhurst (1858-1928) però aviat es trasllada a Londres on pot aconseguir més ressonància. Juntament amb Emmeline, les seves filles Christabel i Sylvia formen part essencial d'aquesta organització. Contràriament al que passava amb la NUWSS, la WSPU és una organització molt centralitzada i amb una estricta jerarquia que porta amb mà de ferro aquest clan familiar, per la qual cosa se l'ha qualificat com "l'imperi de les Pankhurst". Aquesta estricta disciplina va comportar algunes escissions i expulsions. De fet, una de les crítiques que se'ls feia era que, malgrat la WSPU demanava democràcia per les dones, no la permetia dins la seva organització.

El diari *Daily Mirror* va batejar aquestes sufragistes més radicals de forma despectiva amb el nom de *Suffragettes* per distingir-les de les més moderades. La WSPU va incorporar aquest nom amb orgull i, fins i tot, el va utilitzar com a nom del seu diari que, fins al 1911 s'havia anomenat *Votes for Women*.

Cal destacar que l'associació, des dels seus inicis, va tenir una especial preocupació per incorporar dones de classes populars al grup. Va ser Sylvia Pankhurst la que va treballar més directament amb elles i va organitzar el nucli obrer de l'East End de Londres. Sylvia parla de manifestacions multitudinàries que es celebren en diverses ciutats d'Anglaterra, capitanejades per la seva mare, en les quals hi participen treballadores de les fàbriques tèxtils.

És interessant fer notar, però, que tant les constitucionalistes com les sufragistes més radicals defensaven el vot de les dones en els mateixos termes que els homes, és a dir, que només reclamaven el dret a vot per a certes dones, ja que no va ser fins al 1918 que els homes van aconseguir el sufragi universal masculí a Gran Bretanya.

La creació de la WSPU, com ja hem dit, suposa un canvi en les tàctiques que les sufragistes havien dut a terme fins llavors. Trobem un exemple d'això l'octubre de 1905, quan Christabel Pankhurst i Annie Kennedy, una *suffragette* obrera i sindicalista, opten per l'empresonament en lloc de pagar una multa que els havien imposat per interrompre en un míting del Partit Liberal a Manchester. Les tanquen a la presó per desordres públics, com a preses comunes, però elles reclamen l'estatus de preses polítiques en considerar que se les ha empresonat per les seves idees. A partir d'aquesta, i d'altres detencions posteriors, es crea una corrent de simpatia dins l'opinió pública, tant per la

injustícia que suposa la detenció d'aquestes dones com per la violència policial que s'aprecia a les fotografies de les detencions difoses per la premsa.

El mes de febrer de 1907 es celebra a Londres una manifestació multitudinària que compta amb la participació de més de 3000 dones de diverses classes socials i professions. Malgrat el mal temps, aquestes dones, procedents de tot el país, marxen des de Hyde Park a Trafalgar Square i a Exter Hall per assistir a una sèrie de mítings. És l'anomenada *Mud March*.

L'augment d'accions violentes per part de les *suffragettes* entre 1907 i 1908 provoca un trencament de relacions entre la WSPU i la NUWSS, i ja participen dividides en la que es considera la primera gran marxa sufragista de 1908 a la qual hi acudeixen més de mig milió de persones, entre participants i assistents. Tot i aquest èxit, no aconsegueixen cap reacció per part del Primer Ministre Asquith. Aquesta manca de resposta provoca una onada d'accions directes per part de les *suffragettes* i començarà a estendre's la consigna *Deeds, no words* (fets, no paraules). La violència s'accentua encara més quan Asquith es nega a rebre una delegació de dones que volen tractar sobre el procés de regulació legal del sufragi igualitari el 1909.

El 1910 s'obre una esclatxa d'esperança amb la possibilitat de tirar endavant la Llei de conciliació, una proposta de mínims pactada amb els diversos partits i per a la qual les sufragistes havien aconseguit recollir 250.000 signatures. El projecte només contemplava el sufragi per a les dones propietàries. Però, a l'hora de la veritat, ni liberals ni conservadors recolzen la presentació del projecte de llei. El 18 de novembre de 1910 té lloc el que es coneix com a Divendres Negre. Aquest dia, milers de sufragistes es reuneixen davant el Parlament en protesta contra la decisió d'Asquith de dissoldre el Parlament sense tractar la qüestió del sufragi femení. La policia reprimeix de forma inesperada i brutal aquesta concentració i el dia acaba amb 115 dones detingudes i 4 homes. Cinquanta d'aquestes dones van denunciar brutalitat en el tracte i assetjament sexual policial.

Amb tot això, s'intensifica l'activitat de les sufragistes que comencen a utilitzar noves tècniques, com l'ús de zepelins per llençar octavetes, els sabotatges, els incendis de comerços i d'establiments públics, el llançament de tomàquets o pedres a domicilis particulars de polítics destacats, la gravació amb àcid als camps de golf de la consigna "vots per les dones"... Aquestes accions comporten una major repressió i un augment

d'empresonaments. Al seu torn, això generarà una altra onada de simpatia en l'opinió pública, encara més quan es coneixen els mètodes utilitzats per alimentar de forma forçada les presoneres que es declaren en vaga de fam. Val a dir que les dones que patien aquests maltractaments a l'hora de ser alimentades a la força eren les de classe baixa i mitja, les dones de classe alta rebien un tracte ben diferent.¹⁷

La tramitació d'un segon projecte de llei de conciliació per regular el dret al sufragi de les dones aconseguix una treva en les accions de les *suffragettes* i la unió de les dues organitzacions en una gran manifestació que es va celebrar el 17 de juny de 1911, coneguda com la *Women's Coronation Procession*. Les sufragistes, en aquesta manifestació, s'uneixen a les celebracions per la coronació de Jordi V amb l'esperança que sota el seu regnat fos possible l'assoliment del vot femení (com finalment va passar). Més de 40.000 dones britàniques i procedents de colònies desfilen vestides de blanc amb una espectacular coreografia.

Però l'esperada llei de conciliació no arriba i el debat del vot femení es posposa en favor de l'ampliació del vot masculí. La resposta de la WSPU no es fa esperar i es produeixen destrosses en edificis oficials, diaris i hotels a pedrades. A principis de 1912, 150 dones, de forma simultània, treuen martells de les seves bosses i trenquen aparadors i fanals del West End i tiren àcid a les bústies de correus. L'escalada de violència anirà en augment quan fracasa un nou intent d'ampliació del sufragi femení malgrat que el 1912 el Partit Laborista ja l'ha incorporat al seu programa. Aquest augment de la violència, en la que no s'exclouen agressions personals però sí morts, suposa la separació definitiva entre les dues grans organitzacions sufragistes.

L'escalada de violència va acompanyada també d'una onada repressiva per part de la policia i el govern. El 1913 s'arriba a prohibir la WSPU i, de fet, la seva seu es trasllada a París on Christabel s'exilia per poder seguir amb el moviment sense ser detinguda. El 4 de juny de 1913 es produeix un fet que acaba amb la vida d'Emily Wilding Davison, convertint-la en una màrtir del moviment. Aquest dia, Emily acudeix al Derby d'Epsom on envaeix la pista i és atropellada pel cavall del rei. No queda clar si la seva intenció

---

¹⁷ El 1910 una aristòcrata (Lady Constance Lytton) es va fer passar per obrera per comprovar el tracte comú que es donava a les dones, ja que sempre que l'havien detingut, havia estat tractada amb diferència a causa de la seva posició social. Disfressada com a Jane Warton va ser empresonada a presó de Liverpool i alimentada a la força utilitzant durant diversos dies. El seu germà, patint per la seva salut, va aixecar la llebre i va posar fi a l'experiment (Matilla, 2018, 113-114).

era immolar-se o, simplement, cridar l'atenció per fer conèixer la causa del sufragi femení. Pel que s'ha pogut saber en les investigacions posteriors als fets, sembla que en la seva invasió de la pista hi ha més un error de càlcul que la voluntat de suïcidar-se.¹⁸ El seu enterrament es converteix en tot un esdeveniment que aconsegueix unir sufragistes moderades i radicals.

El 1913 es promulga la coneguda com a Llei del gat i el ratolí, text que es tradueix a la part pràctica d'aquest treball i sobre la qual donem més informació en el punt d'anàlisi dels textos.

L'arribada de la Primera Guerra Mundial va fer que les sufragistes aparquessin les seves reivindicacions i col·laboressin amb el govern.¹⁹ Christabel torna del seu exili, les *suffragettes* són alliberades de la presó i, tant la WSPU com la NUWSS mobilitzen a les dones al servei de la guerra. Es calcula que unes 80.000 dones s'incorporen en diverses tasques derivades de la guerra i, moltes d'altres, assumeixen treballs civils que fins llavors havien estat ocupats per homes. Tot plegat posa en marxa un procés que, un cop acabada la guerra, no tindrà marxa enrere; la presència de les dones en l'esfera pública i en el mercat de treball ja és una realitat imparabile.

Durant la guerra, les constitucionalistes segueixen negociant, ara amb Lloyd George com a Primer Ministre. Això facilita la promulgació de la Llei de representació del poble de 1918, tercer dels textos que es tradueixen en aquest treball i que analitzem amb més profunditat en un altre apartat. Aquesta llei només permet votar una part de les dones britàniques, caldrà esperar deu anys més per aconseguir el sufragi igualitari entre homes i dones amb la Llei de representació del poble (sufragi igualitari) de 1928. Aquesta llei posa punt i final a la lluita pel sufragi femení que s'havia iniciat a mitjans del segle anterior.

Sempre s'ha explicat la història del sufragisme britànic a través de l'antagonisme de les dues principals associacions que el van protagonitzar. Totes dues van compartir l'espai públic amb idèntics objectius i metodologies molt diferents. Però val a dir que recents estudis sobre el tema ens mostren que aquesta divisió no va ser tan radical entre totes dues com per no permetre la col·laboració, el trànsit obert o, fins i tot, la doble

---

¹⁸ Matilla, 2018, 118.

¹⁹ Una petita part de moviment, encapçalada per Sylvia Pankhurst, es declara obertament pacifista i fa campanya contra la guerra.

militància.²⁰ A més, cal destacar, que el 1910, a part d'aquestes dues associacions que eren les més importants, hi havia 19 organitzacions independents més.

Si que és cert que s'ha considerat de forma unànime que els inicis de la línia més radical d'accions i la Primera Guerra Mundial van ser dos factors decisius per aconseguir el vot femení al Regne Unit. Si no hagués estat per aquests dos elements, la victòria, segurament, hauria arribat una mica més tard.

2.2.1 Cronologia de la lluita pel vot femení al Regne Unit

1851 Anne Knight presenta la primera petició en favor del sufragi femení al Regne Unit.

1866 John Stuart Mill i Henry Fawcett presenten a la Cambra dels Comuns una proposició per tal que homes i dones tinguin el mateix dret al sufragi.

1869 Les dones obtenen el vot municipal.

1870 Presentació de la primera proposició per aconseguir el vot femení al Parlament.

1897 Fundació de la *National Union of Women's Suffrage Societies* (NUWSS) (Unió nacional de societats sufragistes de dones).

1903 Fundació de la *Women's Social and Political Union* (WSPU) (Unió social i política de dones).

1907 Celebració de la *Mud March* (Marxa del llot) amb la participació de 3.000 dones.

1907 Inici de les tàctiques violentes i il·legals per part de la WSPU.

1908 Marxa sufragista a Londres amb la participació de més de mig milió de persones. La NUWSS i la WSPU hi participen de forma separada.

1909 El Primer Ministre Herbert Henry Asquith es nega a rebre una delegació de dones que volen parlar de la regulació legal del sufragi.

---

²⁰ González, 2009, 65.

1910 18 de juliol. Divendres Negre: 3.000 sufragistes es reuneixen davant el Parlament i són durament reprimides.

1911 19 de juny. *Women's Coronation Procession* (Desfilada de les Dones de la Coronació). Amb la unió de la NUWSS i la WSPU, hi desfilen més de 40.000 dones.

1912 El Partit Laborista inclou al seu programa la defensa del sufragi femení.

1913 Promulgació de la coneguda com a Llei del gat i el ratolí.

Emily Wilding Davison mor atropellada pel cavall del rei al Derby d'Epsom.

26 de juliol. 150.000 persones conflueixen a Hyde Park, on finalitza el *Women's Suffrage Pilgrimage* organitzat per la NUWSS.

1914 Inici de la Primera Guerra Mundial.

1916 Lloyd George és nomenat Primer Ministre.

1918 Promulgació de la Llei de representació del poble de 1918 [*Representation of the People Act, 1918*]. Permet votar a un terç de l'electorat femení.

1922 Irlanda aconsegueix la seva independència i atorga el vot femení en igualtat de condicions per a homes i dones (sis anys abans que això passi a Anglaterra).

1928 Promulgació de la Llei de representació del poble (sufragi igualitari) de 1928 [*Representation of the People (Equal Franchise) Act, 1928*]. Aquesta llei ja equipara els drets electorals entre homes i dones.

2.3 La lluita pel dret al vot femení a l'Estat espanyol

Com hem pogut observar en apartats anteriors, el segle XIX és el segle de la creació dels moviments sufragistes a Gran Bretanya i a Estats Units, i és quan s'inicia la lluita d'aquests països per aconseguir el dret a vot de les dones en les mateixes condicions que els homes. Espanya, però, viurà un gran decalatge respecte als països del seu entorn pel que fa a aquest tema. Algunes de les raons que justifiquen aquest desfasament en el temps serien el pes i la influència del conservadorisme catòlic, l'endarreriment econòmic i social de l'Espanya del segle XIX, que encara no havia experimentat els canvis produïts per la Revolució Industrial, i la pervivència de la

monarquia absoluta amb Ferran VII, a diferència de la resta d'estats que l'envoltaven en els quals s'havien consolidat règims polítics liberals.²¹

El primer debat polític sobre la conveniència o no d'atorgar el dret a vot a les dones s'inicia amb la llei del 20 de juliol de 1877, que inclou la primera esmena sobre el vot femení, tot i que era extremadament restrictiu (només a l'abast de les dones que estiguessin en exercici de la pàtria potestat). A partir d'aquí, hi ha altres intents de fer avenços el 1907 i el 1921 per part de republicans i conservadors, respectivament. Posteriorment, sota la dictadura de Primo de Rivera, el 1924, es redacta un estatut municipal, que modifica de forma substancial la situació jurídica de les espanyoles en un intent d'igualar-se als països en els quals el vot femení ja era una realitat. Tot i això, limitava el dret a vot a les dones caps de família. A més, tenint en compte que es tractava d'un règim autoritari i que mai es van arribar a convocar eleccions, Clara Campoamor considerava que "la dictadura primoriverista le concedió a la mujer la igualdad en la nada".²²

Tot i aquest canvis, val a dir que les millores aconseguides per les dones responien més als esforços modernitzadors de la República que a la mobilització de les dones. De fet, el moviment feminista espanyol, que aconsegueix durant la dècada dels anys 30 la seva màxima expressió, no va gaudir mai d'un suport massiu ni de militància activa, com si ho va fer el moviment feminista al Regne Unit o als Estats Units.²³ Però algunes autores, respecte a aquest endarreriment del feminisme espanyol, consideren que s'ha magnificat a causa de la manca de treballs especialitzats sobre el tema fins fa relativament poc, la manca de documentació conservada dels grups sufragistes, així com el desengany d'algunes líders davant la passivitat de la majoria.²⁴

L'interès del govern republicà en les dones, i en el fet que aquestes aconseguissin el seu dret a vot, responia a diversos interessos:

1. Un règim que pretenia ser revolucionari, ho havia de demostrar de forma palpable. El camp dels drets de les dones era ideal per a fer-ho, ja que pràcticament tot estava per fer.

---

²¹ Nash i Álvarez, 2002, 55-56.

²² Citada a Matilla, 2018, 183.

²³ Nash i Álvarez, 2002, 60.

²⁴ Matilla, 2018, 181.

2. D'altra banda, el nou govern necessitava atraure tants suports com fos possible, i comptar amb les dones, suposava comptar amb la meitat de la població espanyola i permetia, al mateix temps, restar credibilitat a les forces conservadores.
3. La Constitució de 1931, que estava inspirada en la de Mèxic de 1917, la de Rússia d'aquell mateix any i la de Weimar de 1919, no podia deixar de reconèixer els drets de les dones en els mateixos termes que ho feien aquestes constitucions.

El 28 de juny de 1931 es van celebrar les eleccions a Corts Constituents de la Segona República. Els escons dels partits majoritaris van quedar distribuïts de la següent manera: 116 escons pels socialistes, 90 pels radicals i 56 pels radicals-socialistes. Dels quatre-cents escons, tres van ser ocupats per dones: Victòria Kent del Partit Radical Socialista, Clara Campoamor, del Partit Radical i Margarita Nelken, del Partit Socialista. Les dues primeres van protagonitzar un acalorat debat sobre la idoneïtat o no de concedir el vot a les dones.

És important assenyalar que, un mes abans, s'havia modificat la llei electoral de 1907 que, a més de rebaixar l'edat de l'home per votar (dels 25 als 23 anys), introduïa el sufragi passiu per a les dones. Així doncs, aquesta llei permetia que les dones poguessin presentar-se a unes eleccions tot i que encara no tenien dret a vot. Va ser a partir d'aquesta modificació que les tres dones citades anteriorment van poder ser diputades.

El 14 de juliol de 1931 s'inauguren les Corts Constituents un cop passades les eleccions. El primer pas va ser crear una comissió que s'encarregués de redactar un projecte de Constitució que, posteriorment, es debatiria al Parlament. El debat sobre el sufragi femení va tenir lloc entre el 30 de setembre i l'1 d'octubre de 1931 i va ser d'allò més intens.

Finalment, l'1 d'octubre de 1931 s'aprova l'article 34 del projecte constitucional, que quedaria incorporat a la Constitució amb el número 36. Va obtenir 161 vots a favor, 121 en contra i 188 abstencions. L'article diu: "Los ciudadanos de uno y de otro sexo, mayores de veintitrés años, tendrán los mismos derechos electorales conforme determinen las leyes".²⁵ Tot i això, el vot femení encara va haver de superar un darrer

---

²⁵ http://www.congreso.es/docu/constituciones/1931/1931_cd.pdf (Citada a la bibliografia)

escull: el 21 de novembre es va presentar una esmena dirigida a que el dret al sufragi femení fos efectiu només en les eleccions municipals. Va ser rebutjada l'1 de desembre de 1931.

Després de molts anys des de la primera reivindicació del sufragi igualitari, el 19 de novembre de 1933 les espanyoles voten per primera vegada en unes eleccions.

Existeix força bibliografia sobre la lluita pel dret a vot durant l'època de la Segona República (Aguado Higón, 2005; Campoamor, 2006; Capel Martínez, 1992; Fagoaga, 1985) però hi ha una gran manca d'informació sobre el moviment sufragista i les sufragistes que, com a mínim, des de 1915 van estar lluitant per aconseguir el vot femení.

2.4 Les dones i el vot a Catalunya

La consecució del vot de les dones a Catalunya s'aconsegueix el 26 de maig de 1933²⁶ quan el Parlament de Catalunya aprova la Constitució o Estatut interior de Catalunya. Així, al Títol III, article 2 hi diu: "La Llei regularà l'exercici del sufragi sobre la base de la igualtat entre els sexes i determinarà les incapacitats i incompatibilitats per a ésser Diputat."²⁷

De fet, i com ja hem explicat a l'apartat anterior, el sufragi femení a l'estat espanyol havia estat aprovat l'1 d'octubre de 1931. La Constitució de la Segona República reconeixia el dret a vot de les dones però, malgrat això, les catalanes no van poder votar als comicis al Parlament de Catalunya de 1932 amb l'excusa que no s'havia fet el cens reformat femení ni s'havia aprovat la llei catalana. Així doncs, es va considerar que la convocatòria encara es regia pel Decret provisional de la República de 8 de maig de 1931, que només permetia votar els homes més grans de vint-i-sis anys. Les dones catalanes van votar per primera vegada a la primera vegada als comicis generals del 19 de novembre de 1933.

La primera reclamació de les sufragistes catalanes la fa Ángeles López de Ayala el 1910 en una intervenció al Congrés Lliurepensador Espanyol que es va celebrar a Barcelona.

---

²⁶ Hi ha fonts que parlen del 25 de maig de 1933 (Carré i Llinàs, 2008, 9) i d'altres del 26 de maig d'aquell any, data en la qual el parlament va sancionar aquesta Llei (Macià, 1933, 38).

²⁷ Macià, 1933, 10.

Anys més tard, el 1917, apareix un article signat per Carme Karr a la revista *Feminal* titulat "El vot de la dona".²⁸

Malauradament la limitada extensió d'aquest treball no ens permet parlar amb detall del moviment feminista que va propiciar, amb les seves reivindicacions, la consecució del sufragi femení a Catalunya. Comentarem, només, i de forma molt reduïda, que a Catalunya hi va haver dos feminismes significativament diferenciats: el conservador (representat per dones com Dolors Monserdà, la mateixa Carmen Karr o Francesca Bonnemaison) i el feminisme progressista (encarnat en dones com Teresa Claramunt, Teresa Mañé o Maria Cambrils). D'altra banda, si bé és cert que hi ha una àmplia bibliografia en la qual es parla de catalanes que, amb el seu granet de sorra, van anar facilitant que les dones anessin guanyant drets,²⁹ manca encara bibliografia que parli del moviment feminista català com a ens organitzat que lluita de forma coordinada per assolir la igualtat entre homes i dones i posar fi a la cultura del patriarcat.

---

²⁸ Carré i Llinàs, 2008, 14.

²⁹ Podem citar, entre d'altres, *Catalanes del XX* (Godayol, 2006) o *Vuit feministes catalanes entre 1889 i 1976* (Balcells, 2015).

2.5 Cronologia del dret al vot femení arreu del món³⁰

En tots els casos, s'indica l'any en el qual es permet el vot a les dones per primera vegada. En alguns països, com Afganistan, aquest dret s'ha perdut i s'ha recuperat a posteriori.

	EUROPA	AMÈRICA	OCEANIA	ÀSIA	ÀFRICA
1893			NOVA ZELANDA		
1902			AUSTRÀLIA		
1906	FINLÀNDIA				
1913	NORUEGA				
1915	DINARMARCA, ISLÀNDIA				
1917	URSS				
1918	ÀUSTRIA				
1919	TXECOSLOVÀQUIA, LUXEMBURG, PAÏSOS BAIXOS, POLÒNIA, SUÈCIA				
1920		CANADÀ			
		ESTATS UNITS *			
1922	IRLÀNDIA				
1924				MONGÒLIA	
1928	GRAN BRETANYA I ALEMANYA				
1929		EQUADOR			SUD-ÀFRICA **
1931	ESPANYA			SRI LANKA	
1932		BRASIL		TAILÀNDIA	
1934		CUBA, URUGUAI		TURQUIA	
1935				BURMA	
1938	BULGÀRIA			FILIPINES	
1942		REPÚBLICA DOMINICANA			
1945	FRANÇA, HONGRIA	GUATEMALA, PANAMÀ, TRINITAT I TOBAGO		INDONÈSIA, JAPÓ	
1946	ITÀLIA, ROMANIA, IUGOSLÀVIA				BENIN, LIBÈRIA
1947	MALTA	ARGENTINA, VENEÇUELA		VIETNAM	TOGO
1948	BÈLGICA			ISRAEL, COREA DEL NORD I DEL SUD	
1949		XILE, COSTA RICA		ÍNDIA, SÍRIA	
1950		BARBADOS, EL SALVADOR			
1951				NEPAL	
1952	GRÈCIA	BOLÍVIA			
1953		JAMAICA, MÈXIC		XINA	
1954		COLÒMBIA			
1955		NICARAGUA			ETIOPIA, GHANA
					CAMERUN, REPÚBLICA CENTREAFRICANA, TXAD, CONGO, EGIPTE, GABON, GUINEA, COSTA D'IVORI, MADAGASCAR, MALI, MAURITÀNIA, NIGER, SENEGAL, SUDAN, TUNISIA, ALT VOLTA (BURKINA FASO)
1956				LAOS, PAKISTAN	
1957		HAITÍ, HONDURES		LÍBAN, MALÀISIA	
1958	ALBÀNIA			IRAQ	ALGÈRIA, SOMÀLIA
1959	XIPRE				MAURICI, MARROC
1960					NIGÈRIA, ZAIRE
1961		PARAGUAI			BURUNDI, GÀMBIA, RWANADA, SIERRA LEONE, TANZÀNIA
1962					UGANDA
1963				IRAN	KÈNIA, LÍBIA
1964				AFGANISTAN	MALAWI, ZÀMBIA
1965				SINGAPUR	BOTSWANA
1966		GUAYANA			LESOTHO
1967				REPÚBLICA ÀRAB DEL IEMEN	
1968					SWAZILÀNDIA
1970			FIJI		
1971	SUÏSSA				
1972				BANGLA DESH	
1974				JORDÀNIA	
1976	PORTUGAL				
1984	LICHTENSTEIN				
1990		SAMOA			
2006				KUWAIT	

* Fins al 1965 no es permet el vot a les dones negres.

** Fins al 1994 no es permet el vot a les dones negres.

³⁰ Font principal (Bofill i Penelas, 1992, 102).

2.4 Anàlisi dels textos

Tal com explica Enrique Alcaraz (Alcaraz, 2012, 9), al Regne Unit, el Parlament, com a dipositori de la sobirania nacional, és la única institució amb plena capacitat per aprovar lleis, i al dret que neix d'aquest se l'anomena Dret legislat, diferent al *Common Law* i al Dret jurisprudencial.

Les lleis son promulgades pel monarca un cop han estat aprovades pel Parlament, i entren en vigor el dia que reben la sanció reial, si no és que s'especifiqui una altra data o es disposi que aquesta circumstància es fixarà per ordre ministerial. Les lleis, abans de ser-ho, han estat projectes de llei (*bills*) com ho és el cas del primer text que es tradueix en aquest treball.

Les lleis britàniques tenen una macroestructura molt característica i consten de les següents parts:

a) L'encapçalament o títol curt (*the short title*) que va a la part superior de la pàgina. Per exemple: *Prisoners (Temporary Discharge for Ill Health) Act, 1913*; *Representation of the People Act, 1918* o *Representation of the People Act, 1928*. En les lleis promulgades abans de 1963, que és el cas de les lleis traduïdes en aquest treball, la clau era l'any del regnat del monarca, comptant a partir del seu accés al tron.

b) El Títol llarg (*the long title*) que sempre comença amb la paraula *An act* i a continuació s'hi posa l'objectiu de la llei i una breu descripció d'aquesta. Al TO2 hi trobem el següent títol llarg:

An Act to provide for the Temporary Discharge of Prisoners whose further detention in prison is undesirable on account of the condition of their Health.

c) La data de sanció reial (*royal assent*).

d) La fórmula promulgatòria (*enacting words*) que li dona força a la llei que segueix i que també té una estructura molt característica:

Be it enacted by the King's most Excellent Majesty, by and with the advice and consent of the Lords Spiritual and Temporal, and Commons, in this present Parliament assembled, and by the authority of the same, as follows:

En la fórmula promulgatòria dels textos originals d'aquest treball, hi podem observar l'alternança entre monarques (*Queen, King*).

- e) El text de la llei, que està format per parts o capítols, seccions, articles, etc. i que, al seu torn, també segueix un ordre esquemàtic molt estricte. Els articles s'expressen amb un número en negreta, cadascun dels apartats de l'article està indicat amb un número entre parèntesi, les divisions d'aquests apartats s'assenyalen amb unes lletres entre parèntesi i, per últim, les subdivisions posteriors, s'expressen amb números romans en minúscula i entre parèntesi.

Tal com ens indica Borja Albi (2000, 24), els textos legals antic mostraven un format poc diferenciat, mentre que els actuals utilitzen diverses convencions tipogràfiques (format de paràgraf, tipus de lletra, sagnats, etc.) per diferenciar seccions i assenyalar la importància relativa dels diversos apartats. Segons l'autora, aquesta característica del llenguatge legal actual és atribuïble a la necessitat de reflectir la seqüenciació lògica del pensament, raonament o el recompte de fets.

Algunes de les lleis que el Parlament aprova serveixen per modificar lleis anteriors o per derogar-les, com és el cas de la *Representation of the People (Equal Franchise) Act, 1928*, que modifica la *Representation of the People Act, 1918* i en deroga alguns dels articles.

La lluita pel dret a vot al Regne Unit engloba, com podem comprovar als textos traduïts, els regnats de diversos monarques britànics: s'inicia a l'època victoriana, durant la regència de Victòria I (1837-1901), continua sota el regnat d'Eduard VII (1901-1910) i arriba a la seva fi amb la consecució del vot femení sense restriccions el 1928, sota el regnat de Jordi V (1910-1936).³¹

2.4.1 Women's Disabilities Removal Bill, 1872 (TO1)

Tal com s'ha explicat a l'apartat en el qual es parlava sobre el sufragi femení al Regne Unit, durant la dècada de 1870 es van presentar anualment propostes al Parlament per tal d'aconseguir la igualtat entre homes i dones pel que feia al dret a vot. El primer text que es tradueix a la part pràctica del treball és un d'aquests projectes de llei, concretament el presentat l'any 1872 per Jacob Bright.

---

³¹ La data indicada entre parèntesi correspon al regnat com a regents de la Gran Bretanya i Irlanda. En el cas de Jordi V, però, cal indicar que de 1922 a 1936 va ser rei de la Gran Bretanya i Irlanda del Nord, ja que la resta de l'illa es va independitzar el 1922 (Enciclopèdia Catalana).

2.4.2 Prisoners (Temporary Discharge for Ill-health) Act, 1913 (TO2)

Coneguda popularment com a Llei del gat i el ratolí, va ser la resposta que el govern dona a les sufragistes que es posen en vaga de fam quan les fan presoneres. Les sufragistes, un cop eren engarjolades, exigien l'estatus de presoneres polítiques i, en no aconseguir-lo, inicien vagues de fam. La reacció del govern a aquesta vaga de fam és l'alimentació forçada. El problema pel govern és que, tant l'empresonament de les sufragistes com la posterior alimentació forçada d'aquestes, desperta simpaties en l'opinió pública. Trobem nombrosos testimonis de la crueltat amb la qual es duia a terme aquesta alimentació forçada:

Había 6 funcionarias, todas ellas más grandes y fuertes que yo. Me pusieron de espaldas a la cama, me sujetaron la cabeza y me colocaron una sábana en la barbilla. Yo tenía los ojos cerrados. Apreté los dientes y los labios con todas mis fuerzas. Sentí unos dedos de hombre tratando de abrirme la boca. Después sentí un instrumento presionándome las encías, buscando alguna separación entre los dientes... "Aquí hay un hueco" dijo uno de ellos. El instrumento de metal me presionaba las encías, cortándome la carne. "¡No, ese no!", dijo la voz ahora, "¡dame el puntiagudo!" Era una agonía insoportable. Entonces algún instrumento me obligó a separar las mandíbulas a medida en que giraban un tornillo. El dolor era como el de la extracción de una muela. Me introdujeron un tubo, supongo que yo no era consciente de casi nada, excepto de mi frenética resistencia. Al final dijeron "Eso es todo". Vomité cuando me quitaron el tubo. Me dejaron en la cama, jadeante y sollozando convulsivamente (Gertrude Harding, citada a González, 2009, 72).

Aquestes tècniques d'alimentació a la força provoquen nombroses lesions com infeccions, perforacions nasals o, fins i tot, infarts o altres seqüeles que causen la mort a algunes de les sufragistes. Per evitar que això passi, es posen sobre la taula diverses opcions del que cal fer amb les dones empresonades, com seria tractar-les com a malaltes mentals o deportar-les. Finalment l'opció guanyadora és l'aprovació de la Llei de presos (alliberament temporal per problemes de salut) de 1913 [*Prisoners (Temporary Discharge for Ill-health) Act, 1913*].

Aquesta Llei permet que el gat (la policia) alliberi les dones que s'han declarat en vaga de fam quan la seva salut està en perill i, un cop recuperades a casa seva, les tornen a detenir. El ratolí (la dona alliberada) intentarà fugir de la policia abans de tornar a ser tancada a la presó.

2.4.3 Representation of the People Act, 1918 (TO3)

El 1918, la Cambra dels Comuns, després de durs enfrontaments entre els diversos grups, aprova un text per una àmplia majoria (385 vots a favor, 55 en contra) que, a més, aconsegueix passar el filtre de la Cambra dels Lords (134 vots a favor, 71 en

contra). Aquesta llei suprimeix els requisits de propietat per poder votar en el cas dels homes. D'aquesta manera, molts dels combatents en la Primera Guerra Mundial poden votar per primera vegada a les eleccions del mes de desembre d'aquell mateix any. Les dones, però, no tenen tanta sort. Se'ls concedeixen drets, però amb condicions: podran ser elegibles les majors de 21 anys, però, per ser electora, hauran d'haver complert els 30 anys i complir algun dels següents requisits: tenir una residència acreditada, propietat d'una casa, ser viuda de propietari, empleada, disposar d'una renda anual de més de cinc lliures o ser graduada universitària.

Tot i que és una llei que restringeix el vot a dones amb poder adquisitiu alt, no hem d'oblidar que permet la possibilitat d'exercir el seu dret al sufragi a 8 milions de dones, el que representa més d'un terç d'un electorat de vint-i-un milions.

Per un tema de llargària, ha estat impossible traduir tota la llei. Ens hem limitat a cercar els fragments en els quals es deixa palès que les dones poden exercir el seu dret a vot en circumstàncies concretes.

2.4.4 Representation of the People (Equal Franchise) Act, 1928 (TO4)

Aquesta llei és la victòria definitiva del moviment sufragista britànic, ja que equipara el dret d'homes i dones pel que fa al vot. És una victòria que algunes de les seves protagonistes ni tan sols tenen la possibilitat de gaudir: Emmeline Pankhurst mor el mes de juny de 1928, un més abans de la promulgació de la llei, i Millicent Garrett Fawcett ho fa el 1929, un any després de la promulgació.

Com veurem en els fragments que es tradueixen, la llei és limitada a fer esmenes a l'anterior de 1928. D'entrada, quan es va plantejar el treball, s'havia pensat fer la traducció només d'aquesta segona llei. Però ens va semblar que era molt més coherent, en tractar-se d'una llei que n'esmena una altra, de presentar-les totes dues.

3 Textos originals

3.1 Women's Disabilities Removal Bill (1872)

3.1.1 Text original

Women's Disabilities Removal.

Λ

B. I L L

To remove the Electoral Disabilities of
Women.

*(Prepared and brought in by
Mr. Jacob Bright, Mr. Eastwick, and
Dr. Lyon Playfair.)*

---

*Ordered, by The House of Commons, to be Printed,
7 February 1872.*

[Bill 20.]

Under 1 oz.

507

A

B I L L

TO

Remove the Electoral Disabilities of Women.

A.D. 1872.

BE it enacted by the Queen's most Excellent Majesty, by and with the advice and consent of the Lords Spiritual and Temporal, and Commons, in this present Parliament assembled, and by the authority of the same, as follows :

- 5 1. That in all Acts relating to the qualification and registration of voters or persons entitled or claiming to be registered and to vote in the election of Members of Parliament, wherever words occur which import the masculine gender, the same shall be held to include females for all purposes connected with and having
- 10 reference to the right to be registered as voters, and to vote in such election, any law or usage to the contrary notwithstanding.

In Acts relating to qualification and voting of parliamentary electors, masculine gender to include females.

3.1.2 Transcripció

Women's Disabilities Removal.

A

BILL

To remove the Electoral Disabilities of
Women.

*(Prepared and brought in by
Mr. Jacob Bright, Mr. Eastwick, and
Dr. Lyon Playfair.)*

*Ordered, by the House of Commons, to be Printed,
7 February 1872.*

[Bill 20.]

Under 1 oz.

A
BILL
TO

Remove the Electoral Disabilities of Women.

Be it enacted by the Queen's most Excellent Majesty, by and consent of the Lords Spiritual and Temporal, and Commons, in the present Parliament assembled, and by the authority of the same, as follows:

A.D. 1872

1. That in all Acts relating to the qualification and registration of voters or persons entitled or claiming to be registered and to vote in the election of Members of Parliament, wherever words occur which import the masculine gender, the same shall be held to include females for all purposes connected with and having reference to the right to be registered as voters, and to vote in such election, any law or usage to the contrary notwithstanding.

In Acts relation to qualification and voting of parliamentary electors, masculine gender to include females.

3.2 Prisoners (Temporary Discharge for Ill-health) Act, 1913

3.2.1 Text original

CHAPTER 4.

An Act to provide for the Temporary Discharge of Prisoners whose further detention in prison is undesirable on account of the condition of their Health.

[25th April 1913.]

BE it enacted by the King's most Excellent Majesty, by and with the advice and consent of the Lords Spiritual and Temporal, and Commons, in this present Parliament assembled, and by the authority of the same, as follows :

Power of Secretary of State to discharge prisoners temporarily on account of their health.

1.—(1) If the Secretary of State is satisfied that by reason of the condition of a prisoner's health it is undesirable to detain him in prison, but that, such condition of health being due in whole or in part to the prisoner's own conduct in prison, it is desirable that his release should be temporary and conditional only, the Secretary of State may, if he thinks fit, having regard to all the circumstances of the case, by order authorise the temporary discharge of the prisoner for such period and subject to such conditions as may be stated in the order.

(2) Any prisoner so discharged shall comply with any conditions stated in the order of temporary discharge, and shall return to prison at the expiration of the period stated in the order, or of such extended period as may be fixed by any subsequent order of the Secretary of State, and, if the prisoner fails so to comply or return, he may be arrested without warrant and taken back to prison.

(3) Where a prisoner under sentence is discharged in pursuance of an order of temporary discharge, the currency of the sentence shall be suspended from the day on which he is discharged from prison under the order to the day on which he is received back into prison, so that the former day shall be reckoned and the latter shall not be reckoned as part of the sentence.

(4) Where an order of temporary discharge is made in the case of a prisoner not under sentence, the order shall contain conditions requiring the attendance of the prisoner at any further proceedings on his case at which his presence may be required.

Savings.

2.—(1) Where the prisoner is undergoing a sentence of penal servitude, the powers under this Act shall be in addition to and not in substitution for the power of granting licences under the Penal Servitude Acts, 1853 to 1891.

(2) Nothing in this Act shall affect the duties of the medical officer of a prison in respect of a prisoner whom the Secretary of State does not think fit to discharge under this Act.

Application to Scotland and Ireland.

3. In the application of this Act to Scotland and Ireland, references to the Secretary of State shall be construed as references to the Secretary for Scotland and the Lord Lieutenant respectively.

Short title.

4. This Act may be cited as the Prisoners (Temporary Discharge for Ill-health) Act, 1913.

3.2.2 Transcripció

Prisoners (Temporary Discharge for Ill-health) Act, 1913

An Act to provide for the Temporary Discharge of Prisoners whose further detention in prison is undesirable on account of the condition of their Health.

[25th April 1913.]

Be it enacted by the King's most Excellent Majesty, by and with the advice and consent of the Lords Spiritual and Temporal, and Commons, in this present Parliament assembled, and by the authority of the same, as follows:

1.—(1) If the Secretary of State is satisfied that by reason of the condition of a prisoner's health it is undesirable to detain him in prison, but that, such condition of health being due in whole or in part to the prisoner's own conduct in prison, it is desirable that his release should be temporary and conditional only, the Secretary of State may, if he thinks fit, having regard to all the circumstances of the case, by order authorise the temporary discharge of the prisoner for such period and subject conditions as may be stated in the order.

Power of Secretary of State to discharge prisoners temporarily on account of their health.

(2) Any prisoner so discharged shall comply with any conditions stated in the order of temporary discharge, and shall return to prison at the expiration of the period stated in the order, or of such extended period as may be fixed by any subsequent order of the Secretary of State, and, if the prisoner fail so to comply or return, he may be arrested without warrant and taken back to prison.

(3) Where a prisoner under sentence is discharged in pursuance of an order of temporary discharge, the currency of the sentence shall be suspended from the day on which he is discharged from prison under the order to the day on which he is received back into prison, so that the former day shall be reckoned and the latter shall not be reckoned as part of the sentence.

(4) Where an order of temporary discharge is made in the case of a prisoner not under sentence, the order shall contain conditions requiring the attendance of the prisoner at any further proceedings on his case at which his presence may be required.

2.—(1) Where the prisoner is undergoing a sentence of penal servitude, the powers under this Act shall be in addition to and not in substitution for the power of granting licences under the Penal Servitude Acts, 1853 to 1891.

Savings.

(2) Nothing in this Act shall affect the duties of the medical officer of a prison in respect of a prisoner whom the Secretary of State does not think fit to discharge under this Act.

3. In the application of this Act to Scotland and Ireland, references to the Secretary of State shall be construed as references to the Secretary for Scotland and the Lord Lieutenant respectively.

Application to
Scotland and
Ireland

4. This Act may be cited as the Prisoners (Temporary Discharge for Ill-Health) Act, 1913.

Short title.

3.3 Representation of the People Act, 1918

3.3.1 Text original

CHAPTER 64.

An Act to amend the Law with respect to Parliamentary and Local Government Franchises, and the Registration of Parliamentary and Local Government Electors, and the conduct of elections, and to provide for the Re-distribution of Seats at Parliamentary Elections, and for other purposes connected therewith.

[6th February 1918.]

BE it enacted by the King's most Excellent Majesty, by and with the advice and consent of the Lords Spiritual and Temporal, and Commons, in this present Parliament assembled, and by the authority of the same, as follows :

[...]

4.—(1) A woman shall be entitled to be registered as a ^{Franchises} parliamentary elector for a constituency (other than a university ^(women) constituency) if she—

- (a) has attained the age of thirty years ; and
- (b) is not subject to any legal incapacity ; and
- (c) is entitled to be registered as a local government elector in respect of the occupation in that constituency of land or premises (not being a dwelling-house) of a yearly value of not less than five pounds or of a dwelling-house, or is the wife of a husband entitled to be so registered.

(2) A woman shall be entitled to be registered as a parliamentary elector for a university constituency if she has attained the age of thirty years and either would be entitled to be so registered if she were a man, or has been admitted to and passed the final examination, and kept under the conditions required of women by the university the period of residence, necessary for a man to obtain a degree at any university forming, or forming part of, a university constituency which did not at the time the examination was passed admit women to degrees.

(3) A woman shall be entitled to be registered as a local government elector for any local government electoral area—

- (a) where she would be entitled to be so registered if she were a man ; and
- (b) where she is the wife of a man who is entitled to be so registered in respect of premises in which they both reside, and she has attained the age of thirty years and is not subject to any legal incapacity.

For the purpose of this provision, a naval or military voter who is registered in respect of a residence qualification which he would have had but for his service, shall be deemed to be resident in accordance with the qualification.

[...]

8.—(1) Every person registered as a parliamentary elector for any constituency shall, while so registered (and in the case of a woman notwithstanding sex or marriage), be entitled to vote at an election of a member to serve in Parliament for that constituency; but a man shall not vote at a general election for more than one constituency for which he is registered by virtue of a residence qualification or for more than one constituency for which he is registered by virtue of other qualifications of whatever kind, and a woman shall not vote at a general election for more than one constituency for which she is registered by virtue of her own or her husband's local government qualification, or for more than one constituency for which she is registered by virtue of any other qualification.

Right of person
registered to
vote.

(2) A person registered as a local government elector for any local government electoral area shall while so registered (and in the case of a woman notwithstanding sex or marriage) be entitled to vote at a local government election for that area; but where, for the purposes of election, any such area is divided into more than one ward or electoral division, by whatever name called, a person shall not be entitled to vote for more than one such ward or electoral division.

Notwithstanding anything in this provision a person may be registered for more than one such ward or division of a local government electoral area (not being a municipal borough), and may vote in any such ward or division for which he is registered at an election to fill a casual vacancy.

(3) A naval or military voter who is registered in respect of a qualification which he would have had but for his service shall be deemed for the purpose of this section to be registered by virtue of that qualification.

3.3.2 Transcripció

CHAPTER 64

Representation of the People Act, 1918

An Act to amend the Law with respect to Parliamentary and Local Government Franchises, and the Registration of Parliamentary and Local Government Electors, and the conduct of elections, and to provide for the Redistribution of Seats at Parliamentary Elections, and for other purposes connected therewith.

[6th February 1918.]

Be it enacted by the King's most Excellent Majesty, by and with the advice and the consent of the Lords Spiritual and Temporal, and Commons, in this present Parliament assembled, and by the authority of the same as follows:

PART I.

FRANCHISES.

[...]

4.—(1) A woman shall be entitled to be registered as a parliamentary elector for a constituency (other than a university constituency) if she –

Franchises
(women).

- (a) has attained the age of thirty years; and
- (b) is not subjected to any legal incapacity; and
- (c) is entitled to be registered as a local government elector in respect of the occupation in that constituency of land or premises (not being dwelling-house) of a yearly value of not less than five pounds or of a dwelling-house, or is the wife of a husband entitled to be so registered.

(2) A woman shall be entitled to be registered as a parliamentary elector for a university constituency if she has attained the age of thirty

years and either would be entitled to be so registered if she were a man, or has been admitted to and passed the final examination, and kept under the conditions required of women by the university the period of residence, necessary for a man to obtain a degree at any university forming, or forming part of, a university constituency which did not at the time examination was passed admit women to degrees.

(3) A woman shall be entitled to be registered as a local government elector for any local government electoral area—

(a) where she would be entitled to be so registered if she were a man; and

(b) where she is the wife of a man who is entitled to be so registered in respect of premises in which they both reside, and she has attained the age of thirty years and is not subject to any legal incapacity.

For the purpose of this provision, a naval or military voter who is registered in respect of a residence qualification which he would have had but for this service, shall be deemed to be resident in accordance with the qualification.

[...]

8. – (1) Every person registered as a parliamentary elector for any constituency shall, while so registered (and in the case of a woman notwithstanding sex or marriage), be entitled to vote at an election of a member to serve in Parliament for that constituency; but a man shall not vote at a general election for more than one constituency for which he is registered by virtue of other qualifications of whatever kind, and woman shall not vote at a general election for more than one constituency for which she is registered by virtue of her own or her husband's local government qualification, or for more than one constituency for which she is registered by virtue of any other qualification.

Right of person registered to vote.

(2) A person registered as a local government elector for any local government electoral area shall while so registered (and in the case of a woman notwithstanding sex or marriage) be entitled to vote at a local government election for that area: but where, for the purposes of election,

any such area is divided into more than one ward or electoral division, by whatever name called, a person shall not be entitled to vote for more than one such ward or electoral division.

Notwithstanding anything in this provision a person may be registered for more than one such ward or division of a local government electoral area (not being a municipal borough), and may vote in any such ward or division for which he is registered at an election to fill a casual vacancy.

(3) A naval or military voter who is registered in respect of a qualification which he would have had but for his service shall be deemed for the purpose of this section to be registered by virtue of that qualification.

3.4 Representation of the People (Equal Franchise) Act, 1928

3.4.1 Text original

CHAPTER 12.

An Act to assimilate the franchises for men and women in respect of parliamentary and local government elections; and for purposes consequential thereon. [2nd July 1928.]

BE it enacted by the King's most Excellent Majesty, by and with the advice and consent of the Lords Spiritual and Temporal, and Commons, in this present

Parliament assembled, and by the authority of the same, as follows:—

Assimila-
tion of
parlia-
mentary
franchise
of men and
women.
7 & 8 Geo. 5.
c. 64.

1. For the purpose of providing that the parliamentary franchise shall be the same for men and women, subsections (1) and (2) of section four of the Representation of the People Act, 1918 (in this Act referred to as "the principal Act") shall be repealed and the following sections shall be substituted for sections one and two of that Act:—

(Section to be substituted for the said section one.)

"(1) A person shall be entitled to be registered as a parliamentary elector for a constituency (other than a university constituency), if he or she is of full age and not subject to any legal incapacity; and

(a) has the requisite residence qualification; or

(b) has the requisite business premises qualification; or

(c) is the husband or wife of a person entitled to be so registered in respect of a business premises qualification.

(2) A person, in order to have the requisite residence qualification or business premises qualification for a constituency—

(a) must on the last day of the qualifying period be residing in premises in the constituency, or occupying business premises in the constituency, as the case may be; and

(b) must during the whole of the qualifying period have resided in premises, or occupied business premises, as the case may be, in the constituency, or in another constituency within the same parliamentary borough or parliamentary county, or within a parliamentary borough or parliamentary county contiguous to that borough or county, or separated from that borough or county by water, not exceeding at the nearest point six miles in breadth, measured in the case of tidal water from low-water mark.

For the purposes of this subsection the administrative county of London shall be treated as a parliamentary borough.

(3) The expression 'business premises' in this section means land or other premises of the yearly value of not less than ten pounds occupied for the purpose of the business, profession, or trade of the person to be registered."

(Section to be substituted for the said section two.)

" . A person shall be entitled to be registered as a parliamentary elector for a university constituency if he or she is of full age and not subject to any legal incapacity, and has received a degree (other than an honorary degree) at any university forming, or forming part of, the constituency, or in the case of the Scottish universities is qualified under section twenty-seven of the Representation of the People (Scotland) Act, 1868, or, if a woman, has been admitted to and passed the final examination, and kept under the conditions required of women by the university, the period of residence, necessary for a man to obtain a degree at any university forming, or forming part of, a university constituency which did not at the time the examination was passed admit women to degrees." 31 & 32 Vict. c. 48.

2. For the purpose of providing that the local government franchise shall be the same for men and women, subsection (3) of section four of the principal Act shall be repealed, and the following section shall be substituted for section three of that Act : Assimilation of local government franchise of men and women.

" . A person shall be entitled to be registered as a local government elector for a local government electoral area if he or she is of full age and not subject to any legal incapacity, and—

- (a) is on the last day of the qualifying period occupying as owner or tenant any land or premises in that area; and
- (b) has during the whole of the qualifying period so occupied any land or premises in that area, or, if that area is not an administrative county or a county borough, in any administrative county

or county borough in which the area is wholly or partly situate; or

- (c) is the husband or wife of a person entitled to be so registered in respect of premises in which both the person so entitled and the husband or wife, as the case may be, reside :

Provided that—

(i) for the purposes of this section a person who inhabits any dwelling-house by virtue of any office, service, or employment, shall, if the dwelling-house is not inhabited by the person in whose service he or she is in such office, service, or employment, be deemed to occupy the dwelling-house as a tenant : and

(ii) for the purposes of this section the word tenant shall include a person who occupies a room or rooms as a lodger only where the room or rooms is or are let to that person in an unfurnished state ; and

(iii) for the purpose of paragraph (c) of this section, a naval or military voter who is registered in respect of a residence qualification which he or she would have had but for his or her service shall be deemed to be resident in accordance with that qualification.”

Conse-
quential
amend-
ments.

3. The amendments specified in the second column of the Schedule to this Act, being amendments consequential on the foregoing provisions of this Act, shall be made in the provisions of the principal Act specified in the first column of that Schedule.

Amendment
of s. 8 of
principal
Act.

4. The following shall be substituted for subsection (1) of section eight of the principal Act (which relates to the right of registered persons to vote):—

“(1) Every person registered as a parliamentary elector for any constituency shall, while so registered (and in the case of a woman notwithstanding sex or marriage) be entitled to vote at an election of a member to serve in Parliament for that constituency, but a person shall not vote at a general election for more than one

constituency for which he or she is registered by virtue of a residence qualification, or for more than one constituency for which he or she is registered by virtue of other qualifications of any kind.”

[...]

Short title,
construction
and appli-
cation.

8.—(1) This Act may be cited as the Representation of the People (Equal Franchise) Act, 1928, and the Representation of the People Acts, 1918 to 1926, and this Act may be cited together as the Representation of the People Acts.

(2) This Act shall be construed as one with the Representation of the People Acts, 1918 to 1926.

(3) Nothing in this Act shall affect the right of any person, or confer on any person any right, to be registered in the register of electors to be made in the year nineteen hundred and twenty-eight, or to vote at any time before the register of electors to be made in the year nineteen hundred and twenty-nine comes into operation.

(4) This Act shall apply to Northern Ireland so far as it relates to matters with respect to which the Parliament of Northern Ireland have no power to make laws.

SCHEDULE.

CONSEQUENTIAL AMENDMENTS OF PRINCIPAL ACT. Section 3.

Provisions of principal Act.	Amendments to be made.
Section 5	- In subsection (3) for the words "the age required under this Act in the case of that person" there shall be substituted the words "full age."
Section 7	- Paragraph (b) of subsection (1) shall be omitted. In subsection (3) for the word "man" there shall be substituted the word "person"; for the word "he" where it first and secondly occurs there shall be substituted the words "that person," and for the words "the time when he so commenced to reside" there shall be substituted the words "the commencement of the residence."
Section 22	- In subsection (2) the words "(except as provided in that Schedule)" shall be omitted.
Section 43	- Paragraph (4), and in paragraph (5) the words "for men," shall be omitted.

3.4.2 Transcripció

CHAPTER 12

Representation of the People (Equal Franchise) Act, 1928

An act to assimilate the franchises for men and women in respect of parliamentary and local government elections; and for purposes consequential thereon.

[2nd July 1928]

Be it enacted by the King's most Excellent Majesty, by and with the advice and consent of the Lords Spiritual and Temporal, and Commons, in this present Parliament assembled, and by the authority of the same, as follows:—

1. For the purpose of providing that the parliamentary franchise shall be the same for men and for women, subsections (1) and (2) of the section four of the Representation of the People Act, 1918 (in this Act referred to as “the principal Act”) shall be repealed and the following sections shall be substituted for sections one and two of that Act: -

Assimilation of parliamentary franchise of men and women. 7 & 8 Geo. 5. c. 64.

(Section to be substituted for the said section one.)

“—(1) A person shall be entitled to be registered as a parliamentary elector for a constituency (other than university constituency), if he or she is of full age and not subject to any legal incapacity; and

- (a) has the requisite residence qualification; or
- (b) has de requisite business premises qualifications; or
- (c) is the husband or wife of a person entitled to be so registered in respect of a business premises qualification.

(2) A person, in order to have the requisite residence qualification or business premises qualification for a constituency –

- (a) must on the last day of the qualifying period be residing in the premises in the constituency, or occupying business premises in the constituency, as the case may be; and

(b) must during the whole of the qualifying period have resided in premises, or occupied business premises, as the case may be, in the constituency, or in another constituency within the same parliamentary borough or parliamentary country, or within a parliamentary country contiguous to that borough or country, or separated from that borough or country by water, not exceeding at the nearest point six miles in breadth, measured in the case of tidal water from low-water mark.

For the purposes of this subsection the administrative country of London shall be treated as parliamentary borough.

(3) The expression “business premises” in this section means land or other premises of the yearly value of not less than ten pounds occupied for the purpose of the business, profession, or trade of the person to be registered.”

(Section to be substituted for the said section two.)

“A person shall be entitled to be registered as a parliamentary elector for a university constituency if he or she is of full age and not subject to any legal incapacity, and has received a degree (other than a honorary degree) at any university forming, or forming part of, the constituency, or in the case of the Scottish universities is qualified under section twenty-seven of the Representation of the People (Scotland) Act, 1868, or, if a woman, has been admitted to and passed the final examination, and kept under the conditions required of women by the university, the period of residence, necessary for a man to obtain a degree at any university forming, or forming part of, a university constituency which did not at the time the examination was passed admit women to degrees.”

31 & 32 Vict.

2. For the purpose of providing that the local government franchise shall be the same for men and women, subsection (3) of section four of the principal Act shall be repealed, and the following section shall be substituted for section three of that Act:

Assimilation of local government franchise of men and women.

“A person shall be entitled to be registered as a local government elector for a local government electoral area if he or she is of full age and not subject to any legal incapacity, and—

- (a) is on the last day of the qualifying period occupying as owner or tenant any land or premises in that area; and
- (b) has during de whole of the qualifying period so occupied any land or premises in that area, or, if that area is not an administrative county or a county borough, in any administrative county or county borough in which the area is wholly or partly situate; or
- (c) is the husband or wife of a person entitled to be so registered in respect of premises in which both the person so entitled and the husband or wife, as the case may be, reside:

Provided that

- (i) for the purpose of this section a person who inhabits any dwelling-house by virtue of any office, service, or employment, shall, if the dwelling-house is not inhabited by the person in whose service he or she is in such office, service or employment, be deemed to occupy the dwelling-house as a tenant; and
- (ii) for the purposes of this section the word tenant shall include a person who occupies a room or rooms as a lodger only where the room or rooms is or are let to that person in an unfurnished state; and
- (iii) for the purpose of paragraph (c) of this section, a naval or military voter who is registered in respect of a residence qualification which he or she would have had but for his or her service shall be deemed to be resident in accordance with that qualification.”

3. The amendments specified in the second column of the Schedule to this Act, being amendments consequential on the foregoing provisions of this Act, shall be made in the provisions of this principal Act specified in the first column of that Schedule.

Consequential amendments.

4. The following shall be substituted for subsection (1) of section eight of the principal Act (which relates to the right of registered persons to vote):—

Amendment of s. 8 of principal Act.

“(1) Every person registered as a parliamentary elector for any constituency shall, while so registered (and in the case of woman

notwithstanding sex or marriage) be entitled to vote at an election of a member to serve in Parliament for that constituency, but a person shall not vote at general election for more than one constituency for which he or she is registered by virtue of a residence qualification, or for more than one constituency for which he or she is registered by virtue of other qualifications of any kind.”

[...]

8.—(1) This Act may be cited as the Representation of the People (Equal Franchise) Act, 1928, and the Representation of the People Acts, 1918 to 1926, and this Act may be cited together as the Representation of the People Acts.

Short title,
construction
and
application.

(2) This Act shall be construed as one with the Representation of the People Acts, 1918 to 1926.

(3) Nothing in this Act shall affect the right of any person, or confer on any person any right, to be registered in the register of electors to be made in the year nineteen hundred and twenty-eight, or to vote at any time before the register of electors to be made in the year nineteen hundred and twenty-nine comes into operation.

(4) This Act shall apply to Northern Ireland so far as it relates to matters with respect which the Parliament of Northern Ireland have no power to make laws.

SCHEDULE

CONSEQUENTIAL AMENDMENTS OF PRINCIPAL ACT.

Section 3.

Provisions of

principal Act.

Amendments to be made.

Section 5

- In subsection (3) for the words “the age” required under this Act in the case of “that person” there shall be substituted the words “full age.”

Section 7

- Paragraph (b) of subsection (1) shall be omitted.
In subsection (3) for the word “man” there shall be substituted the word “person”; for the word “he” where it first and secondly occurs there shall be substituted the words “that person,” and for the words “the time when he so commenced to reside” there shall be substituted the words “the commencement of the residence.”

Section 22

- In subsection (2) the words “(except as provided in that Schedule)” shall be omitted.

Section 43

- Paragraph (4) and in paragraph (5) the words “for men,” shall be omitted.

4 Traduccions

Els quatre textos que trobem a continuació contenen algunes anotacions a peu de pàgina que, en els documents originals, no hi són. S'ha decidit utilitzar aquest recurs per tal de permetre que el text sigui entenedor a un lector català actual. Es tracta de textos jurídics antics i complexos que podrien ser de difícil comprensió sense aquests aclariments o, si més no, permeten una comprensió més àmplia del contingut dels textos al potencial lector si hi són.

D'altra banda, també volem fer notar que s'ha optat per mantenir la macroestructura original dels documents, que mostren unes característiques particulars en tractar-se de textos antics. Això vol dir que trobarem convencions com la puntuació, l'ús de paraules en cursiva o maneres d'estructurar els documents, que no són genuïnes del llenguatge jurídic català, però que són els que apareixen en els textos originals anglesos.

4.1 Projecte de llei per eliminar els greuges contra les dones, 1872

Supressió dels greuges contra les dones.

Un

PROJECTE DE LLEI

Per suprimir els greuges electorals contra les
dones.

*(Preparada i presentada pel
Sr. Jacob Bright, el Sr. Eastwick i
pel Dr. Lyon Playfair.)*

*Impressió ordenada per la Cambra dels Comuns,
7 de febrer de 1872.*

[Projecte de llei 20.]³²

*Inferior a 1 oz.*³³

---

³² Com ja s'ha comentat a l'inici, tant en aquest text com en la resta de textos traduïts en aquest treball, hem optat per mantenir la macroestructura original que mostra unes característiques particulars en tractar-se de textos jurídics antics.

³³ Especulem que fa referència al pes del document, que seria inferior a una unça (aproximadament uns 28 grams).

[35 VICT.]³⁴

Supressió dels greuges contra les dones.

Un
PROJECTE DE LLEI

PER

Suprimir els greuges electorals contra les dones.

1872 dC

Queda promulgada per Sa Majestat, la Reina, la següent llei, que compta amb l'aprovació i l'autoritat de la Cambra dels Comuns i la Cambra dels Lords reunides al Parlament:

1. Que a totes les lleis vinculades a la qualificació i registre de votants o persones amb dret o que sol·liciten registrar-se i votar a l'elecció dels membres del Parlament, allà on es parli del gènere masculí, s'inclourà també les dones per a tots els propòsits connectats i que facin referència al dret de ser registrades com a votants i votar en aquesta elecció, tot això malgrat qualsevol llei o ús contrari.

En lleis relacionades amb la qualificació i vot dels electors parlamentaris, el gènere masculí inclourà les dones.

[Projecte de llei 20.]

---

³⁴³⁴ Aquesta informació entre claudàtors ens indica l'any de regnat i el nom del regent sota el qual es promulga la llei. En aquest cas, és l'any 35 del regnat de la reina Victòria I. En els altres tres textos es troben indicacions similars que fan referència al regnat de Jordi V [GEO 5.].

4.2 Llei de presos (alliberament temporal per problemes de salut), 1913

Llei de presos (alliberament temporal per problemes de salut), 1913

[Prisoners (Temporary Discharge for Ill-Health) Act, 1913]

Una llei per permetre l'alliberament temporal de presos que, per les seves condicions de salut, no és recomanable que romanguin detinguts a la presó.

[25 d'abril de 1913.]

Queda promulgada per Sa Majestat, el Rei, la següent llei, que compta amb l'aprovació i l'autoritat de la Cambra dels Comuns i la Cambra dels Lords reunides al Parlament:

1.–(1) Si el secretari d'Estat considera que, per raó de condició de salut d'un pres, no és recomanable mantenir-lo detingut a la presó, però que aquesta condició de salut és, parcialment o total, el resultat de la seva pròpia conducta a la presó, és recomanable que el seu alliberament sigui només temporal i condicional. El secretari d'Estat pot, si ho creu convenient, tenint en compte totes les circumstàncies del cas, mitjançant una ordre, autoritzar un alliberament temporal del pres per un període i subjecte a les condicions que s'indiquin en aquesta ordre.

(2) Qualsevol pres alliberat d'aquesta manera ha de complir amb totes les condicions indicades a l'ordre d'alliberament temporal i ha de tornar a la presó a la fi del període indicat a l'ordre, o del període estès que fixi qualsevol subseqüent ordre del secretari d'Estat i, si el pres no compleix o no torna, pot ser arrestat sense ordre judicial i retornat a la presó.

(3) Quan un pres condemnat és alliberat seguint una ordre d'alliberament temporal, el compliment de la sentència ha de quedar en suspès des del dia en el qual és alliberat de la presó sota ordre fins el dia en el qual retorna a

Poder del secretari d'Estat d'alliberar presos temporalment per raó de salut.

la presó, de manera que el primer dels dos dies sigui considerat com a part de la sentència i el darrer, no.

(4) Quan es produeixi una ordre d'alliberament temporal en el cas d'un pres sense condemna, l'ordre ha de contenir les condicions que requereixin l'assistència del pres a qualsevol altre procediment sobre el seu cas en què es requereixi la seva presència.

2.-(1) Quan un pres es troba condemnat a treballs forçats, els drets d'aquesta llei se sumaran i no substituiran els poders de concessió de llicències de les lleis de treball forçats de 1853 a 1891 [[Penal Servitude Acts, 1853 to 1891](#)].

Reduccions.

(2) Res en aquesta llei ha d'afectar els deures de l'oficial mèdic de la presó pel que fa als presos que el secretari d'Estat no consideri que siguin aptes de ser alliberats segons aquesta llei.

3. En l'aplicació d'aquesta llei a Escòcia i Irlanda, les referències al secretari d'Estat s'han d'interpretar com a referències al secretari per Escòcia i al *Lord Lieutenant*³⁵ respectivament.

Aplicació a Escòcia i Irlanda.

4. Aquesta llei s'ha de citar com a Llei de presos (alliberament temporal per problemes de salut), 1913 [[Prisoners \(Temporary Discharge for Ill-Health\) Act, 1913](#)].

Títol curt.

---

³⁵ El *Lord Lieutenant* era el cap de l'administració d'Anglaterra o Gran Bretanya (en funció de si és abans o després de 1707) a Irlanda. El càrrec va existir fins el 1922 quan Irlanda va esdevenir un estat independent.

4.3 Llei de representació del poble, 1918

CAPÍTOL 64

Llei de representació del poble, 1918

[Representation of the People Act, 1918]

Una llei per esmenar la legislació pel que fa al dret a vot al Parlament i al govern local, i al registre dels electors al Parlament i al govern local, i per l'organització de les eleccions, i per estipular la distribució dels escons al Parlament, i per altres propòsits relacionats amb això.

[6 de febrer de 1918.]

Queda promulgada per Sa Majestat, el Rei, la següent llei, que compta amb l'aprovació i l'autoritat de la Cambra dels Comuns i la Cambra dels Lords reunides al Parlament:

PART I.

DRET A VOT.

[...]

4.–(1) Una dona té dret a registrar-se com a votant al Parlament per una circumscripció electoral (que no sigui una circumscripció electoral universitària) si:

Sufragi
(femení).

- (a) ha complert els trenta anys; i
- (b) no està subjecta a cap incapacitat legal; i
- (c) té dret a registrar-se com a votant al govern local pel que fa a l'ocupació en aquesta circumscripció electoral de terrenys o propietats (que no siguin el domicili) d'un valor anual no inferior a cinc lliures, o d'un domicili, o si és l'esposa d'un home també amb dret a registrar-se.

(2) Una dona té dret a registrar-se com a votant al Parlament per una circumscripció electoral universitària si ha complert els trenta anys i, si es pogués registrar com a votant si fos un home o si ha estat admesa i ha aprovat l'examen final i, a més, ha mantingut el període de residència que la universitat requereix a les dones, que és el mateix que un home necessita per obtenir un títol a qualsevol universitat que pertany, o forma part d'una circumscripció electoral universitària que, en el moment en què es va aprovar l'examen, encara no admetia dones als graus.

(3) Una dona té dret a registrar-se com a votant al govern local per qualsevol àrea electoral del govern local:

- (a) si es pogués registrar com a votant si fos un home; i
- (b) si és l'esposa d'un home també amb dret a registrar-se pel que fa a la propietat on tots dos viuen, i ha complert els 30 anys, i no està subjecta a cap incapacitat legal.

Als efectes d'aquesta clàusula, un votant militar o de l'armada que estigui registrat pel que fa al certificat de residència que hauria obtingut pel seu servei, se l'ha de considerar resident d'acord amb aquest certificat.

[...]

8.–(1) Tota persona registrada com a votant al Parlament per qualsevol circumscripció electoral, mentre estigui registrada (i en el cas d'una dona independentment del sexe o del matrimoni), té dret a votar en l'elecció d'un membre per servir al Parlament per aquella circumscripció electoral; però un home no pot votar en una elecció general en més d'una circumscripció electoral en la qual estigui registrat en virtut del certificat de residència o en més d'una circumscripció electoral a la qual estigui registrat en virtut d'altres certificats del tipus que siguin, i una dona no pot votar en més d'una circumscripció electoral a la qual estigui registrada en virtut d'ella mateixa o gràcies als certificats del govern local del seu marit, o en més d'una circumscripció electoral en la qual estigui registrada en virtut de qualsevol altre certificat.

Dret de les
persones
registrades
a votar.

(2) Una persona registrada com a votant al govern local per qualsevol àrea electoral del govern local mentre estigui registrada (i en el cas d'una dona independentment del sexe o del matrimoni) té dret a votar a qualsevol elecció al govern local per aquella àrea: però si, a efectes de l'elecció, aquella àrea està dividida en més d'un districte o divisió electoral, es digui com es digui, una persona no té dret a votar en més d'un districte o divisió electoral.

Sense perjudici del que s'estableix en aquesta clàusula, una persona pot estar registrada en més d'un districte o divisió electoral d'una àrea electoral del govern local (que no sigui un districte municipal) i pot votar a qualsevol d'aquests districtes o divisions locals als quals està registrada en una elecció per cobrir una vacant imprevista.

(3) Un votant militar o de l'armada que estigui registrat segons un certificat que hauria obtingut pel seu servei, als efectes d'aquesta clàusula, se l'ha de considerar registrat en virtut d'aquest certificat.

4.4 Llei de representació del poble (sufragi igualitari), 1928

CAPÍTOL 12

Llei de representació del poble (sufragi igualitari), 1928

[Representation of the People (Equal Franchise) Act, 1928]

Una llei per assimilar el sufragi entre homes i dones pel que fa a les eleccions al Parlament i al govern local; i pels seus propòsits consegüents.

[2 de juliol de 1928.]

Queda promulgada per Sa Majestat, el Rei, la següent llei, que compta amb l'aprovació i l'autoritat de la Cambra dels Comuns i la Cambra dels Lords reunides al Parlament:

1. Als efectes d'aconseguir que el sufragi parlamentari sigui el mateix per homes i dones, els apartats (1) i (2) de l'article quatre de la Llei de representació del poble de 1918 [\[Representation of the People Act, 1918\]](#) (en aquesta llei, citada com a "la llei principal") s'han de revocar i s'han de substituir pels articles un i dos d'aquesta llei:—

Assimilació del sufragi parlamentari entre homes i dones.
7 i 8 Jordi V.
c. 64.

(Article que ha de substituir el citat article primer.)

“.—(1) Una persona té dret a registrar-se com a votant al Parlament per una circumscripció electoral (que no sigui una circumscripció electoral universitària), si ell o ella és major d'edat i no està subjecta a cap incapacitat legal; i

- (a) té el certificat de residència; o
- (b) té el certificat de propietat per a ús comercial; o
- (c) és el marit o l'esposa d'una persona que té dret a registrar-se pel que fa al certificat de propietat per a ús comercial.

(2) Una persona, per tal d'aconseguir el certificat de residència o el certificat de propietat per a ús comercial per una circumscripció electoral:

- (a) el darrer dia de qualificació ha d'estar residint en una propietat de la circumscripció electoral, o ocupant una propietat per a ús comercial en aquella circumscripció electoral, segons correspongui; i
- (b) durant tot el període de qualificació ha d'haver residit en una propietat, o ocupat una propietat per a ús comercial, segons correspongui, de la circumscripció electoral, o d'una altra circumscripció electoral dins el mateix districte o comtat parlamentari, o dins un districte o comtat parlamentari contigu a aquell districte o comtat, o separat d'aquell districte o comtat per aigua, en què el punt més proper no excedeixi les sis milles

d'ample, mesurat, en el cas d'aigua amb marees, des de la marca més baixa.

Als efectes d'aquest apartat, el comtat administratiu de Londres s'ha de tractar com a districte parlamentari.

(3) L'expressió "propietat per a ús comercial" en aquest article vol dir terreny o altres propietats d'un valor anual no inferior a deu lliures ocupades amb finalitats de negoci, professionals o comercials per part de la persona que es vol registrar."

(Article que ha de substituir el citat article segon.)

"Una persona té dret a registrar-se com a votant al Parlament per una circumscripció electoral universitària si ell o ella és major d'edat i no està subjecta a cap incapacitat legal, i ha rebut un títol universitari (que no sigui honorari) a una universitat que pertany, o forma part de la circumscripció electoral o, en el cas de les universitats escoceses està qualificat d'acord amb la secció vint-i-set de la Llei escocesa de representació del poble de 1868 [[Representation of the People \(Scotland\) Act, 1868](#)] o, en el cas d'una dona, si ha estat admesa i ha aprovat l'examen final i, a més, ha mantingut el període de residència que la universitat requereix a les dones, que és el mateix que un home necessita per obtenir un títol a qualsevol universitat que pertany, o forma part d'una circumscripció electoral universitària que, en el moment en què es va aprovar l'examen, encara no admetia dones als graus."

31 i 32 Vict.
c.48

2. Als efectes d'aconseguir que el sufragi al govern local sigui el mateix entre homes i dones, l'apartat (3) de l'article quatre de la Llei principal ha de ser revocat i l'article tercer d'aquella llei ha de ser substituït pel següent article:

Assimilació
del sufragi al
govern local
entre homes i
dones.

"Una persona té dret a registrar-se com a votant al govern local per una àrea electoral del govern local si ell o ella és major d'edat i no està subjecta a cap incapacitat legal, i:

- (a) el darrer dia del període de qualificació està ocupant com a propietari o arrendatari qualsevol terreny o propietat en aquella àrea;
- (b) durant tot el període de qualificació ha ocupat qualsevol terreny o propietat en aquella àrea o, si aquella àrea no és un comtat administratiu o un districte comtal, en qualsevol comtat administratiu o districte comtal en el qual estigui situat completament o parcial; o
- (c) és el marit o l'esposa d'una persona amb dret a registrar-se pel que fa a la propietat en la qual tots dos, la persona amb dret a registrar-se i el marit o la dona, segons correspongui, resideixen:

Tenint en compte que:

- i. als efectes d'aquest article una persona que habita qualsevol domicili en virtut de qualsevol càrrec, servei o professió, si el domicili no està habitat per la persona al servei de la qual ell o ella estan en aquell càrrec, servei o professió, s'ha de considerar que ocupa el domicili com a arrendatari; i
- ii. als efectes d'aquest article, la paraula arrendatari ha d'incloure aquella persona que ocupa una o diverses

- habitacions com a llogater només quan l'habitació o les habitacions li ha o li han estat deixades sense moblar; i
- iii. als efectes del paràgraf (c) d'aquest article, un votant militar o de l'armada que estigui registrat pel que fa al certificat de residència que ell o ella hauria obtingut pel seu servei, se l'ha de considerar resident d'acord amb aquest certificat.”

3. Les esmenes especificades a la segona columna de l'annex d'aquesta llei, tenint en compte que són esmenes resultants de les clàusules precedents d'aquesta llei, s'han de fer a les clàusules d'aquesta llei principal especificades a la primera columna d'aquell annex.

Esmenes resultants.

4. El text següent ha de substituir l'apartat (1) de l'article vuit de la llei principal (que fa referència al dret de les persones registrades a votar): -

Esmena de la secció 8 de la llei principal.

“(1) Tota persona registrada com a votant al Parlament per qualsevol circumscripció electoral, mentre estigui registrada (i en el cas d'una dona independentment del sexe o del matrimoni), té dret a votar en l'elecció d'un membre per servir al Parlament per aquella circumscripció electoral; però una persona no pot votar en una elecció general en més d'una circumscripció electoral en la qual ell o ella estigui registrat en virtut del certificat de residència o en més d'una circumscripció electoral a la qual ell o ella estigui registrat en virtut de certificats del tipus que siguin.”

[...]

8.- (1) Aquesta llei s'ha de citar com a Llei de representació del poble (sufragi igualitari) de 1928 [[Representation of the People \(Equal Franchise\) Act, 1928](#)], i les Lleis de representació del poble de 1918 a 1926 [[Representation of the People Acts, 1918 to 1926](#)] i aquesta llei s'han de citar conjuntament com a Lleis de representació del poble [[Representation of the People Acts](#)].

Títol curt, interpretació i aplicació.

(2) Aquesta llei s'ha d'interpretar com una amb les Lleis de representació del poble de 1918 a 1926 [[Representation of the People Acts, 1918 to 1926](#)].

(3) Res en aquesta llei ha d'afectar el dret de cap persona, o conferir en cap persona cap dret, a registrar-se en el registre d'electors que s'ha de fer l'any mil nou-cents vint-i-nou, o a votar en cap moment abans que entri en vigor el registre d'electors que s'ha de fer l'any mil nou-cents vint-i-nou.

(4) Aquesta llei és d'aplicació a Irlanda del Nord en la mesura en què el Parlament d'Irlanda del Nord no té poder per elaborar lleis.

ANNEX

ESMENES RESULTANTS A LA LLEI PRINCIPAL.

Article 3

Clàusules de la Llei principal.

Esmenes que s'han de fer.

- Article 5
- A l'apartat (3), les paraules "l'edat" requerida per aquesta llei en el cas "d'aquella persona" ha de ser substituïda per les paraules "major d'edat."
- Article 7
- El paràgraf (b) de l'apartat (1) s'ha d'ometre.
A l'apartat (3), la paraula "home" s'ha de substituir per la paraula "persona"; la paraula "ell", les dues vegades que apareix, s'ha de substituir per les paraules "aquella persona"; i la frase "el moment quan ell va començar a residir" s'han de substituir per la frase "l'inici de la residència."
- Article 22
- A l'apartat (2), les paraules "(excepte el que es preveu en aquest annex)" s'han d'ometre.
- Article 43
- El paràgraf (4) i al paràgraf (5) les paraules "per homes" s'han d'ometre.

5 Comentari traductològic

En aquest apartat es descriuen els diversos problemes traductològics que s'han hagut d'afrontar durant la traducció dels quatre textos jurídics que conformen la part pràctica d'aquest treball final de grau.

Per dur-lo a terme, s'han consultat diverses fonts que es detallen a la bibliografia i, especialment, Alcaraz (2012), Borja Albi (2000), Sanjaume (2016), Departament de Justícia (2008) i Ainaud, Espunya i Pujol (2010), a més de recursos de cerca de lèxic, com Alcaraz, Hughes i Campos (2012), el Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans (DIEC), el Justiterm o l'Enciclopèdia Catalana (EC). També volem esmentar que s'han dut a terme diverses consultes al servei d'atenció personalitzada de l'Optimot.

En un primer apartat, es detallen els procediments de traducció descrits per Paul Vinay i Jean Darbelnet a *Stylistique comparée du français et de l'anglais* posant exemples de casos concrets en què els hem hagut d'emprar durant el procés de la traducció. A continuació, hem classificat els aspectes traductològics més destacables atenent a diferents categories: aspectes lèxics i semàntics, aspectes morfosintàctics i aspectes convencionals.

Cal destacar que durant la tasca de traducció, hem anat constatant que el text no era tan senzill com semblava d'entrada. Ens hem trobat amb dificultats a l'hora de fer la traducció d'alguns fragments especialment complicats. També cal fer notar que són textos amb moltes repeticions, especialment les dues darreres lleis, i ha calgut anar amb molta cura per no cometre errors. També és important comentar que es tracta de textos jurídics antics i que, si el llenguatge jurídic anglès ja presenta certes dificultats, se n'han afegit de noves pel fet de no ser textos contemporanis.

Com s'explica a l'inici de les traduccions, en alguns casos ha calgut afegir notes a peu de pàgina per tal de fer més fàcil la comprensió dels textos a un potencial lector català actual.

5.1 Els procediments de traducció

Tal com expliquen Ainaud, Espunya i Pujol (2010, 17-18) existeixen uns procediments de traducció que Paul Vinay i Jean Darbelnet van descriure a la seva obra *Stylistique comparée du français et de l'anglais*. Tot i que la disciplina dels estudis de traducció s'ha

anat allunyant de plantejaments comparatius gramaticals (en els quals es basaven aquests procediments) i ha incorporat idees de la pragmàtica, l'anàlisi del discurs, la sociolingüística, els estudis culturals i altres disciplines, aquests procediments segueixen sent útils als traductors novells per agafar agilitat en la manipulació de la llengua per a la traducció i saber distingir i generar conscientment tota una gama de solucions possibles. Els procediments per si mateixos no ajuden a prendre les decisions, però permeten una reflexió sobre quines són les diverses opcions existents a l'hora de traduir un text.

A continuació els detallem i, en els casos en els quals hem trobat exemples d'aquests procediments en els textos traduïts, els mostrem. Les explicacions teòriques dels diversos procediments estan totes extretes del *Manual de Traducció Anglès-Català* d'Ainaud, Espunya i Pujol (2010, 19-33).

5.1.1 El manlleu

El manlleu consisteix en la incorporació al text traduït d'una paraula o d'una expressió del text original que pertany a la llengua original. Com a procediment de traducció acostuma a ser fruit de la decisió conscient de deixar empremtes d'una llengua o cultura diferents a la d'arribada en el text traduït. El manlleu també és una modalitat de neologia.

Al TO2 d'aquest treball hi trobem un exemple:

TO2: In the application of this Act to Scotland and Ireland, references to the Secretary of State shall be construed as references to the Secretary for Scotland and the Lord Lieutenant respectively.

Proposta de traducció: En l'aplicació d'aquesta llei a Escòcia i Irlanda, les referències al secretari d'Estat s'han d'interpretar com a referències al secretari per Escòcia i al Lord Lieutenant respectivament.

En aquest cas, hem pres la decisió de deixar el mot tal com apareix al text original perquè és tracta d'una paraula normandofrancesa que, en aquest context, no trobem que tingui un equivalent clar en la llengua d'arribada que reculli tot el sentit de la paraula.

El text original, quan parla de *Lord Lieutenant* d'Irlanda, ho fa referint-se al cap de l'administració d'Anglaterra o Gran Bretanya (en funció de si és abans o després de 1707) a Irlanda. El lloctinent, doncs, era el representant del rei, també conegut com a

virrei o *Lord Deputy* durant l'edat mitja. El càrrec va existir fins al 1922 quan Irlanda va esdevenir un estat independent.³⁶

Hauria pogut utilitzar el mot "lloctinent" del qual el DIEC en dona la següent definició: "Segon prop d'un cap, d'un superior, que pot ocupar-ne el lloc i exercir-ne l'autoritat, en cas d'absència d'aquest." Entenc que aquest terme no engloba tots els matisos del càrrec i pot dur a confusió. Una altra opció hauria estat emprar l'amplificació com a procés de traducció, però m'ha semblat poc adequat en aquest cas. El que sí que he fet ha estat posar una nota a peu de pàgina per aclarir a què es refereix *Lord Lieutenant* quan apareix al text, perquè un lector actual, que no conegui la història del Regne Unit i d'Irlanda, entengui el seu significat.

5.1.2 El calc

El calc és una expressió del text meta que conserva l'estructura o el significat d'una expressió del text original. Els calcs es poden dividir entre calcs de forma (morfològics, sintàctics, ortotipogràfics i de puntuació) i calcs de significat (lèxics i semàntics).

En els textos traduïts trobem exemples de calcs, tant de forma com de significat (tot i que en algun cas, no s'han produït sinó que, ben al contrari, s'han evitat un cop detectats). Pel que fa als calcs de forma, com s'ha indicat en un apunt abans de començar les traduccions, vaig optar per deixar la macroestructura del document igual que en el text original, i això ha suposat l'aparició de calcs a ortotipogràfics i de puntuació. Per exemple:

TO1: [35 VICT.]

Proposta de traducció: [35 VICT.]

TO2: [25th April 1913.]

Proposta de traducció: [25 d'abril de 1913.]

En els dos exemples, s'ha decidit mantenir els claudàtors i el punt. En el segon cas, si no haguéssim volgut mantenir la macroestructura original, hauria estat recomanable eliminar tant els claudàtors com el punt si tenim en compte les recomanacions del

---

³⁶ https://www.academickids.com/encyclopedia/index.php/Lord_Lieutenant_of_Ireland

Departament de Justícia (2008, 15) pel que fa a la redacció de documents jurídics. Al llarg de les traduccions dels quatre textos, trobem nombrosos exemples d'aquest tipus.

Pel que fa als calcs lèxics, trobem l'exemple de la paraula *section* que podríem haver traduït com a "secció" però hauria estat caure en un error ja que es tracta d'un *false friend*; cal traduir-la com a "article" quan es tracta d'una llei. Tal com s'explica al *Diccionario de Términos Jurídicos*: "al hablar de las divisiones del texto de una ley, *section* equivale a "artículo" y *article* a "sección"."³⁷

TO4: (3) The expression "business premises" in this section means land or other premises of the yearly value of not less than ten pounds occupied for the purpose of the business, profession, or trade of the person to be registered."

Proposta de traducció: (3) L'expressió " propietat per a ús comercial" en aquest article vol dir terreny o altres propietats d'un valor anual no inferior a deu lliures ocupades amb finalitats de negoci, professionals o comercials per part de la persona que es vol registrar."

5.1.3 Traducció paraula per paraula

La traducció paraula per paraula es una extensió del calc però amb una condició: que es respectin les normes de la llengua d'arribada. Altres autors, l'anomenen "traducció literal" i la defineixen com el procediment pel qual es tradueixen els sentits primaris dels mots amb contingut lèxic tot respectant les estructures sintàctiques de la llengua d'arribada.

En els textos traduïts, trobem un cas clar en el qual s'ha hagut de recórrer a aquest procediment per necessitat. Es tracta d'un fragment extremadament difícil de comprendre i traduir. És per això que, davant la impossibilitat d'una comprensió profunda del que s'està dient al fragment, es va optar per una traducció literal:

TO3: (2) A woman shall be entitled to be registered as a parliamentary elector for a university constituency if she has attained the age of thirty years and either would be entitled to be so registered if she were a man, or has been admitted to and passed the final examination, and kept under the conditions required of women by the university the period of residence, necessary for a man to obtain a degree at any university forming, or forming part of, a university constituency which did not at the time examination was passed admit women to degrees.

Proposta de traducció: (2) Una dona té dret a registrar-se com a votant al parlament per una circumscripció electoral universitària si ha complert els trenta anys i, si es pogués registrar com a votant si fos un home o si ha estat admesa i ha aprovat l'examen final i, a més, ha mantingut el període de residència que la universitat requereix a les dones, que és el mateix que un home necessita per obtenir un títol a qualsevol

---

³⁷ Alcaraz, Hughes i Campos, 2012, 514-515.

universitat que pertany, o forma part d'una circumscripció electoral universitària que, en el moment en què es va aprovar l'examen, encara no admetia dones als graus.

5.1.4 La transposició

La transposició consisteix en un canvi de categoria gramatical, és a dir, l'ús d'un lexema d'una categoria gramatical diferent a la que tenia el lexema que al text original expressava el mateix contingut.

5.1.5 Modulació

La modulació és l'alteració del contingut literal d'un fragment de l'original sense que en canviï el sentit per poder adaptar la traducció a les preferències expressives pròpies de la llengua meta. Implica un canvi en el contingut i, per tant, afecta el nivell semàntic.

Un exemple de modulació el trobem al títol del segon text que es tradueix en aquest treball:

TO2: Prisoners (Temporary Discharge for Ill-Health) Act, 1913.

Proposta de traducció: Llei de presos (alliberament temporal per problemes de salut), 1913.

Veiem que el nom *Ill-health* es tradueix com a “problemes de salut” un complement de nom d'alliberament amb significat causal.

Un altre exemple seria la fórmula promulgatòria de les lleis angleses al català:

TO1: Be it enacted by the Queen's most Excellent Majesty, by and consent of the Lords Spiritual and Temporal, and Commons, in the present Parliament assembled, and by the authority of the same, as follows:

Proposta de traducció: Queda promulgada per Sa Majestat, la Reina, la següent llei, que compta amb l'aprovació i l'autoritat de la Cambra dels Comuns i la Cambra dels Lords reunides al Parlament:

Es decideix no fer una traducció literal sinó que es busca la manera de traduir el sentit adaptant-lo a formes genuïnes catalanes.

5.1.6 L'equivalència

És un cas especial de modulació en el qual les opcions són preexistents en la llengua d'arribada, perquè són expressions fixades individuals o fórmules associades a situacions concretes. Com a exemples trobaríem els refranys, les frases fetes, les locucions, les interjeccions, les onomatopeies, etc. En el llenguatge jurídic, trobem

fórmules d'aquest tipus que ja estan prefixades en cada llengua i, per tant, cal posar l'equivalent, no fer una traducció paraula per paraula:

TO4: (3) Nothing in this Act shall affect the right of any person, or confer on any person any right, to be registered in the register of electors to be made in the year nineteen hundred and twenty-eight, or to vote at any time before the register of electors to be made in the year nineteen hundred and twenty-nine comes into operation.

Proposta de traducció: (3) Res en aquesta Llei ha d'afectar el dret de cap persona, o conferir en cap persona cap dret, a registrar-se en el registre d'electors que s'ha de fer l'any mil nou-cents vint-i-nou, o a votar en cap moment abans que entri en vigor el registre d'electors que s'ha de fer l'any mil nou-cents vint-i-nou.

Les expressions *come into operation* o *come into force* es podrien traduir paraula per paraula, però seria un error fer-ho d'aquesta manera tenint equivalents en la llengua d'arribada com seria "entrar en vigor".

5.1.7 L'adaptació

L'adaptació consisteix a substituir un o més elements del contingut del text original per un altre o altres que garanteixin els efectes pretenduts a l'original. Un exemple seria quan en textos britànics trobem mesures que es decideixen substituir pel seu equivalent en català (*mile* per "quilòmetre"). En les traduccions que ens ocupen, es va plantejar la possibilitat de fer diverses adaptacions però, finalment, i de forma totalment reflexionada, es va optar per deixar-ho sense adaptar:

TO4: must during the whole of the qualifying period have resided in premises, or occupied business premises, as the case may be, in the constituency, or in another constituency within the same parliamentary borough or parliamentary country, or within a parliamentary country contiguous to that borough or country, or separated from that borough or country by water, not exceeding at the nearest point six miles in breadth, measured in the case of tidal water from low-water mark.

Proposta de traducció: durant tot el període de qualificació ha d'haver residit en una propietat, o ocupat una propietat per a ús comercial, segons correspongui, de la circumscripció electoral, o d'una altra circumscripció electoral dins el mateix districte o comtat parlamentari, o dins un districte o comtat parlamentari contigu a aquell districte o comtat, o separat d'aquell districte o comtat per aigua, en què el punt més proper no excedeixi les sis milles.

En lloc de sis milles, s'hagués pogut fer la conversió a quilòmetres (1 milla correspon a 1,609344 quilòmetres) però es va decidir deixar-ho per mantenir empremtes de la llengua original. També s'ha fet així en el cas dels pesos i les monedes en tots quatre textos:

TO3: (c) is entitled to be registered as a local government elector in respect of the occupation in that constituency of land or premises (not being dwelling-house) of a yearly value of not less than five pounds or of a dwelling-house, or is the wife of a husband entitled to be so registered.

Proposta de traducció: (c) té dret a registrar-se com a votant al govern local pel que fa a l'ocupació en aquesta circumscripció electoral de terrenys o propietats (que no siguin el domicili) d'un valor anual no inferior a cinc lliures, o d'un domicili, o si és l'esposa d'un home també amb dret a registrar-se.

5.1.8 L'amplificació i la condensació

Aquests dos procediments són afegits per Vinay i Darbelnet en un capítol separat que tracta qüestions de sintaxi i estil. L'amplificació intenta fer explícits elements conceptuals que eren implícits al text original, bé per raons sintàctiques, bé per raons culturals. Pel que fa a la condensació, es produeix el procediment invers.

5.1.9 La compensació i l'omissió

La compensació implica l'expressió d'elements del contingut o de l'estil en un punt del text diferent d'on apareixien en l'original. Un cas habitual es la traducció de les varietats d'usuari (dialectes geogràfics, històrics o socials) on és molt difícil la traducció dels trets morfosintàctics i lèxics que els caracteritzen en el mateix segment on apareixien a l'original. L'omissió és l'eliminació volguda d'alguna paraula o seqüència del text original.

5.2 Aspectes lèxics i semàntics

Subsection – apartat

En el cas de *subsection*, es van plantejar dubtes de com calia traduir-ho ja que, “subarticle” no semblava una opció acceptable. Així doncs vam optar per fer una consulta al servei d'atenció personalitzada de l'Optimot que va respondre el següent: “En el cas que indiqueu, *subsection* es tradueix per *apartat*. Si és al preàmbul, *apartat* simplement, i si és dins l'articulat, es pot traduir per *apartat* o *número*.”

TO4: 1. For the purpose of providing that the parliamentary franchise shall be the same for men and for women, subsections (1) and (2) of the section four of the Representation of the People Act, 1918 (in this Act referred to as “the principal Act”) shall be repealed and the following sections shall be substituted for sections one and two of that Act:–

Proposta de traducció: 1. Als efectes d'aconseguir que el sufragi parlamentari sigui el mateix per homes i dones, els apartats (1) i (2) de l'article quatre de la Llei de representació del poble de 1918 [Representation of the People Act, 1918] (en aquesta Llei, citada com a “la Llei principal”) s'han de revocar i s'han de substituir pels articles un i dos d'aquesta Llei:–

Premises – Propietat/propietats

Pel que fa al mot *premises*, ens va generar alguns dubtes a l'hora de traduir-lo, tant en els casos en els quals apareixia aïllat com quan ho feia acompanyat d'altres paraules. Primer, vam consultar diccionaris monolingües per veure quina definició se'n donava. El *Cambridge Dictionary* ens indica que és un nom plural i facilita les següents definicions: "The land and buildings owned by someone, especially by a company or organization" i "A house or other building and the land on which it is built". En segon lloc, vam consultar el *Diccionario de Términos Jurídicos* (Alcaraz, Hughes i Campos, 2012, 448), que proposa les següents traduccions a l'espanyol: locales, establecimiento, local, propiedad, finca. Un cop decidit que el mot que anava millor en els diversos contextos on es trobava aïllat era "propietat", vam constatar que caldria anar alternant-lo en singular i en plural perquè ens encaixés a tot arreu:

TO3: (c) is entitled to be registered a local government elector in respect of the occupation in that constituency of land or premises (not being dwelling-houses) of a yearly value of not less than five pounds or of a dwelling-house, or if is the wife of a husband entitled to be so registered.

Proposta de traducció: (c) té dret a registrar-se com a votant al govern local pel que fa a l'ocupació en aquesta circumscripció electoral de terrenys o propietats (que no siguin el domicili) d'un valor anual no inferior a cinc lliures, o d'un domicili, o si és l'esposa d'un home també amb dret a registrar-se.

TO4: (a) is on the last day of the qualifying period occupying as owner or tenant any land or premises in that area; and

(b) has during de whole of the qualifying period so occupied any land or premises in that area, or, if that area is not an administrative county or a county borough, in any administrative county or county borough in which the area is wholly or partly situate; or

(c) is the husband or wife of a person entitled to be so registered in respect of premises in which both the person so entitled and the husband or wife, as the case may be, reside:

Proposta de traducció: (a) el darrer dia del període de qualificació està ocupant com a propietari o arrendatari qualsevol terreny o propietat en aquella àrea;

(b) durant tot el període de qualificació ha ocupant qualsevol terreny o propietat en aquella àrea o, si aquella àrea no és un comtat administratiu o un districte comtal, en qualsevol comtat administratiu o districte comtal en el qual estigui situat completament o parcial; o

(c) és el marit o l'esposa d'una persona amb dret a registrar-se pel que fa a la propietat en la qual tots dos, la persona amb dret a registrar-se i el marit o la dona, segons correspongui, resideixen:

Posteriorment el vam trobar associat al la paraula *business*, concretament a la locució *business premises*. Ens vam plantejar diverses opcions per traduir-ho: locals comercials, establiments comercials, establiments mercantils, àrees comercials... però cap ens

acabava de fer el pes, ni ens encaixava en un text del segle XIX. Finalment, se'ns va acudir que una bona opció podria ser “propietats per a ús comercial”, que ens permetia seguir traduint *premises* com a “propietats” i afegíem el component que feia referència a *business* amb “per a ús comercial” que, a més encaixa amb la definició de *business premises* que facilita la llei on apareix: “L’expressió “propietat per a ús comercial” en aquest article vol dir terreny o altres propietats d’un valor anual no inferior a deu lliures ocupades amb finalitats de negoci, professionals o comercials per part de la persona que es vol registrar.”³⁸

- TO4: (a) has the requisite residence qualification; or
(b) has de requisite business premises qualifications; or
(c) is the husband or wife of a person entitled to be so registered in respect of a business premises qualification.
- Proposta de traducció: (a) té el certificat de residència; o
(b) té el certificat de propietat per a ús comercial; o
(c) és el marit o l’esposa d’una persona que té dret a registrar-se pel que fa al certificat de propietat per a ús comercial.

Act – law

També ens sembla interessant comentar en aquest apartat la diferència entre *act* i *law* i les dificultats que, a vegades, pot suposar trobar-les plegades i haver de traduir-les.

Act, s’acostuma a traduir com a “lleï” en català. Però és que *law* també pot ser traduïda de la mateixa manera. De fet *law* és un sinònim parcial d’*act* quan es refereix a “norma legal escrita aprovada por Parlamento, producto del derecho legislado” (Alcaraz, Hughes i Campos, 2012, 350). Al títol llarg de la Llei de Representació del Poble de 1918 hi trobem totes dues paraules molt properes:

TO3: An Act to amend the Law with respect to Parliamentary and Local Government Franchises, and the Registration of Parliamentary and Local Government Electors, and the conduct of elections, and to provide for the Redistribution of Seats at Parliamentary Elections, and for other purposes connected therewith.

En aquest cas, si traduïssim tant *act* com *law* com a “lleï” ho estaríem fent malament, perquè la segona, en aquest context, no es refereix a cap norma escrita, sinó a la legislació del Regne Unit. Així doncs, la traducció que proposem és:

Proposta de traducció: Una lleï per esmenar la legislació pel que fa al dret a vot al Parlament i al govern local, i al registre dels electors al Parlament i al govern local, i per

---

³⁸ Traducció de la llei original feta per l’autora d’aquest treball.

l'organització de les eleccions, i per estipular la distribució dels escons al Parlament, i per altres propòsits relacionats amb això.

Wife – Esposa

Seguint amb la voluntat de mantenir un cert aire d'antiguitat al text, que reflecteixi que no es tracta de textos contemporanis, es va decidir traduir *wife* com a “esposa” en lloc d'emprar la paraula “dona” que té una connotació més contemporània i ens va semblar que no s'adequava tant al text.

TO3: (b) where she is the wife of a man who is entitled to be so registered in respect of premises in which they both reside, and she has attained the age of thirty years and is not subject to any legal incapacity.

Proposta de traducció: (b) si és l'esposa d'un home també amb dret a registrar-se pel que fa a la propietat on tots dos viuen, i ha complert els 30 anys, i no està subjecta a cap incapacitat legal.

5.3 Aspectes morfosintàctics

Ús de la passiva

En anglès, i especialment en el llenguatge jurídic anglès, hi ha una elevada presència de construccions de passiva. Per contra, en català, es tendeix a evitar aquest tipus d'estructures. Així doncs, al llarg de la traducció trobem exemples de frases passives en la versió anglesa que passen a actives en la versió catalana:

TO4: 1. For the purpose of providing that the parliamentary franchise shall be the same for men and for women, subsections (1) and (2) of the section four of the Representation of the People Act, 1918 (in this Act referred to as “the principal Act”) shall be repealed and the following sections shall be substituted for sections one and two of that Act:-

Proposta de traducció: 1. Als efectes d'aconseguir que el sufragi parlamentari sigui el mateix per homes i dones, els apartats (1) i (2) de l'article quatre de la Llei de representació del poble de 1918 [Representation of the People Act, 1918] (en aquesta Llei, citada com a “la Llei principal”) s'han de revocar i s'han de substituir pels articles un i dos d'aquesta Llei:

TO4: (Section to be substituted for the said section one.)

Proposta de traducció: (Article que ha de substituir el citat article primer.)

Subjecte implícit

En anglès, és obligatòria l'aparició del subjecte. En canvi, en català, si el subjecte és accessible per al receptor sense camp ambigüitat, pot quedar implícit. Vegem-ne un exemple:

TO3: 4.–(1) A woman shall be entitled to be registered as a parliamentary elector for a constituency (other than a university constituency) if she –

(a) has attained the age of thirty years; and

(b) is not subjected to any legal incapacity; and

(c) is entitled to be registered as a local government elector in respect of the occupation in that constituency of land or premises (not being dwelling-house) of a yearly value of not less than five pounds or of a dwelling-house, or is the wife of a husband entitled to be so registered.

Proposta de traducció: 4.–(1) Una dona té dret a registrar-se com a votant al Parlament per una circumscripció electoral (que no sigui una circumscripció electoral universitària) si:

(a) ha complert els trenta anys; i

(b) no està subjecta a cap incapacitat legal; i

(c) té dret a registrar-se com a votant al govern local pel que fa a l'ocupació en aquesta circumscripció electoral de terrenys o propietats (que no siguin el domicili) d'un valor anual no inferior a cinc lliures, o d'un domicili, o si és l'esposa d'un home també amb dret a registrar-se.

En la traducció catalana, s'ha optat per prescindir de la traducció del mot *she*, ja que queda implícit en el concepte “dona” citat anteriorment.

Gènere

Tal com expliquen Ainaud, Espunya i Pujol (2010, 159) en anglès els substantius no tenen cap atribució arbitrària de gènere com en català, i aquesta categoria gramatical únicament es manifesta quan en l'entorn sintàctic hi apareixen elements que pertanyen a un dels tres grups següents: a) determinants possessius en singular: *his, her, its*; b) pronoms personals de tercera persona del singular: *he, him, his* (per al masculí), *she, her, hers* (per al femení); c) relatius i interrogatius *who, whom* (que exclouen el neutre).

En el text de la quarta llei que es tradueix en aquest treball, hi trobem un exemple de com aquesta categoria gramatical es mostra i que, en canvi, en català no, perquè s'utilitza el possessiu “seu”:

TO4: (iii) for the purpose of paragraph (c) of this section, a naval or military voter who is registered in respect of a residence qualification which he or she would have had but for his or her service shall be deemed to be resident in accordance with that qualification.”

Proposta de traducció: (iii) als efectes del paràgraf (c) d'aquest article, un votant militar o de l'armada que estigui registrat pel que fa al certificat de residència que ell o ella hauria obtingut pel seu servei, se l'ha de considerar resident d'acord amb aquest certificat.”

Locucions preposicionals

Tal com indica Borja Albi (2000, 41) en el llenguatge jurídic anglès són freqüents les locucions preposicionals complexes que segueixen l'estructura següent:

preposició + nom + preposició

Aquestes locucions angleses solen tenir una preposició simple equivalent. Trobem alguns exemples als textos traduïts:

For the purpose of (for, to)

TO3: For the purpose of providing that the parliamentary franchise shall be the same for men and for women, subsections (1) and (2) of the section four of the Representation of the People Act, 1918 (in this Act referred to as "the principal Act") shall be repealed and the following sections shall be substituted for sections one and two of that Act: -

Proposta de traducció: Als efectes d'aconseguir que el sufragi parlamentari sigui el mateix per homes i dones, els apartats (1) i (2) de l'article quatre de la Llei de representació del poble de 1918 [Representation of the People Act, 1918] (en aquesta Llei, citada com a "la Llei principal") s'han de revocar i s'han de substituir pels articles un i dos d'aquesta Llei:–

In respect of (for, to)

TO3: For the purpose of this provision, a naval or military voter who is registered in respect of a residence qualification which he would have had but for this service, shall be deemed to be resident in accordance with the qualification.

Proposta de traducció: Als efectes d'aquesta clàusula, un votant militar o de l'armada que estigui registrat pel que fa al certificat de residència que hauria obtingut pel seu servei, se l'ha de considerar resident d'acord amb aquest certificat.

By virtue of (by)

TO4: "(1) Every person registered as a parliamentary elector for any constituency shall, while so registered (and in the case of woman notwithstanding sex or marriage) be entitled to vote at an election of a member to serve in Parliament for that constituency, but a person shall not vote at general election for more than one constituency for which he or she is registered by virtue of a residence qualification, or for more than one constituency for which he or she is registered by virtue of other qualifications of any kind."

Proposta de traducció: "(1) Tota persona registrada com a votant al Parlament per qualsevol circumscripció electoral, mentre estigui registrada (i en el cas d'una dona independentment del sexe o del matrimoni), té dret a votar en l'elecció d'un membre per servir al Parlament per aquella circumscripció electoral; però una persona no pot votar en una elecció general en més d'una circumscripció electoral en la qual ell o ella estigui registrat en virtut del certificat de residència o en més d'una circumscripció electoral a la qual ell o ella estigui registrat en virtut de certificats del tipus que siguin."

Ús de connectors característics

També segons Borja Albi (2000, 52) són habituals els connectors adverbials que introdueixen una condició o posen en relació unes clàusules amb altres:

Subject to:

TO4: “A person shall be entitled to be registered as a parliamentary elector for a university constituency if he or she is of full age and not subject to any legal incapacity, and has received a degree (other than a honorary degree) at any university forming, or forming part of, the constituency, or in the case of the Scottish universities is qualified under section twenty-seven of the Representation of the People (Scotland) Act, 1868 [...]

Proposta de traducció: “Una persona té dret a registrar-se com a votant al parlament per una circumscripció electoral universitària si ell o ella és major d’edat i no està subjecta a cap incapacitat legal, i ha rebut un títol universitari (que no sigui honorari) a una universitat que pertany, o forma part de la circumscripció electoral o, en el cas de les universitats escoceses està qualificat d’acord amb la secció vint-i-set de la Llei escocesa de representació del poble de 1868 [...]

TO4: “(1) Every person registered as a parliamentary elector for any constituency shall, while so registered (and in the case of woman notwithstanding sex or marriage) be entitled to vote at an election of a member to serve in Parliament for that constituency, but a person shall not vote at general election for more than one constituency for which he or she is registered by virtue of a residence qualification, or for more than one constituency for which he or she is registered by virtue of other qualifications of any kind.”

Proposta de traducció: “(1) Tota persona registrada com a votant al Parlament per qualsevol circumscripció electoral, mentre estigui registrada (i en el cas d’una dona independentment del sexe o del matrimoni), té dret a votar en l’elecció d’un membre per servir al Parlament per aquella circumscripció electoral; però una persona no pot votar en una elecció general en més d’una circumscripció electoral en la qual ell o ella estigui registrat en virtut del certificat de residència o en més d’una circumscripció electoral a la qual ell o ella estigui registrat en virtut de certificats del tipus que siguin.”

5.4 Aspectes convencionals

La puntuació

Com ja he comentat a la traducció, i en altres apartats d’aquest comentari, s’ha decidit mantenir la macroestructura dels textos originals. És per això que ens ha semblat interessant incloure els textos originals escanejats, a part de la transcripció, per tal que es pugui observar la macroestructura original del document.

Pel fet de respectar aquesta estructura original, hem deixat signes de puntuació que, si haguéssim optat per adaptar la macroestructura del document, haurien d’haver estat

suprimits. Hi ha exemples d'això que comentem quan parlem dels calcs a l'apartat de procediments de traducció.

Majúscules i minúscules

Les convencions pel que fa a l'ús de les majúscules i minúscules de la llengua anglesa i la llengua catalana no sempre són coincidents. Per exemple, els mesos de l'any, en català, s'escriuen en minúscula inicial i, en anglès, ho fan en majúscula:

TO3: [6th February 1918.]

Proposta de traducció: [6 de febrer de 1918]

Una altra diferència entre la llengua anglesa i la catalana són els noms de les lleis. En anglès van en majúscula tots els noms que componen la denominació d'una llei. Per contra, en català, només s'utilitza la majúscula en la paraula "Llei" d'inici:

TO2: Prisoners (Temporary Discharge for Ill-health) Act, 1913

Proposta de traducció: Llei de presos (alliberament temporal per problemes de salut), 1913

En canvi, hi ha d'altres punts en els quals coincideixen (però es comenten també aquí perquè han comportat dubtes a l'hora de fer la traducció dels textos). Per exemple, els tractaments protocol·laris i els noms que els segueixen. Ho podem observar en el fragment següent:

TO1: Be it enacted by the Queen's most Excellent Majesty, by and consent of the Lords Spiritual and Temporal, and Commons, in the present Parliament assembled, and by the authority of the same, as follows

Traducció: Queda promulgada per Sa Majestat, la Reina, la següent Llei, que compta amb l'aprovació i l'autoritat de la Cambra dels Comuns i la Cambra dels Lords reunides al Parlament:

Durant la traducció se'ns va plantejar el dubte de si, tant *Excellent Majesty* com *Queen*, en aquest context, havien d'anar en majúscula o minúscula. Un cop feta la consulta al servei d'ajuda personalitzada de l'Optimot la conclusió va ser que sí, que en tots dos casos s'ha de fer ús de les majúscules inicials ja que els tractaments protocol·laris, com *Sa Majestat*, s'escriuen amb majúscules inicials. A més, segons el criteri d'ús de les majúscules de la Direcció General de Política Lingüística, quan les designacions dels càrrecs (com ara *reina*) van introduïdes per les formes protocol·làries de tractament que els corresponen, aquestes designacions també s'escriuen amb majúscula inicial. Així doncs, s'ha d'escriure *Sa Majestat la Reina*.

Els numerals

La nomenclatura dels reis en anglès s'expressa amb nombres cardinals i en català es fa utilitzant els nombres romans:

TO4: Assimilation of parliamentary franchise of men and women. 7 & 8 Geo. 5. c. 64.

Proposta de traducció: Assimilació del sufragi parlamentari entre homes i dones. 7 i 8 Jordi V. c. 64.

Quan al text hi surt *Geo. 5* fa referència al rei Jordi V. Com que en català no hi ha una abreviatura fixada per “Jordi”, s’ha decidit posar el nom sencer sense abreviar i s’han utilitzat números romans per indicar de quin rei es tracta.

Abreviatures i sigles

Una abreviatura és un escurçament gràfic d'un mot o d'un sintagma (grup de mots), que es forma suprimint lletres internes o finals i que s'indica amb un punt o una barra. Les abreviatures acostumen a tenir formes fixades tot i que, si no hi ha forma fixada, es pot crear tenint en compte alguns criteris:

- Una abreviatura nova no pot ocupar mai els mateixos espais que el mot sencer o gairebé els mateixos.
- Per formar una abreviatura s'ha de tenir en compte que en l'escurçament de mots no s'utilitzen les divisions de la partició sil·làbica.
- Es pot fer per suspensió o per contracció. En l'escurçament per suspensió se suprimeix el final a partir de la primera vocal d'una síl·laba (incloent-hi aquesta vocal), tant si va darrere d'una consonant sola com si va darrere d'un grup de consonants. Es fa referència a *abreviatures per contracció* quan la part suprimida correspon a l'interior d'un mot, de manera que es mantenen una o algunes lletres inicials i una o algunes lletres finals.

Al llarg del text trobem diversos exemples d'abreviatures. Aquí en tenim una mostra:

TO1: Under 1 Oz.

Proposta de traducció: Inferior a 1 Oz.

Es tracta de l'abreviació de *ounce* que correspondria a “unça” en català. En aquest cas, es van haver de prendre diverses decisions. D'entrada, si es buscava l'equivalent d'unça i es passava a grams (una unça equivaldria a 28.35 grams). Com ja hem comentat en

un apartat anterior, es va decidir deixar les mesures i les monedes en format anglès sense transformar-les en grams, metres o euros. Així doncs, un cop decidit que, per coherència, quedaria “unça” i no “grams”, calia trobar l’abreviatura equivalent. Després de buscar en diferents diccionaris i pàgines web, sense resultats positius, vam decidir fer una consulta al servei d’atenció personalitzada de l’Optimot, i la resposta va ser la següent: “L’abreviatura que hem documentat per a la forma *unça* és el símbol *oz*, sense punt. En català, no hi ha una abreviatura fixada per designar aquest concepte.” En aquest punt, es va generar una darrera decisió que calia prendre: la recomanació de les lingüistes de l’Optimot era utilitzar l’abreviació sense punt, però s’havia decidit mantenir aquest tipus de puntuació, que formava part de la macroestructura del document, al llarg de totes les traduccions. Finalment, per mantenir la coherència en el text, vam decidir deixar també el punt en aquest cas.

D’altra banda, les sigles són abreviacions formades per la unió de parts d’un sintagma al qual habitualment substitueixen. En català, en general, es formen amb les lletres inicials de cadascuna de les paraules plenes (substantius i adjectius) que formen el sintagma. Les sigles tenen tant la categoria com el gènere i el nombre del nucli del sintagma nominal que abreugen. En català, les sigles s’escriuen sense punts ni espais de separació i no s’accentuen. Trobem un exemple de sigla al primer dels textos traduïts:

TO1: A.D. 1872.

Proposta de traducció: dC

En aquest cas *A.D.* correspon al llatí *anno domini* que serveix per referenciar la data expressada a continuació, tot indicant que és un any posterior a la mort de Jesucrist. En català, la sigla genuïna per expressar aquest mateix concepte és “dC” que és l’abreviació de “després de Crist”.

La data

El format de la data varia en funció de cada llengua. En el cas de l’anglès, s’expressa utilitzant diversos formats segons el context en el qual s’utilitza. En els textos que ens ocupen, les dates apareixen expressades de la següent manera:

TO1: 7 February 1872.

Proposta de traducció: 7 de febrer de 1872.

TO2: 25th April 1913.

Proposta de traducció: 25 d'abril de 1913.

Hem optat per adaptar-les al format en català i, per tant, unificar-les. Com es comenta en un altre punt d'aquest comentari, els mesos de l'any en català no s'escriuen amb majúscula inicial, així doncs, també els hem adaptat a l'ortografia catalana.

Tractaments protocol·laris

Troblem alguns exemples de tractaments protocol·laris al llarg dels textos i que s'han traduït pels seus equivalents en català. *Mr.* passa a "Sr." i *Dr.* es manté igual:

TO1: Prepared and brought in by Mr. Jacob Bright, Mr. Eastwick, and Dr. Lyon Playfair.)

Proposta de traducció: Preparada i presentada pel Sr. Jacob Bright, el Sr. Eastwick i pel Dr. Lyon Playfair.

6 Conclusions

Com a conclusió d'aquest treball final de grau, voldríem fer una valoració dels objectius que es van plantejar al principi, tant els generals com els concrets.

Pel que fa als objectius generals, eren dos: el primer, demostrar la capacitat d'aplicar els coneixements adquirits cursant el Grau en Traducció i Interpretació per tal d'elaborar una traducció jurídica acurada i una explicació teòrica que servís de base i context a la traducció. El segon, assolir les competències adequades (inclosa la nota suficient) per poder demanar l'habilitació com a traductora jurada de la Generalitat de Catalunya en la combinació lingüística anglès – català. Pel que fa al primer objectiu, creiem que, efectivament, el treball ha permès anar aplicant tota una sèrie de coneixements adquirits durant els estudis i posar-los en pràctica. L'assignatura de Documentació aplicada a la Traducció ha estat molt útil en la recerca tant de textos per traduir com de textos paral·lels, i en l'elaboració de la bibliografia que hi ha al final del treball. D'altra banda, l'assignatura de Terminologia ha estat cabdal per dur a terme l'elaboració de les trenta fitxes terminològiques amb el programa Multiterm. Les assignatures de Traducció Jurídica B – A I, II i III han estat imprescindibles per elaborar les traduccions dels quatre textos jurídics i han estat molt útils a l'hora de fer el comentari traductològic, així com per redactar la part teòrica que fa referència al llenguatge jurídic anglès. També s'han fet servir els coneixements adquirits a les assignatures de Llengua A (català) I, II i III per tal de poder elaborar els textos en la llengua d'arribada. I, encara que no siguin de la mateixa combinació lingüística, les assignatures de Traducció Jurídica i Econòmica A – A I, II i III també han estat de gran utilitat. Per altra banda, tot i que l'assignatura d'Història de la carrera s'inicia a partir de l'any 1945, i l'època en la qual se situen els textos que hem traduït és anterior, aquesta assignatura va facilitar tota una sèrie d'eines d'anàlisi que han estat molt útils per a la redacció del treball. També voldríem comentar que al llarg de tots aquests anys d'estudis s'ha anat adquirint una disciplina, una metodologia i una forma de treballar i organitzar-se que han estat molt útils per aconseguir fer aquest treball, i que també s'han aplicat en l'àmbit laboral i en el personal. El fet d'estudiar durant tants anys a distància i d'haver de gestionar les entregues i combinar-les amb les vicissituds de la vida personal i laboral és un fet determinant que marca la manera de fer d'una persona. En referència al segon objectiu general, que era aconseguir una nota suficient per tal de poder demanar l'habilitació de traductor jurat de la Generalitat de

Catalunya, ens caldrà esperar a la valoració per part del tribunal que ha de jutjar aquest treball final de grau.

Pel que fa als objectius específics, eren els següents:

1. Elaborar una traducció jurídica solvent, amb resultats professionals com si fos un encàrrec de traducció real que acompleixi els requisits de qualitat i precisió que requereix la traducció jurídica.
2. Elaborar fitxes terminològiques a partir de la tria dels termes d'especialitat més característics que apareixen en els textos traduïts.
3. Dur a terme una reflexió sobre el procés de traducció i defensar les opcions triades en cada cas.
4. Resseguir la història del sufragisme britànic a través de diversos textos jurídics i comparar aquesta lluita amb la que es va dur a terme a l'estat espanyol i a Catalunya.
5. Dur a terme un estudi sobre les lleis com a text paradigmàtic del llenguatge jurídic anglès (en aquest cas, concretament, de l'anglès britànic).

Fem una valoració general molt positiva de tots cinc objectius. Creiem que s'han emprat els recursos que teníem a mà, i quan no els hem tingut, s'han buscat per poder dur a terme una traducció jurídica solvent i amb resultats professionals com si es tractés d'un encàrrec professional. S'han elaborat les 30 fitxes terminològiques amb cura i mirant d'emprar diccionaris de referència, per la part de les definicions, i textos de referència quan es tractava de mostrar els mots en context. S'ha realitzat una traducció reflexionant sobre les decisions que s'anaven prenent en cada moment i s'ha fet un comentari traductològic explicant i justificant les decisions preses. S'ha elaborat tota una part de teoria sobre el sufragisme en general i també s'ha aprofundit en la història del sufragisme britànic i en la lluita pel dret a vot de les dones espanyoles i catalanes. Per últim, s'ha cercat informació sobre el llenguatge jurídic anglès i, en concret, del llenguatge utilitzat en les lleis angleses del període al qual pertanyen els quatre textos que s'han traduït.

També voldríem posar sobre la taula la dificultat de trobar bibliografia de textos jurídics en català i, encara més, de mètodes que expliquin i exemplifiquin com fer traduccions

jurídiques de l'anglès al català. En molts casos, cal emprar bibliografia de la combinació anglès – espanyol per, posteriorment, fer una segona traducció de l'espanyol al català. Això va molt lligat al poc interès que genera el llenguatge jurídic en català i a la dificultat d'accedir a documents jurídics en català. Un exemple d'això seria la dificultat de poder assistir a un judici expressant-se en català o la manca de sentències judicials redactades en aquesta llengua a Catalunya. Segons dades de la Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia,³⁹ el 2017 només un 8,2% de totes les sentències es van redactar en català. I, de fet, la tendència dels darrers anys va a la baixa des de 2004.⁴⁰

Per acabar, voldríem donar les gràcies a la professora Pilar Godayol, tutora del treball, no només pel suport i l'ajuda facilitada durant tot el procés d'elaboració, sinó també per haver-nos apropat al feminisme, un món força desconegut abans de començar aquest treball. Hi ha situacions que porten a canvis en la vida de les persones i, el viatge tornant de fer els exàmens de Vic a Barcelona amb la Doctora Godayol, n'és una d'elles. Veurem si aquesta porta acadèmica que s'ha obert cap al feminisme, es tanca aquí, o si roman oberta. Tenim clar que, a nivell personal, ja no hi ha qui la tanqui.

---

³⁹

http://administraciojusticia.gencat.cat/web/.content/home/seccions_tematiques/llengua_catalana/dades_estadistiques_nl/dades_activitat_serveis_linguistics_2017.pdf

⁴⁰ Dades facilitades per la Plataforma per la Llengua.

7 Bibliografia

- AGUADO HIGÓN, Ana (2005). Entre lo público y lo privado: sufragio y divorcio en la Segunda República. *Ayer*, núm. 60, pp. 105-134.
- AINAUD, Jordi; ESPUÑA, Anna; PUJOL, Dídac (2010). *Manual de traducció anglès-català*. Vic: Eumo.
- ALCARAZ VARÓ, Enrique (2012). *El inglés jurídico*. 6a ed. Barcelona: Ariel Derecho.
- ALCARAZ, Enrique; HUGHES, Brian; CAMPOS, Miguel Ángel (2012). *Diccionario de términos jurídicos*. 11a ed. Barcelona: Ariel Derecho.
- BALCELLS, Albert (2015). *Vuit feministes catalanes entre 1889 i 1976*. Barcelona: Rafel Dalmau Editor.
- BARRANCOS, Dora (2018). "La histórica lucha por la igualdad". Dins Lourdes Lucia (dir.), *El Atlas de las mujeres en el mundo: las luchas históricas y los desafíos actuales del feminismo* (pp. 14-17). Madrid: Clave Intelectual.
- BOFILL, Mireia; PENELAS, Maria Lluïsa (dirigit per) (1991). *Almanac de la dona*. Barcelona: Edicions 62.
- BORJA ALBI, Anabel (2000). *El texto jurídico inglés y su traducción al español*. Barcelona: Ariel Lenguas Modernas.
- Cambridge Dictionary. English Dictionary online* (2019). Cambridge: Cambridge University Press. En línia a: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/> [Consulta: 20 de maig de 2019]
- CAMPOAMOR, Clara (2006). *El voto femenino y yo: mi pecado mortal*. Madrid: Horas y Horas.
- CAPEL MARTÍNEZ, Rosa M^a (1992). *El sufragio femenino en la Segunda República española*. Madrid: Horas y Horas.
- CAPMANY, Maria Aurèlia (1966). *La dona a Catalunya: consciència i situació*. Barcelona: Edicions 62.

CARRÉ, Antònia; LLINÀS, Conxa (2008). *Les dones també fem democràcia*. Barcelona: Mina.

CARRUESCO, Anna; PERARNAU, Jordi; CAMPS, Núria (1995). *Dones en lluita: el vot*. Barcelona: Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Montcada i Reixac.

“Constitución de la República Española” (1931). Madrid: Congreso de los Diputados. En línia a: http://www.congreso.es/docu/constituciones/1931/1931_cd.pdf [Consulta: 16 de juliol de 2019]

COROMINA, Eusebi (2008). *Manual de redacció i estil*. Vic: Eumo.

DEPARTAMENT DE JUSTÍCIA (2008). *Curs de llenguatge jurídic*. 2a ed. Barcelona: Generalitat de Catalunya.

— (2013). *Criteris lingüístics del Departament de Justícia*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. En línia a: http://justicia.gencat.cat/web/.content/home/serveis/llenguatge_juridic/de_quines_eines_disposo/criteris_linguistics_gene/criteris_linguistics.pdf [Consulta: 17 de juliol de 2019]

—(2015). *Justiterm*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. En línia a: <http://justicia.gencat.cat/ca/serveis/justiterm/> [Consulta: 17 de juliol de 2019]

FAGOAGA, Concha (1985). *La voz y el voto de las mujeres. El sufragismo en España 1877-1931*. Barcelona: Icaria/Antrazyt.

GODAYOL, Pilar (ed.) (2006). *Catalanes del XX*. Vic: Eumo Editorial.

GONZÁLEZ GARCÍA, Robert (2014). “Feminismo y movimientos globales: las activistas catalanas en el nuevo ciclo de luchas”. Dins Jordi Mir García i Mercè Renom (eds.), *Revoluciones en femenino* (pp. 233-246). Barcelona: Icaria/Antrazyt.

GONZÁLEZ HERNÁNDEZ, María Jesús. (2009). Las sufragistas británicas y la conquista del espacio público: integración, recreación y subversión. *Arenal: revista de historia de las mujeres*, vol. 16, núm. 1, pp. 53-84.

Gran Enciclopèdia Catalana (2019) Barcelona: Enciclopèdia Catalana, SAU. En línia a: <http://www.enciclopedia.cat/> [Consulta: 20 de maig de 2019]

GRETEL, Grup d'Estudis de Tècnica Legislativa (1986). *La forma de les lleis*. Barcelona: Bosch, Casa Editorial.

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS (2013) *Diccionari jurídic*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. En línia a: <http://cit.iec.cat/DJC/default.asp> [Consulta: 10 de maig de 2019]

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS (2019) *Diccionari de la llengua catalana*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. En línia a: <http://dlc.iec.cat/> [Consulta: 10 de maig de 2019]

Law Dictionary (2019) Nova York: ALM Media, LLC. En línia a: <http://dictionary.law.com/> [Consulta: 25 de maig de 2019]

"Llei Orgànica 5/1985, de 19 de juny, del Règim Electoral General. *Boletín Oficial del Estado*, núm. 147, de 20 de juny de 1985. Text consolidat. Disponible a: <https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es/lo/1985/06/19/5> [Consulta: 16 de juliol de 2019]

MACIÀ, Francesc (1933). *Constitució o Estatut Interior de Catalunya: Llei de 26 de maig del 1933*. Barcelona: Llibreria Castells.

MATILLA QUIZA, María Jesús (2018). *Sufragismo y feminismo en Europa y América (1789-1948)*. Madrid: Editorial Síntesis.

Merriam-Webster Dictionary online (2019) Springfield, EUA: Merriam-Webster, Inc. En línia a: <http://www.merriam-webster.com/dictionary/> [Consulta: 15 de maig de 2019]

NASH, Mary (2004). *Mujeres en el mundo: historia, retos y movimientos*. Madrid: Alianza Editorial.

NASH, Mary; ÁLVAREZ GONZÁLEZ, Ana Isabel (2002). *Seneca Falls: un siglo y medio del Movimiento Internacional de Mujeres y la lucha por el sufragio femenino en España*. Oviedo: Servicio de publicaciones de la Consejería de Educación y Cultura, Principado de Asturias.

- OFF, Karen (2015). *Feminismos europeos, 1700-1950*. Madrid: Ediciones Akal.
- PALOMO CERMEÑO, Eva (2015). *Sylvia Pankhurst, sufragista y socialista*. Toledo: Almud, Ediciones de Castilla-La Mancha.
- PARLAMENT DE CATALUNYA (s.d.) *Guia per redactar una llei*. Barcelona: Parlament de Catalunya. En línia a: www.parlament.cat/document/intrade/34557 [Consulta: 9 de maig de 2019]
- PURVIS, June. (2018). "Alimentadas por la nariz, el recto y la vagina": la espeluznante realidad de las sufragistas sometidas a alimentación forzada. En línia a: <https://www.bbc.com/mundo/noticias-43912083>
- ProZ.com term search (1999-2019). Syracuse, NY: ProZ.com. En línia a: <https://www.proz.com/search/> [Consulta: 25 de juny de 2019]
- SANJAUME, Margarida (2012). *L'assessorament lingüístic al Parlament: ús i difusió de la terminologia legislativa*. Barcelona: Parlament de Catalunya. En línia a: <https://www.parlament.cat/document/intrade/7757> [Consulta: 13 de juliol de 2019]
- SMITH, Harold L. (2007). *The British Women's Suffrage Campaign 1866 - 1928*. New York: Routledge.
- SIMÓN-MARTÍN, Meritxell (2014). "El movimiento a favor del sufragio femenino en Europa: marco general comparativo". Dins Jordi Mir García i Mercè Renom (eds.), *Revoluciones en femenino* (pp. 41-54). Barcelona: Icaria/Antrazyt.
- TERMCAT, CENTRE DE TERMINOLOGIA. *Cercaterm* (2019). Barcelona: TERMCAT, Centre de Terminologia. En línia a: <http://www.termcat.cat/> [Consulta: 15 de juny de 2019]
- The Free Dictionary by Farlex* (2019). Huntingdon Valley, PA, EUA: Farlex. En línia a: <http://www.thefreedictionary.com/> [Consulta: 20 de juny de 2019]
- THE LAW DICTIONARY (2019). *Black's Law Dictionary Free Online Legal Dictionary 2nd Ed.* s.l. TheLawDictionary.org. En línia a: <http://thelawdictionary.org/> [Consulta: 30 de juny de 2019]

9 Annexos

9.1 Abreviatures utilitzades

9.1.1 Definicions

BLD	The Law Dictionary
CD	Cambridge Dictionary
DIEC	Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans
DJ	Diccionari jurídic CiT - IEC
DL	Legal Dictionary: Law.com
GEC	Gran Enciclopèdia Catalana
MW	Merriam-Webster Dictionary
TERMCAT	Termcat. Centre de Terminologia
TFD	The Free Dictionary by Farlex

9.1.2 Context

CCUDT	Camps de concentració i unitats disciplinàries de treballadors a l'Espanya de Franco
LLEC	Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil
LLOCP	Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal
LLOREG	Llei orgànica 5/1985, de 19 de juny, del règim electoral general
RD	Reial decret 840/2011, de 17 de juny, pel qual s'estableixen les circumstàncies d'execució de les penes de treball en benefici de la comunitat i de localització permanent en centre penitenciari, de determinades mesures de seguretat, així com de la suspensió de l'execució de les penes privatives de llibertat i substitució de penes
TO1	Women's Disabilities Removal, 1872
TO2	Prisoners (Temporary Discharge for Ill-health) Act, 1913
TO3	Representation of the People Act, 1918
TO4	Representation of the People (Equal Franchise) Act, 1928

9.2 Fitxes terminològiques

Entry Number 1
status acabat
data de creació 14/11/2017
autor Mireia Prats

English

act

categoria gram. n
definició A rule, usually made by a government, that is used to order the way in which a society behaves.
origen definició CD
context An Act to assimilate the franchises for men and women in respect of parliamentary and local government elections; and purposes consequential thereon.
origen del context TO2

Català

Llei

categoria gram. f
definició Norma jurídica de caràcter general i obligatori dictada pels òrgans que tenen atribuït el poder legislatiu.
origen definició DJ
context La Llei parteix, per tant, d'aquesta doble filosofia; pretén complir un imperatiu constitucional inajornable, i ho pretén fer des de la globalitat que imposa la mateixa Constitució.
origen del context LLOREG (Preàmbul II)

Español

ley

Entry Number 29
status acabat
data de creació 05/05/2019
autor Mireia Prats

English

amendment

categoria gram. n
definició A modification or alteration proposed to be made in a bill on its passage, or an enacted law; also such modification or change when made.
origen definició BLD
context The amendments specified in the second column of the Schedule to this Act, being amendments consequential on the foregoing provisions of this Act, shall be made in the provisions of this principal Act specified in the first column of that Schedule.
origen del context TO4

Català

esmena

categoria gram. f
definició Rectificació dels errors materials d'un document administratiu.
origen definició Termcat
context 5. No es pot interposar cap recurs contra els actes o decrets en què es completin o es denegui completar les resolucions a què es refereixen els anteriors apartats d'aquest article, sense perjudici dels recursos que siguin procedents, si s'escau, contra la sentència, interlocutòria o decret a què es refereixi la sol·licitud o l'actuació d'ofici del tribunal o secretari judicial. Els terminis per a aquests recursos, si són procedents,

s'interrompen des que se'n sol·liciti l'aclariment, rectificació, esmena o complement, i continua el còmput des de l'endemà de la notificació de la resolució que reconegui o negui l'omissió de pronunciament i acordi o denegui esmenar-la.

origen del context LLEC (Art. 215)

Español

enmienda

Entry Number 2
status acabat
data de creació 18/03/2019
autor Mireia Prats

English

bill

categoria gram. n
definició A legislative proposal for enactment of a law. It is called a bill until it is passed and signed, at which time it is a law (statute) and is no longer referred to as a bill.
origen definició DL
context A Bill to Remove the Electoral Disabilities of Women.
origen del context TO1

Català

projecte de llei

categoria gram. loc
definició Text que el Govern elabora i que sotmet al Parlament perquè es tramiti i, un cop aprovat, esdevingui llei.
origen definició DJ

context	De la mateixa manera les causes d'inelegibilitat i incompetència de diputats i senadors que introdueix la Llei són les ja previstes al projecte de Llei orgànica d'incompatibilitats de diputats i senadors, sobre el qual les cambres van tenir ocasió de pronunciar-se durant aquesta legislatura.
origen del context	LLOREG (Preàmbul I)

Español   **proyecto de ley**

Entry Number	19
status	acabat
data de creació	02/05/2019
autor	Mireia Prats

English

borough	
categoria gram.	n
definició	A town or a division of a large town.
origen definició	CD
context	For the purposes of this subsection the administrative country of London shall be treated as a parliamentary borough.
origen del context	TO4

Català

districte	
categoria gram.	m
definició	Divisió territorial d'una contrada, una província, una població, per facilitar-ne l'administració, el govern, etc.
origen definició	DIEC

context	5. Els representants de cada candidatura poden obtenir dins dels dos dies següents a la proclamació de la seva candidatura una còpia del cens del districte corresponent, ordenat per taules, en un suport apte per al seu tractament informàtic, que es pot utilitzar exclusivament per als fins que preveu aquesta Llei.
origen del context	LLOREG (Art. 41)

Español

distrito

Entry Number	9
status	acabat
data de creació	19/03/2019
autor	Mireia Prats

English

constituency

categoria gram.	n
definició	The body of voters or the residents of a district represented by an elected legislator or official. The district so represented.

origen definició	TFD
context	(2) A woman shall be entitled to be registered as a parliamentary elector for a university constituency if she has attained the age of thirty years and either would be entitled to be so registered if she were a man, or has been admitted to and passed the final examination, and kept under the conditions required of women by the university the period of residence, necessary for a man to obtain a degree at any university forming, or forming

part of, a university constituency which did not at the time examination was passed admit women to degrees.

origen del context TO3

Català

circumscripció electoral

categoria gram. loc

definició Conjunt d'electors d'una divisió territorial concreta que es pren com a base per a l'assignació d'escons. La divisió territorial que engloba aquest conjunt d'electors també s'anomena circumscripció electoral.

origen definició Termcat

context Per a l'elecció de diputats i senadors, cada província constitueix una circumscripció electoral.

origen del context LLOREG (Article 161)

nota sinònim: districte electoral

Español

circunscripción electoral

Entry Number 32
status acabat
data de creació 07/05/2019
autor Mireia Prats

English

construe

categoria gram. v tr

definició To understand or explain the sense or intention of usually in a particular way or with respect to a given set of circumstances.

origen definició MW

context (2) This Act shall be construed as one with the Representation of the People Acts, 1918 to 1926.

origen del context TO4

Català

interpretar

categoria gram. v tr

definició Donar a una cosa tal o tal significació.

origen definició DJ

context 5. En el supòsit que les comunitats autònomes no legislin sobre el contingut dels articles que s'esmenten a continuació, aquests s'han d'interpretar per a les eleccions a les assemblees legislatives de les comunitats esmentades de la manera següent:

origen del context LLOREG (disposició adicional primera)

Español

interpretar

Entry Number 20
status acabat
data de creació 02/05/2019
autor Mireia Prats

English

deem

categoria gram. v tr

definició To consider or judge something in a particular way.

origen definició CD

context For the purpose of this provision, a naval or military voter who is registered in respect of a

residence qualification which he would have had but for this service, shall be deemed to be resident in accordance with the qualification.

origen del context TO3

Català

considerar

categoria gram. v tr

definició Jutjar.

origen definició DJ

context És veritat que, mitjançant l'incident excepcional de nul·litat d'actuacions, es poden veure afectades sentències i altres resolucions finals, que s'han de considerar fermes. Però el legislador no pot, en nom de la fermesa, tancar els ulls a l'antecedent nul·litat radical, que afecta la resolució, amb totes les seves característiques —fermesa inclosa— i amb tots els seus efectes.

origen del context LLEC

Español

considerar

Entry Number 23
status acabat
data de creació 05/05/2019
autor Mireia Prats

English

detention

categoria gram. n

definició The act of keeping back or withholding, either accidentally or by design, a person or thing.

origen definició BLD

context An Act to provide for the Temporary Discharge of Prisoners whose further detention in prison is undesirable on account of the condition of their Health.

origen del context TO2

Català

detenció

categoria gram. f

definició Mesura cautelar i provisional que practica la policia judicial i que consisteix a privar un individu de la seva llibertat per un temps limitat tancant-lo en una dependència policial o immobilitzant-lo.

origen definició Termcat

context També canvien les seves funcions: en principi de detenció preventiva; després amb una tasca de classificació, per tal de depurar als captius i de reutilitzar-los com a treballadors o com a soldats.

origen del context CCUDT

nota sinònim: arrest

Español

detención

Entry Number 30
status acabat
data de creació 06/05/2019
autor Mireia Prats

English

discharge

categoria gram. v tr

definició To release as from confinement care or duty.

origen definició	TFD
context	Any prisoner so discharged shall comply with any conditions stated in the order of temporary discharge, and shall return to prison at the expiration of the period stated in the order, or of such extended period as may be fixed by any subsequent order of the Secretary of State, and, if the prisoner fails to comply or return, he may be arrested without warrant and taken back to prison.
origen del context	TO2

Català

alliberar	
categoria gram.	v tr
definició	Fer que (algú) esdevingui lliure.
origen definició	DJ
context	No serà fins maig de 1940 que es donarà l'ordre d'alliberar a tots els presoners que portin més d'un any en BT, és a dir, els últims presoners de guerra, que són alliberats un any i pico després d'acabada aquesta.
origen del context	CCUDT
nota	Sinònim: posar en llibertat

Español

liberar

Entry Number	11
status	acabat
data de creació	21/03/2019
autor	Mireia Prats

English

dwelling-house

categoria gram.	n
definició	Housing that someone is living in.
origen definició	TFD
context	(c) is entitled to be registered as a local government elector in respect of the occupation in that constituency of land or premises (not being a dwelling-house) of a yearly value of not less than five pounds or of a dwelling-house, or is the wife of a husband entitled to be so registered.
origen del context	TO3

Català

domicili

categoria gram.	m
definició	Lloc on legalment es considera establerta una persona o entitat per al compliment de les seves obligacions i per a l'exercici dels seus drets.
origen definició	Termcat
context	Al seu domicili es remeten les modificacions, escrits i emplaçaments dirigits per l'Administració electoral als candidats i reben d'aquests, per la sola acceptació de la candidatura, un apoderament general per actuar en procediments judicials en matèria electoral.
origen del context	LLOREG (Article 43)
nota	sinònims: residència, habitatge

Español

domicilio

Entry Number	7
status	acabat

data de creació 19/03/2019
autor Mireia Prats

English

elector

categoria gram. n
definició A duly qualified voter; one who has a vote in the choice of any officer; a constituent.
origen definició BLD
context (2) A person registered as a local government elector for any local government electoral area shall while so registered (and in the case of a woman notwithstanding sex or marriage) be entitled to vote at a local government election for that area: but where, for the purposes of election, any such area is divided into more than one ward or electoral division, by whatever name called, a person shall not be entitled to vote for more than one such ward or electoral division.
origen del context TO3

Català

votant

categoria gram. m i f
definició Persona que reuneix els requisits legals exigits per a exercir el dret de sufragi.
origen definició Termcat
context Dins la cabina el votant pot elegir les paperetes electorals i introduir-les en els sobres corresponents.
origen del context LLOREG (Article 86)
nota sinònim: elector -a

Español

votante, elector -a

Entry Number 18
status acabat
data de creació 02/05/2019
autor Mireia Prats

English

enact

categoria gram. v tr
definició To put something into action, especially to make something law.
origen definició CD
context Be it enacted by the King's most Excellent Majesty, by and with the advice and consent of the Lords Spiritual and Temporal, and Commons, in this present Parliament assembled, and by the authority of the same, as follows:
origen del context TO4

Català

promulgar

categoria gram. v tr
definició Publicar amb les formalitats degudes (una llei, un edicte o una altra norma legal).
origen definició DJ
context S'han de modificar els articles 54, 56, 63, 68, 201 i 852 de la Llei d'enjudiciament criminal, promulgada pel Reial decret de 14 de setembre de 1882, que queden redactats en els termes següents:
origen del context LLEC

Español

promulgar

Entry Number 8
status acabat
data de creació 19/03/2019
autor Mireia Prats

English

franchise

categoria gram. n
definició The right to vote in a public election.
origen definició DL
context 8.- (1) This Act may be cited as the Representation of the People (Equal Franchise) Act, 1928, and the Representation of the People Acts, 1918 to 1926, and this Act may be cited together as the Representation of the People Acts.
origen del context TO4

Català

sufragi

categoria gram. m
definició Dret a votar
origen definició Termcat
context Aquesta Llei orgànica del règim electoral general pretén aconseguir un marc estable perquè les decisions polítiques en què es reflecteix el dret de sufragi es facin en plena llibertat.
origen del context LLOREG (Preàmbul)
nota sinònim: dret a vot

Español

sufragio, derecho a voto

Entry Number 14
status acabat
data de creació 02/05/2019
autor Mireia Prats

English

full age

categoria gram. loc
definició The age at which a person is granted by law the rights (as ability to sue) and responsibilities (as liability under contract) of an adult.
origen definició MW
context "(1) A person shall be entitled to be registered as a parliamentary elector for a constituency (other than university constituency), if he or she is of full age and not subject to any legal incapacity;
origen del context TO4

Català

major d'edat

categoria gram. loc
definició Persona que, pel fet d'haver arribat a divuit anys d'edat, té plena capacitat d'obrar.
origen definició Termcat
context El representant de cada candidatura pot atorgar el poder a favor de qualsevol ciutadà, major d'edat i que es trobi en ple ús dels seus drets civils i polítics, per tal que tingui la representació de la candidatura en els actes i operacions electorals.
origen del context LLOREG (Art. 76)
nota sinònim: majoria d'edat

Español

mayor de edad

Entry Number 17
status acabat
data de creació 02/05/2019
autor Mireia Prats

English

lawful

categoria gram. adj
definició Permitted by law, legal.
origen definició CD
context (2) It shall be lawful for His Majesty by Order in Council to make such alterations in the registration dates as may seem to him necessary for the purpose of the preparation of the register in the year nineteen hundred and twenty-nine, and also such adaptations and modifications in the provisions of any Act (including any local Act or Act to confirm a Provisional Order) as may seem to him necessary to make those provisions conform with alterations in the registration dates.
origen del context TO4

Català

legal

categoria gram. adj
definició Que és conforme a la llei.
origen definició DJ
context 1. Els poders públics que en virtut de la seva competència legal hagin convocat un procés electoral poden fer durant el període electoral una campanya de caràcter institucional destinada a informar els ciutadans sobre la data de la votació, el procediment per votar i els requisits i tràmit del vot per correu, sense influir, en cap cas, en l'orientació del vot dels electors.

origen del context LLOREG (Art. 50)

Español

legal

Entry Number 26
status acabat
data de creació 05/05/2019
autor Mireia Prats

English

lodger

categoria gram. n
definició Someone who pays for a place to sleep, and usually for meals, in someone else's house.
origen definició CD
context (ii) for the purposes of this section the word tenant shall include a person who occupies a room or rooms as a lodger only where the room or rooms is or are let to that person in an unfurnished state;
origen del context TO4

Català

llogater -a

categoria gram. m i f
definició Persona que fa ús d'una casa, d'un pis, etc., pagant-ne lloguer.
origen definició DIEC
context Per exemple el forner, en concepte de racions de menjar o alguns quilos de pa, o a la fonda Roca en concepte d'hostatjament de forces de la Guàrdia Civil que venen com a reforç arran de les inundacions, o al llogater de 4 guàrdies amb les famílies respectives, fins i tot al fuster que ha construït el fèretre d'un soldat del BDST que morí a la localitat.

origen del context CCUDT
nota sinònim: hoste

Español   **inquilino**

Entry Number 25
status acabat
data de creació 05/05/2019
autor Mireia Prats

English

owner
categoria gram. n
definició The person in whom is vested the ownership, dominion, or title of property.
origen definició BLD
context (a) is on the last day of the qualifying period occupying as owner or tenant any land or premises in that area;
origen del context TO4

Català

propietari -ària
categoria gram. m i f
definició Persona que té el dret de propietat sobre alguna cosa.
origen definició DJ
context 3r. Les que pretenguin que el tribunal posi en possessió de béns a qui els hagi adquirit per herència si no els posseeix ningú a títol de propietari o usufructuari.
origen del context LLEC (Art. 250)

Español

propietario -ria

Entry Number 21
status acabat
data de creació 05/05/2019
autor Mireia Prats

English

penal servitude

categoria gram. loc
definició Formerly the imprisonment of an offender and his subjection to hard labour. It was substituted for transportation in 1853 and abolished in 1948 in England.
origen definició TFD
context 2. – (1) Where the prisoner is undergoing a sentence of penal servitude, the powers under this Act shall be in addition to and not in substitution for the power of granting licences under the Penal Servitude Acts, 1853 to 1891.
origen del context TO2

Català

treballs forçats

categoria gram. loc
definició Treballs a què estan obligats alguns condemnats per raó d'un delicte i que formen part de la condemna amb què han estat castigats. La condemna a treballs forçats sol tenir lloc en un camp de treball; són tristament cèlebres els camps creats pels nazis des del 1934 fins al final de la Segona Guerra Mundial (camp de concentració).
origen definició GEC
context És així com es pensa amb realitzar un nou reclutament –que, d'altra banda, era normal que es produís- que servirà per a mantenir el sistema dels treballs forçats, que és alhora repressió sobre la dissidència polític.

origen del context CCUDT

Español   **trabajos forzados**

Entry Number   4
status   acabat
data de creació   18/03/2019
autor   Mireia Prats

English   **prisoner**

categoria gram.   n
definició   A person held in custody, captivity, or a condition of forcible restraint, especially while on trial or serving a prison sentence.

origen definició   TFD
context   This Act may be cited as the Prisoners (Temporary Discharge for Ill-health) Act, 1913.

origen del context   TO2

Català   **pres -a**

categoria gram.   m i f
definició   Privat de llibertat, tancat en presó
origen definició   DIEC
context   El particular que proporcioni l'evasió a un condemnat, pres o detingut, sigui del lloc on està reclòs, sigui durant la conducció, ha de ser castigat amb la pena de presó de sis mesos a un any i multa de dotze a vint-i-quatre mesos.

origen del context   LLOCP (Article 470)
nota   sinònim: presoner

Español   **preso -a**

Entry Number 5
 status acabat
 data de creació 18/03/2019
 autor Mireia Prats

English

proceedings

categoria gram. n pl
 definició Any legal filing, hearing, trial and/or judgment in the ongoing conduct of a lawsuit or criminal prosecution. Collectively they are called "proceedings," as in "legal proceedings."
 origen definició DL
 context Where an order of temporary discharge is made in the case of a prisoner not under sentence, the order shall contain conditions requiring the attendance of the prisoner at any further proceedings on his case at which his presence may be required.
 origen del context TO2

Català

procediment

categoria gram. m
 definició Conjunt de regles que determinen l'actuació per tràmits judicials o administratius amb vista a la consecució d'un fi.
 origen definició DIEC
 context Que el culpable hagi reparat el dany ocasionat a la víctima, o n'hagi disminuït els efectes, en qualsevol moment del procediment i amb anterioritat a l'acte del judici oral.
 origen del context LLOCP (Article 21)

Español

procedimiento

Entry Number 31
status acabat
data de creació 06/05/2019
autor Mireia Prats

English

provide

categoria gram. v tr
definició (Of a law or decision) to say that something must happen if particular conditions exist.
origen definició CD
context In subsection (2) the words “(except as provided in that Schedule)” shall be omitted.
origen del context TO4

Català

estipular

categoria gram. v tr
definició Convenir o acordar (alguna cosa) en fer un contracte.
origen definició DJ
context En aquest cas, el creditor ha de percebre les rendes vençudes i no satisfetes, si així s’ha estipulat, i els fruits, les rendes i els productes posteriors, de manera que quedin cobertes amb això les despeses de conservació i explotació dels béns i després el seu propi crèdit.
origen del context LLEC (Art. 690)

Español

estipular

Entry Number 10
status acabat
data de creació 21/03/2019
autor Mireia Prats

English	provision	
	categoria gram.	n
	definició	A statement within an agreement or a law that a particular thing must happen or be done before another can happen or be done.
	origen definició	CD
	context	For the purpose of this provision, a naval or military voter who is registered in respect of a residence qualification which he would have had but for his service, shall be deemed to be resident in accordance with the qualification.
	origen del context	TO3

Català	clàusula	
	categoria gram.	f
	definició	Disposició que articula l'acte o negoci jurídic que motiva l'atorgament de l'escriptura pública i que es reflecteix en la part dispositiva.
	origen definició	DJ
	context	1r. Si la pena determinada és la de presó, la mateixa pena, amb la clàusula que la durada màxima és de 30 anys.
	origen del context	LLOREG (Article 70)

Español   **cláusula**

Entry Number	28
status	acabat
data de creació	05/05/2019
autor	Mireia Prats

English	repeal	
	categoria gram.	v tr

definició	To revoke or rescind, especially by an official or formal act.
origen definició	BLD
context	1. For the purpose of providing that the parliamentary franchise shall be the same for men and for women, subsections (1) and (2) of the section four of the Representation of the People Act, 1918 (in this Act referred to as “the principal Act”) shall be repealed and the following sections shall be substituted for sections one and two of that Act:
origen del context	TO4

Català

revocar	
categoria gram.	v tr
definició	Anul·lar o deixar sense efecte (donació, una concessió, una ordre o una sentència).
origen definició	DJ
context	c) Revocar d'ofici en qualsevol temps o, a instància de part interessada, dins els terminis que preveu l'article 21 d'aquesta Llei, les decisions de les juntes electorals de zona quan s'oposin a la interpretació realitzada per la Junta Electoral Provincial.
origen del context	LLOREG (Art. 19)

Español

revocar

Entry Number	12
status	acabat
data de creació	21/03/2019
autor	Mireia Prats

English

seal

categoria gram.	n
definició	An official position as a politician or member of a group of people who control something.
origen definició	CD
context	An act to amend the Law with respect to Parliamentary and Local Government Franchises, and the Registration of Parliamentary and Local Government Electors, and the conduct of elections, and to provide for the Redistribution of Seats at Parliamentary Elections, and for other purposes connected therewith.
origen del context	TO3

Català

escó	
categoria gram.	m
definició	Representació obtinguda en unes eleccions.
origen definició	DJ
context	El mateix règim d'incompatibilitat s'aplica als integrants de la candidatura de la formació política declarada il·legal que siguin cridats a cobrir l'escó vacant, inclosos els suplents.
origen del context	LLOREG (Article 6)

Español

escaño

Entry Number	24
status	acabat
data de creació	05/05/2019
autor	Mireia Prats

English

section	
categoria gram.	n

definició	In text-books, codes, statutes, and other juridical writings, the smallest distinct and numbered subdivisions are commonly called “sections,” sometimes “articles,” and occasionally “paragraphs.”
origen definició	BLD
context	(3) A naval or military voter who is registered in respect of a qualification which he would have had but for his service shall be deemed for the purpose of this section to be registered by virtue of that qualification.
origen del context	TO3

Català

article	
categoria gram.	n
definició	Disposició que en conjunt amb unes altres forma un estatut, un reglament, un tractat, un contracte o altres documents legals.
origen definició	DJ
context	Article 77 Els apoderats tenen dret a accedir lliurement als locals electorals, a examinar el desenvolupament de les operacions de vot i d'escrutini, a formular reclamacions i protestes, així com a rebre els certificats que preveu aquesta Llei, quan no hagin estat expedits a un altre apoderat o interventor de la seva mateixa candidatura.
origen del context	LLOREG (Art. 77)

Español

artículo

Entry Number	3
status	acabat
data de creació	18/03/2019

autor Mireia Prats

English

sentence

categoria gram. n
definició The punishment given to a person convicted of a crime.
origen definició DL
context Where a prisoner under sentence is discharged in pursuance of an order of temporary discharge, the currency of the sentence shall be suspended from the day on which he is discharged from prison under the order to the day on which he is received back into prison, so that the former day shall be reckoned and the latter shall not be reckoned as part of the sentence.
origen del context TO2

Català

sentència

categoria gram. f
definició Resolució judicial que decideix definitivament el plet o la causa en qualsevol instància o recurs, o bé qualsevol altra decisió que, d'acord amb les lleis processals, hagi de tenir aquesta forma.
origen definició DJ
context No es pot executar cap pena ni mesura de seguretat si no és en virtut d'una sentència ferma dictada pel jutge o tribunal competent, d'acord amb les lleis processals.
origen del context LLOCP (Article 3)
nota sinònim: pena imposada

Español

sentencia

Entry Number 27
status acabat
data de creació 05/05/2019
autor Mireia Prats

English

tenant

categoria gram. n
definició A person who occupies real property owned by another based upon an agreement between the person and the landlord/owner, almost always for rental payments.
origen definició DL
context (ii) for the purposes of this section the word tenant shall include a person who occupies a room or rooms as a lodger only where the room or rooms is or are let to that person in an unfurnished state;
origen del context TO4

Català

arrendatari -ària

categoria gram. m i f
definició Persona que rep o pren en arrendament alguna cosa.
origen definició DJ
context Sense perjudici d'això, en les sentències de condemna per aplanament a què es refereixen els apartats 3 dels articles 437 i 440, en previsió del fet que l'arrendatari no verifiqui el desallotjament voluntari en el termini assenyalat, s'ha de fixar amb caràcter subsidiari dia i hora en què ha de tenir lloc, si s'escau, el llançament directe del mandat, que s'ha de portar a terme sense necessitat d'ulteriors tràmits en un termini no superior a

15 dies des de la finalització de l'esmentat període voluntari.

origen del context LLEC (Art. 447)

Español

arrendatario -aria

Entry Number 22
status acabat
data de creació 05/05/2019
autor Mireia Prats

English

voter

categoria gram. n
definició One who has the right of giving his voice or suffrage.

origen definició BLD

context 1. That in all Acts relating to the qualification and registration of voters or persons entitled or claiming to be registered and to vote in the election of Members of Parliament, wherever words occur which import the masculine gender, the same shall be held to include females for all purposes connected with and having reference to the right to be registered as voters, and to vote in such election, any law or usage to the contrary notwithstanding.

origen del context TO1

Català

votant

categoria gram. m i f
definició Persona que exerceix realment i efectivament el seu dret a votar.

origen definició Termcat

context	4. Els vocals i, si s'escau, els interventors que vulguin, han d'anotar, cadascun en una llista numerada, el nom i els cognoms dels votants per l'ordre en què emetin el vot, i poden expressar el número amb el qual figuren a la llista del cens electoral o, si s'escau, l'aportació de la certificació censal específica.
origen del context	LLOREG (Art. 86)
nota	sinònim: elector

Español   **votante**

Entry Number	13
status	acabat
data de creació	21/03/2019
autor	Mireia Prats

English

ward	
categoria gram.	n
definició	(In many countries) one of the areas into which a city or town is divided, having its own elected political representative or its own organizations for managing services.
origen definició	CD
context	A person registered as a local government elector for any local government electoral area shall while so registered (and in the case of a woman notwithstanding sex or marriage) be entitled to vote at a local government election for that area; but where, for the purposes of election, any such area is divided into more than one ward or electoral division, by whatever name called, a person shall not be

entitled to vote for more than one such ward or electoral division.

origen del context TO3

Català

districte electoral

categoria gram. loc

definició Cadascuna de les demarcacions territorials on concorren els candidats d'una elecció.

origen definició Termcat

context Amb aquesta finalitat, els representants de les candidatures presentades en el districte electoral corresponent han de proposar conjuntament les persones que hagin d'exercir aquests càrrecs.

origen del context LLOREG (Article 11)

nota sinònim: circumscripció electoral

Español

distrito electoral

Entry Number

6

status

acabat

data de creació

18/03/2019

autor

Mireia Prats

English

warrant

categoria gram. n

definició A writ or precept from a competent authority in pursuance of law, directing the doing of an act, and addressed to an officer or person competent to do the act, and affording him protection from damage, if he does it.

origen definició BLD

context Any prisoner so discharged shall comply with any conditions stated in the order of temporary

discharge, and shall return to prison at the expiration of the period stated in the order, or of such extended period as may be fixed by any subsequent order of the Secretary of State, and, if the prisoner fails to comply or return, he may be arrested without warrant and taken back to prison.

origen del context TO2

Català

manament judicial

categoria gram. loc

definició Acte de comunicació basat en el principi d'auxili a la justícia mitjançant el qual un òrgan jurisdiccional ordena l'execució d'actuacions o de diligències a funcionaris no jurisdiccionals.

origen definició DJ

context Rebuda la resolució o manament judicial que determini les condicions de compliment de la pena de treballs en benefici de la comunitat, així com els particulars necessaris, els serveis de gestió de penes i mesures alternatives del lloc on el penat tingui fixada la residència han de dur a terme les actuacions necessàries per fer efectiu el compliment de la pena.

origen del context RD

nota sinònim: ordre judicial

Español

orden judicial, mandamiento judicial

9.3 Textos paral·lels

En aquest annex hi fem constar els textos paral·lels que s'han emprats durant la traducció dels quatre textos jurídics traduïts en aquest treball.

9.3.1 Llei orgànica 5/1985, de 19 de juny, del règim electoral general (fragments)

La llei completa es pot consultar en aquest enllaç del Portal Jurídic de la Generalitat de Catalunya: <https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es/lo/1985/06/19/5>. Degut a la seva llargària, només n'incloem alguns fragments:

Preàmbul

Aquesta Llei orgànica del règim electoral general pretén aconseguir un marc estable perquè les decisions polítiques en què es reflecteix el dret de sufragi es facin en plena llibertat. Aquest és, sens dubte, l'objectiu essencial en què s'ha d'emmarcar tota llei electoral d'una democràcia.

Som davant el desplegament d'una de les normes fonamentals d'un estat democràtic, atès que només ens podem afirmar en democràcia quan el poble pot lliurement constituir la decisió majoritària dels afers de govern.

La Constitució espanyola s'inscriu, de manera inequívoca, entre les constitucions democràtiques més avançades del món occidental, i per això estableix les bases d'un mecanisme que fa possible, dins la plena garantia de la resta de les llibertats polítiques, l'alternança en el poder de les diferents opcions derivades del pluralisme polític de la nostra societat.

Aquests principis tenen la seva plasmació en una norma com aquesta, que articula el procediment d'emanació de la voluntat majoritària del poble en les diverses instàncies representatives en què s'articula l'Estat espanyol.

En aquest sentit, l'article 81 de la Constitució estableix la necessitat que les Corts Generals aprovin, amb caràcter d'orgànica, una llei que reguli el règim electoral general.

Això planteja, d'una banda, la necessitat de dotar d'un tractament unificat i global el variat conjunt de matèries compreses sota l'epígraf constitucional *llei electoral general*,

així com regular les especificitats de cadascun dels processos electorals en l'àmbit de les competències de l'Estat.

Tot aquest ordre de qüestions requereix, en primer terme, aprovar la normativa que substitueixi el vigent Reial decret llei de 1977, que ha cobert adequadament una primera etapa de la transició democràtica del nostre país. No obstant això, aquesta substitució no és de cap manera radical, atès que el mateix text constitucional va acollir els elements essencials del sistema electoral continguts al Reial decret llei.

En segon lloc aquesta Llei orgànica recull normativa electoral sectorial ja aprovada per les cambres; així, pel que fa al règim d'eleccions locals, se segueix en el fonamental el règim vigent que regula la Llei 39/1978, i modificat per la Llei 6/1983 en aquesta legislatura. De la mateixa manera les causes d'inelegibilitat i incompetència de diputats i senadors que introdueix la Llei són les ja previstes al projecte de Llei orgànica d'incompatibilitats de diputats i senadors, sobre el qual les cambres van tenir ocasió de pronunciar-se durant aquesta legislatura.

Finalment el nou text electoral aborda aquest plantejament conjunt des de l'experiència d'un procés democràtic en marxa des de 1977, i aporta les millores tècniques que siguin necessàries per cobrir els buits que s'han revelat amb l'assentament de les nostres institucions representatives.

II

La Llei parteix, per tant, d'aquesta doble filosofia; pretén complir un imperatiu constitucional inajornable, i ho pretén fer des de la globalitat que imposa la mateixa Constitució.

La Llei orgànica del règim electoral general està estructurada precisament per al compliment dels dos objectius. S'hi planteja una divisió fonamental entre disposicions generals per a tota elecció per sufragi universal directe i d'aplicació en tot procés electoral i normes que es refereixen als diferents tipus d'eleccions polítiques i són una modulació dels principis generals a les peculiaritats pròpies dels processos electorals que l'Estat ha de regular.

La Constitució imposa a l'Estat, d'una banda, el desplegament de l'article 23, que afecta un dels drets fonamentals en la realització d'un estat de dret: la regulació del sufragi

actiu i passiu per a tots els ciutadans; però, a més, l'article 81 de la Constitució, en imposar una llei orgànica del règim electoral general, amplia el camp d'actuació que ha de cobrir l'Estat, és a dir, fa necessària la seva activitat més enllà del que és mera garantia del dret de sufragi, ja que, com ha declarat el Tribunal Constitucional, sota aquest epígraf és necessari entendre el que és primari i nuclear en el règim electoral.

A més, l'Estat té la competència exclusiva, segons l'article 149.1.1 de la Constitució, per regular les condicions bàsiques que garanteixen la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels drets constitucionals, drets entre els quals figura el de sufragi comprès a l'article 23 de la Constitució.

La filosofia de la Llei parteix del més escrupolós respecte a les competències autonòmiques i dissenya un sistema que permeti no només el seu desplegament, sinó fins i tot la seva modificació o substitució en molts dels seus aspectes per l'activitat legislativa de les comunitats autònomes.

El títol preliminar amb què s'obre aquest text normatiu en delimita l'àmbit, en aplicació de la filosofia ja exposada.

El títol I abraça, sota l'epígraf *Disposicions comunes per a les eleccions per sufragi universal directe*, un conjunt de capítols que es refereixen en primer lloc al desplegament directe de l'article 23 de la Constitució, com els capítols primer i segon, que regulen el dret de sufragi actiu i passiu. En segon terme, regula matèries que són contingut primari del règim electoral, com alguns aspectes de procediment electoral. Finalment, es refereix als delictes electorals. La regulació que conté aquest títol és, sens dubte, el nucli central de la Llei, punt de referència de la resta del seu contingut i pressupòsit de l'actuació legislativa de les comunitats autònomes.

Les novetats que es poden destacar en aquest títol són, entre altres, el sistema del cens electoral, l'ordenació de les despeses i subvencions electorals i el seu procediment de control i les garanties judicials per fer eficaç l'exercici del dret de sufragi actiu i passiu.

El títol II conté les disposicions especials per a l'elecció de diputats i senadors. S'hi recullen escrupolosament els principis consagrats en la Constitució: la circumscripció electoral provincial i la seva representació mínima inicial, el sistema de representació proporcional i el sistema d'inelegibilitats i incompatibilitats dels membres del Congrés dels Diputats i del Senat.

Sobre aquestes premisses constitucionals, recollides també en el Decret Llei de 1977, la Llei intenta introduir millores tècniques i correccions que redundin en un millor funcionament del conjunt del sistema.

El títol III regula les disposicions especials per a les eleccions municipals. S'hi han recollit el contingut de la Llei 39/1978 i les modificacions aportades per la Llei 6/1983, encara que s'hi han introduït alguns elements nous, com el que es refereix a la possibilitat i el procediment de la destitució dels alcaldes pels regidors, possibilitat ja consagrada per la jurisprudència del Tribunal Constitucional.

Els títols IV i V es refereixen a l'elecció dels cabildos insulars canaris i de les diputacions provincials, i s'hi ha mantingut el sistema vigent.

III

Un sistema electoral en un estat democràtic ha de garantir, com a element nuclear d'aquest, la lliure expressió de la sobirania popular, i aquesta llibertat genèrica s'envolta avui dia d'un altre conjunt de llibertats, com la llibertat d'expressió, d'informació, de reunió, d'associació, etcètera. Per això, l'efecte immediat d'aquesta Llei no pot ser un altre que reforçar les llibertats abans descrites i impedir que els obstacles que es puguin derivar de l'estructura d'una societat transcendeixin al moment màxim de l'exercici de la llibertat política.

El marc de la llibertat en l'accés a la participació política que dissenya aquesta Llei és una fita irrenunciable de la nostra història i el signe més evident de la nostra convivència democràtica.

[...]

Títol preliminar

Article 1

1. Aquesta Llei orgànica és aplicable:

a) A les eleccions de diputats i senadors a Corts Generals sense perjudici del que disposen els estatuts d'autonomia per a la designació dels senadors que preveu l'article 69.5 de la Constitució.

b) A les eleccions dels membres de les corporacions locals.

c) A les eleccions dels diputats del Parlament Europeu.

2. Així mateix, en els termes que estableix la disposició addicional primera d'aquesta Llei, és aplicable a les eleccions a les assemblees de les comunitats autònomes, i té caràcter supletori de la legislació autonòmica en la matèria.

Títol I

Disposicions comunes per a les eleccions per sufragi universal directe

Capítol I

Dret de sufragi actiu

Article 2

1. El dret de sufragi correspon als espanyols majors d'edat que no estiguin compresos en cap dels supòsits que preveu l'article següent.

2. Per al seu exercici és indispensable la inscripció en el cens electoral vigent.

3. En el cas d'eleccions municipals, incloses les eleccions a cabildos, a consells insulars, al Consell General de la Vall d'Aran i a juntes generals és indispensable per al seu exercici figurar inscrit en el Cens d'espanyols residents a Espanya.

Article 3

1. No tenen dret de sufragi:

a) Els condemnats per sentència judicial ferma a la pena principal o accessòria de privació del dret de sufragi durant el temps del seu compliment.

2. Qualsevol persona pot exercir el seu dret de sufragi actiu, conscientment, lliurement i voluntàriament, sigui quina sigui la seva forma de comunicar-ho i amb els mitjans de suport que requereixi.

Article 4

1. El dret de sufragi s'exerceix personalment en la secció en què l'elector es trobi inscrit segons el cens i en la mesa electoral que li correspongui, sense perjudici de les disposicions sobre el vot per correspondència i el vot dels interventors.

2. Ningú no pot votar més d'una vegada en les mateixes eleccions.

Article 5

Ningú no pot ser obligat o coaccionat sota cap pretext en l'exercici del seu dret de sufragi, ni a revelar el seu vot.

Capítol II

Dret de sufragi passiu

Article 6

1. Són elegibles els espanyols majors d'edat, que, tot i posseir la qualitat d'elector, no es trobin incursos en alguna de les causes següents d'inelegibilitat:

a) Els membres de la família reial espanyola inclosos en el Registre Civil que regula el Reial decret 2917/1981, de 27 de novembre, així com els seus cònjuges.

b) Els presidents del Tribunal Constitucional, del Tribunal Suprem, del Consell d'Estat, del Tribunal de Comptes, i del Consell a què fa referència l'article 131.2 de la Constitució.

c) Els magistrats del Tribunal Constitucional, els vocals del Consell General del Poder Judicial, els consellers permanents del Consell d'Estat i els consellers del Tribunal de Comptes.

d) El defensor del poble i els seus adjunts.

e) El fiscal general de l'Estat.

f) Els subsecretaris, secretaris generals, directors generals dels departaments ministerials i els equiparats a ells; en particular els directors dels departaments del Gabinet de la Presidència de Govern i els directors dels gabinets dels ministres i dels secretaris d'Estat.

g) Els caps de missió acreditats, amb caràcter de residents, davant un estat estranger o organisme internacional.

h) Els magistrats, jutges i fiscals que es trobin en situació d'actiu.

ï) Els militars professionals i de complement i membres de les forces i cossos de seguretat i policia, en actiu.

í) Els presidents, vocals i secretaris de les juntes electorals.

k) Els delegats del Govern a les comunitats autònomes i els subdelegats del Govern i les autoritats similars amb diferent competència territorial.

l) El president de la Corporació de Ràdio Televisió Espanyola i les societats que la integren.

m) Els presidents, directors i càrrecs assimilats de les entitats estatals autònomes amb competència en tot el territori nacional, així com els delegats del Govern en aquestes.

n) Els presidents i directors generals de les entitats gestores de la Seguretat Social amb competència en tot el territori nacional.

ñ) El director de l'Oficina del Cens Electoral.

o) El governador i subgovernador del Banc d'Espanya i els presidents i directors de l'Institut de Crèdit Oficial i de les altres entitats oficials de crèdit.

p) El president, els consellers i el secretari general del Consell General de Seguretat Nuclear.

2. Són inelegibles:

a) Els condemnats per sentència ferma a pena privativa de llibertat, en el període que duri la pena.

b) Els condemnats per sentència, encara que no sigui ferma, per delictes de rebel·lió, de terrorisme, contra l'Administració pública o contra les institucions de l'Estat quan la sentència hagi establert la pena d'inhabilitació per a l'exercici del dret de sufragi passiu

o la d'inhabilitació absoluta o especial o de suspensió per a ocupació o càrrec públic en els termes que preveu la legislació penal.

3. Durant el seu mandat no són elegibles per les circumscripcions electorals compreses en tot o en part en l'àmbit territorial de la seva jurisdicció:

a) Qui exerceixi la funció de més nivell de cada ministeri en les diferents demarcacions territorials d'àmbit inferior a l'estatal.

b) Els presidents, directors i càrrecs assimilats d'entitats autònomes de competència territorial limitada, així com els delegats del Govern en aquestes.

c) Els delegats territorials de RTVE i els directors de les entitats de radiotelevisió dependents de les comunitats autònomes.

d) Els presidents i directors dels òrgans perifèrics de les entitats gestores de la Seguretat Social.

e) Els secretaris generals de les delegacions i subdelegacions del Govern.

f) Els delegats provincials de l'Oficina del Cens Electoral.

4. Les causes de inelegibilitat també ho són d'incompatibilitat. Les causes d'incompatibilitat es regeixen pel que es disposa per a cada tipus de procés electoral.

En tot cas són incompatibles les persones electes en candidatures presentades per partits o per federacions o coalicions de partits declarats il·legals amb posterioritat per sentència judicial ferma, així com els electes en candidatures presentades per agrupacions d'electors declarades vinculades a un partit il·legalitzat per resolució judicial ferma. La incompatibilitat té efecte en el termini de quinze dies naturals, des que l'Administració electoral permanent comuniqui a l'interessat la causa d'incompatibilitat, llevat que aquest formuli, voluntàriament, davant aquesta Administració una declaració expressa i indubtable de separació i rebuig respecte de les causes determinants de la declaració d'il·legalitat del partit polític o del partit integrant de la federació o coalició en la candidatura de la qual hagi resultat electe; o, si s'escau, del partit al qual s'hagi declarat vinculada l'agrupació d'electors en la candidatura de la qual hagi resultat electe.

Si durant l'exercici del mandat a què hagi accedit després d'haver explicitat aquesta declaració, la persona electa se'n retracta, per qualsevol mitjà, o mostra contradicció, a través de fets, omissions o manifestacions, respecte del seu contingut, ha de quedar definitivament incursa en la causa d'incompatibilitat que regula aquest apartat. La incompatibilitat té efecte a partir de la notificació realitzada a l'efecte per l'Administració electoral permanent, per si o a instància del Govern a través de l'Advocacia de l'Estat o del Ministeri Fiscal.

En els supòsits que preveuen els dos paràgrafs anteriors, l'afectat i, si s'escau, el Govern a través de l'Advocacia de l'Estat i el Ministeri Fiscal poden interposar recurs davant la Sala Especial del Tribunal Suprem que regula l'article 61 de la Llei orgànica del poder judicial, en els terminis que preveu l'article 49 d'aquesta Llei.

El mateix règim d'incompatibilitat s'aplica als integrants de la candidatura de la formació política declarada il·legal que siguin cridats a cobrir l'escó vacant, inclosos els suplents.

Article 7

1. La qualificació d'inelegible és procedent, respecte dels que incorrin en alguna de les causes esmentades a l'article anterior, el mateix dia de la presentació de la seva candidatura, o en qualsevol moment posterior fins a la realització de les eleccions.

2. No obstant el que disposa el paràgraf primer de l'article anterior, els que aspirin a ser proclamats candidats i no figurin inclosos en les llistes del cens electoral, ho poden ser, sempre que amb la sol·licitud acreditin de manera fefaent que reuneixen totes les condicions exigides per a això.

3. Els magistrats, jutges i fiscals, així com els militars professionals i de complement i membres de les forces i cossos de seguretat i policies, en actiu, que es vulguin presentar a les eleccions, han de sol·licitar el pas a la situació administrativa que correspongui.

[...]

9.3.2 Constitució o Estatut Interior de Catalunya (1933) (fragments)

Sia notori a tots els ciutadans de Catalunya, que el Parlament ha sancionat la següent

LLEI

ESTATUT INTERIOR DE CATALUNYA

El poble de Catalunya, en recobrar la seva personalitat política i constituir-se en poder autònom, estableix, per la potestat del seu Parlament, la següent Llei fonamental:

TÍTOL 1

DISPOSICIONS GENERALS

Art. 1. El poder de Catalunya emana del poble, que l'exerceix per mitjà dels organismes de la Generalitat.

Art. 2. La capital de Catalunya és Barcelona.

Art. 3. La llengua pròpia de Catalunya és la catalana.

Art. 4. La bandera de Catalunya és la tradicional de les quatre barres vermelles en fons groc.

Art. 5. Les lleis no tindran efecte retroactiu, sinó en casos excepcionals si ho disposa el Parlament per la voluntat expressa de les dues terceres parts dels Diputats possessionats del càrrec.

Art. 6. Les lleis només podran ser derogades per altres lleis.

Art. 7. Tindran la condició política de catalans:

Primer.— Aquells que ho siguin per naturalesa i no hagin adquirit veïnatge administratiu fora de Catalunya.

Segon.— Tots aquells que, essent espanyols, hagin adquirit veïnatge administratiu a Catalunya. La condició política de català no determina l'aplicació del Dret civil vigent a

Catalunya, per la qual hom s'ajustarà al que disposin les lleis que regulin aquesta matèria.

La dona, pel fet del matrimoni amb un català, pot adquirir immediatament la condició política del marit.

TÍTOL II

PRINCIPIS SOCIALS

Art. 8. La família resta sota la salvaguarda de la Generalitat.

El matrimoni es fonamenta en la igualtat de drets dels cònjuges.

Les lleis civils determinaran els drets i els deures que corresponen als fills. Establiran, així mateix, les normes per a la investigació de la paternitat i la igualtat dels fills nascuts dintre i fora del matrimoni.

Art. 9. L'exercici del dret de propietat s'ha d'inspirar en l'interès social. La Generalitat l'empara i aferma en allò que serveixi a aquesta finalitat i amb aquesta orientació seran aplicades les facultats que l'Estatut atorga a Catalunya. Tota la riquesa del país està subordinada als interessos de l'economia general.

El Parlament podrà intervenir, mitjançant lleis, en l'explotació i coordinació d'indústries i empreses privades, sempre que ho exigeixi la racionalització de la producció i els interessos col·lectius de l'economia catalana.

Art. 10. Tots els béns, mobles i immobles i objectes de tota mena, que tinguin valor històric, artístic o científic, podran ésser declarats d'interès públic. La Generalitat ordenarà les normes per a llur conservació en coordinació amb les que regeixen el patrimoni cultural de l'Estat.

Art. 11. L'ensenyament primari serà obligatori, gratuït i català per la llengua i pel seu esperit. S'inspirarà en els ideals de treball, llibertat, justícia social i solidaritat humana, i es desenrotllarà mitjançant institucions educatives relacionades entre elles pel sistema de l'escola unificada. En tots els graus serà laic.

La Generalitat facilitarà l'accés a tots els graus de l'ensenyament als escolars més aptes mancats de mitjans econòmics.

La llibertat de càtedra queda reconeguda i garantida.

La Generalitat salvaguardarà l'existència i l'obra de les institucions i fundacions privades de cultura que, atenint-se a les normes legals, contribueixin al progrés dels estudis i a la formació espiritual del poble català.

Art. 12. El treball, en qualsevol de les seves formes, és un deure social. La Generalitat el protegirà dintre els límits de la seva competència.

La Generalitat organitzarà la instrucció professional i social, fomentará l'estalvi popular i propulsará el cooperativisme i mutualisme. Dedicará una atenció preferent a tot el que pugui contribuir al millorament social i econòmic dels treballadors.

Art. 13. Els treballadors i funcionaris podran disposar del temps necessari per a complir els deures polítics i exercir els càrrecs d'elecció popular, sense minva de llurs contribucions quan el càrrec obtingut no en tingui d'assignada.

L'accés als càrrecs públics no tindrà altres limitacions que les que assenyalin les lleis.

Art. 14. L'assistència social és un deure de la Generalitat. La Generalitat ordenará l'assistència a la maternitat, als infants, als vells, als malalts i als invàlids, tot cooperant al règim social d'assegurances per tal que els treballadors tinguin previstes econòmicament les contingències adverses de la vida.

Les institucions d'assistència de caràcter privat seran intervingudes per la Generalitat.

Art. 15. Queda totalment prohibida la usura.

Art. 16. El Govern de la Generalitat de Catalunya garantirà, en tot el que sigui de la seva competència, l'efectivitat del compliment de les lleis laiques i socials de la República.

La Generalitat no té religió oficial.

TÍTOL III

Art. 17. La Generalitat és l'organisme jurídic de l'autonomia de Catalunya.

La componen el Parlament, el President i el Consell Executiu o Govern.

Capítol I

PARLAMENT

Art. 18. La potestat per fer les lleis i derogar-les correspon al Parlament, constituït pels Diputats elegits pel poble per mitjà de sufragi universal, directe, igual i secret.

L'elecció serà feta per llistes i per àmplies circumscripcions.

Art. 19. Seran elegibles per al càrrec de Diputats els ciutadans majors de vint-i-tres anys, sense distinció de sexe ni d'estat civil, que, tenint la condició política catalana, reuneixin les qualitats que la Llei Electoral determinarà.

Art. 20. La llei regularà l'exercici del sufragi sobre la base de la igualtat entre els sexes i determinarà les incapacitats i incompatibilitats per a ésser Diputat.

Art. 21. Els Diputats són inviolables per raó dels vots i de les opinions que emetin en l'exercici del càrrec.

[...]